

WESTERN ROMAN

LASO

CIJENA 7 DIN BROJ 266

HOLLIDAY I EARP

G. F. Unger

HOLLIDAY I EARP

G. F. Unger: **HOLLIDAY I EARP**
Naslov originala: **COCHISE COUNTY**
Recenzija: Mladen Stary, književnik
Prijevod: Jasna Manolić
Copyright: Bastei – Verlag, Gustav H. Lübbe,
Bergisch Gladbach
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Urednik: **Marcel Čukli**

•Laso• – Izdavač OOUR informativno-revijalna izdanja NISP •Vjesnik• Zagreb, Ljubice Gerovac 1 – Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković – Tisak OOUR Novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG •Vjesnik• Zagreb, Ljubice Gerovac 1 – Zagreb 1978.
Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 364.- d ili 327,60 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 182.- d ili 163,80 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-586 OOUR •Vjesnik SSRNH• s oznakom za •Laso•.

Cijena za inozemstvo: DM 1.80, ASCH 10.00, SFRS 2.00, HFL 2.00

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00 US\$ 15.00

UPLATA NA DEVIZNI RAČUN 30101-620-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb za •Vjesnik•

EKONOMSKA PROPAGANDA: •Vjesnik• Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. 1/1 kolor zadnja stranica 7.000 d ili 480 US\$.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Kasno popodne 20. srpnja 1881. stigao je Wego Flint na »Boot Hill«, već onda ozloglašeni »brežuljak u obliku čizme« Tombstonea. Tombstone, pak, jednostavno znači »nagrobni kamen«. Još se donedavno zvao Watervale ili Goose Flats.

Ali to je prošlost. U međuvremenu je stari Schieffelin otkrio rudnik Lucky-Cuss, koji po toni daje srebra u vrijednosti od petnaest tisuća dolara.

Otkriveni su i mnogo drugi rudnici. Do 20. srpnja 1881. pronađeno je u pokrajini Cochise srebra za okruglo dvadeset milijuna dolara.

Wego Flint jahao je mršavog mustanga Comancha. Stigao je popevši se dugim putem kroz dolinu San Pedro. Njegovo visoko i mršavo tijelo djeluje mlatavo. On i njegova životinja prekriveni su crvenkastožutom prašinom.

Lice ovoga visokog mladića mirno je i gotovo lijepo, no onaj tko se susretne s pogledom njegovih poput dima sivih, duboko usađenih i daleko razmaknutih očiju zna da je ovaj Teksašanin muškarac! Ne, nije više mladić.

Kosa mu je vatrenocrvena i kovrčava. Valja spomenuti još dvije zančajke: Nalik je kauboju iz Teksasa, ali se usprkos tome kreće gipko

poput mačke, poput čovjeka odraslog u šumi, za razliku od većine kauboja kojima je hod težak, drven.

O lijevom boku visi mu stari kolt, vrlo, vrlo nisko...

Držeći stari šešir u ruci, ušao je u groblje koje će još sedamdeset godina kasnije biti spomenik divljih vremena, privlačno mjesto za mnoge posjetitelje. Polagano koracajući između spomenika, Wego Flint čita natpise, kao što su, na primjer:

»Charly nije dovoljno brzo potegnuo oružje«, ili »Nije se mogao sakriti«, ili »Nazvao je Jima Pecosa lašcem«.

Mnogo je takvih kratkih natpisa. Wego Flint dugo hoda grobljem i naposljetku zastane ispred groba na humku kojega je samo obična daska sa žigosanim natpisom:

JACK DALE pronađen mrtav na ulici

Wego Flint nekoliko puta pročita te riječi, pa se zagleda u prazninu. Pred njegovim se očima pojavi slika plavokosog, hrabrog mladića koji je silno uživao u životu. Ponovo ugleda pred sobom prijatelja i ortaka. Jack Dale je volio jahati, ljubiti, kartati i boriti se. U svemu je silno uživao, a nikada se nije mogao razljutiti.

Nakon nekog vremena Flint kimne i tada se obrati humku:

– Došao sam, Jack!

Osjetivši da ga netko promatra, okrene se i ugleda žgoljava starca, nemarno odjevenog i tako bujne brade da su mu se razaznavali samo oštar orlovski nos i dva crna oka.

Ovaj loše odjeveni čovjek vidljivo je šepao.

– Tražite li koga, kauboju? – blago zapita. – Ja sam grobar.

Wego Flint nekoliko trenutaka promatra starčeve crne oči. Čudne su to oči, poput dviju crnih rupa iz kojih se ništa ne može razaznati. A ipak, neugodne su poput dvostrukih otvora dvocijevne sačmarice.

Flint pokaže grob.

– Zna li se još što o Jacku Daleu? – zapita. – Tko je platio pogreb?

U dnu crnih očiju načas bljesnu čudno svjetlo, no grobar blagim glasom odgovori:

– Stigao je iz Teksasa. Dotjerao je malo stado goveda u rudarski logor i dobro ga prodao. Navodno, bio je veseo i divlji mladić. U salunu »Oriental« upao je u oštar poker. Na kraju je s njime kartao samo još Doc Holliday, a svi ostali izgubiše sav novac. Tada je i Doc Holliday prestao, jer nije mogao pobijediti mladića. Promatralo ih je stotinu ljudi. Čitav je grad znao da je mladić zaradio punu vreću novca. Pronađen je na ulici mrtav i opljačkan. Poznawali ste ga?

– Da – promrmlja Flint. – Tko je platio sprovod?

– Doktor Holliday je ponekad čovjekoljubac – suho odgovori grobar. – Ponekad ne vadi samo zube i ne strijelja samo budale. Tu i tamo učini i neko drobo djelo.

– Hvala – kratko će Wego i krenu, ali nakon nekoliko koraka

pogleda preko ramena. Sada je u grobarevim očima razaznao hladno svjetlucanje, koje se u hipu ugasi.

Wego zapita:

– Tko ste vi, prijatelju?

– Sam Hutton, ali mještani me zovu »šepavi Sam«. Otkad upravljam ovim grobljem, često sam promatrao kako ovamo dolaze ponosni mladići, mnogo ih je takvih stiglo u ovaj vrt. Dobro brinem o njima. Prije sam i ja uvijek htio biti ponosan i divlji mladić, ali sada sam potpuno zadovoljan.

Kao da mu gusta brada skriva podrugljiv smiješak, pomisli Flint, no jamačno se varam.

Napustivši groblje, stavi šešir na glavu i polagano se vine u sedlo, pa mirno usmjeri konja prema gradu.

Na zapadu zalazi sunce. U gradu se pale plinske ulične svjetiljke. Da, za Tambstone ništa nije preskupo. Ovdje ima novca u izobilju i zato je ne tako davno uveden u gradu zemni plin i postavljene prekrasne ulične svjetiljke. Glavne ulice i velike zgrade za razonodu raskošno su osvijetljene. Grad, izgrađen na visoravni, leži točno prema smjeru vjetrova.

Flint je ujahao u grad s istoka, kroz ulicu Allen. Osim ove postoje još tri ulice u smjeru istok-zapad: Staffordova, Fremontova i Toughnutova ulica. Ulice od sjevera prema jugu označene su brojevima.

Wego uskoro ugleda sve one palače za zabavu i mjesta za zabavljanje kojih se slava pronijela južno do puta za Santa-Fé pa sve do Fort Wortha.

Promatra prekrasna pročelja kazališta »Krletka«, jarko osvijetljenog hotela »Cosmopolitan«, saluna »Oriental« i »Kristalna« palača,

divne Campbellove i Hatchsove kartašnice i ostalih saluna i zločinačkih spilja.

Ulični promet je živ. Muškarci prolaze ili stoje, a ima i mnogo žena. To nije čudno, jer grad broji više od sedam tisuća stanovnika, a svaki rudar zarađuje više od trideset dolara tjedno, dakle onoliko koliko kauboj za čitav mjesec. Za dvadeset dolara može se kupiti dobar konj; govedo stoji deset dolara; za pedeset centi može se dobro najest.

Mladić iz Teksasa nije još nikada vidio tako mnogo ljudi odjednom, ali on mirno jaše, uklanja se mnogobrojnim vozilima i budno promatra sve oko sebe.

Na jednom uglu zapita nekog prolaznika:

— Gdje je ovdje staja za iznajmljivanje, prijatelju?

— Jašite niz Fremontovu ulicu sve do kraja. Tamo je »O. K.«

Wego Flint zahvali i odjaše dalje. Ugledavši pred sobom staje, pojate i zdanja »O. K.« zadovoljno promrmlja.

Put je iz Teksasa bio vrlo dug. Sada je na cilju. U džepu ima pet dolara.

No, ni on, ni itko u pokrajini Cochise ili, pak, u ovom divljem gradu ne zna niti ne sluti da će »O. K.« uskoro postati pozornicom sudbonosne borbe. Stigao je mladi Teksašanin, ali što to znači? U ovom gradu i u ovoj zemlji prebivaju mnogi veći i naočitiji muškarci.

Ipak, na svijetu postoje muškarci koji sasvim nepoznati jašu svojim putem, jedva ih itko zamijeti, a tada, jednog dana, iznenada odigraju osobitu ulogu. Između mnogih bezimenih tu i tamo se pojavi netko Veliki.

* * *

Wego Flint ujaše u staju. Pojavi se konjušar, kratko promotri viso-

kog Teksašanina na indijanskom konju i klimne.

— Još je slobodan jedan od stražnjih pregradaka — reče. — Ovo je indijanski konj, zar ne?

— Da — promrmlja Wego — ali nije dobar kao što je bio »Buntovnik« kojeg su pogodili Komanči, iako su ciljali u mene.

— Nijedan Indijanac neće nikada naučiti kako se cilja — suho promrmlja konjušar. — Poznavao sam jednoga koji me htio pogoditi u glavu, a otkinuo mi je samo uho.

Podigavši ruku, opipa mjesto na kojem se nekad nalazilo uho. Wego projaše pokraj njega duž prolaza i ujaše u jedan od mnogih pregradaka. Ovdje ukočeno i umorno klizne iz sedla, skine prtljagu s konja i položi sedlo preko neke prečke.

Konjušar donese hranu za konja i promrmlja:

— Indijanskog je konja mal'ne šteta ovim hraniti. Te se životinje debljaju od kore drveća, čičaka i koštica od trešanja.

— Komanč je požderao moju duhankesu zajedno sa sadržajem — odgovori Wego. — Sutra ili idućih dana dat ću ga potkovati. Vrijedi u njega utrošiti za četiri potkove.

Konjušar je promatrao kako se Teksašanin brine o svom konju, a onda Wego izide iz pregradka.

— Prije dva mjeseca dojahao je u ovaj grad netko na konju žućkaste boje poput lava — blago reče. — Životinja je bila sa žigom »Two-Bell«. Jeste li je vidjeli.

Konjušarev pogled postade oštiji i klizne nih sugovornikovo visoko tijelo, da se zaustavi na starom koltu na Wegovu bedru, promatrajući ručno izrađen kožni opasač za oružje. Tada zakorači napri-

jed i pažljivo pogleda sedlo na prečki.

Na oba ova predmeta, i na opasaču i sedlu, bile su pričvršćene srebrne pločice. Izuzetnog su oblika, nalik privjesku za lančić. Takvi se privjesci izrađuju u raznim oblicima, u obliku lista djeteline, kopita, srca... i smatraju ih srećonošama.

Ovo što je konjušar ugledao umetnuto u kožu sedla i opasač slika je i prilika zvonca.

— Da, vidio sam konja — odgovori napokon otegnutim glasom. — Neko je vrijeme bio ovdje u staji. Vidio sam i jahača. Zvao se Jack Dale. Bio je plavokos. I on je imao znak zvončeta na opasaču i sedlu. Neko se vrijeme u gradu pričalo o njemu, jer je u oštroj pokeru zaradio vreću novca, a poslije je pronađen mrtav na ulici. Zar ste došli ovamo, Teksašanine, da pronađete ubojicu Jacka Dalea?

Flint ne odgovori, ali se nasmiješi. Čudan je to smiješak. Konjušar je prvi čovjek u gradu koji je u djeliću sekunde shvatio da je ovaj visoki mladić zacijelo mnogo više nego samo mladić. Postade mu jasno da je došao čovjek koga valja poštivati. Razaznao je to iz odlučnog i hladnog smiješka i ledenog svjetlucanja očiju boje dima.

Spoznavši sve to, reče još blaže nego maločas:

— Ja to ne bih pokušavao, prijatelju. Počnete li tražiti ubojicu Jacka Dalea i ako to tako iskreno i određeno kažete kao preda mnom, uskoro ćete imati za vratom čitavu »Divlju hordu«. Dale je, navodno, imao uza se gotovo deset tisuća dolara. U gradu je organizirana i pljačka na ulici. No ubojica je smio uzeti samo svoj dio od pljačke, jer je pod zaštitom »Divlje horde«. Bo-

lje vam je da odjašete natrag u Teksas, prijatelju.

Flint odmahne glavom, pa podigne svoju oskudnu prtljagu: uski svežanj omotan nepromočivim platnom i dobru vičesterku.

Kad je htio proći pokraj konjušara pa prolazom do dvostrukih ulaznih vrata, iz mračnog dvorišta utrči muškarac, teško dišući.

Taj čovjek jurne u jedan pregradak i grozničavom žurbom osedla konja. Jednom pogleda preko ramena i promuklim glasom dovikne:

— Žuri mi se, Joe. Otvori brzo stražnji izlaz! Onuda ću izići iz staje.

— Da, Tome — promrmlja konjušar i ode.

Wego krene. Kad je prolazio pokraj pregratka u kojem je neznanac sedlao konja, čovjek ga izmućeno pogleda.

Bio je odjeven poput profesionalnog kartaša. Kad je Wego prošao, poveo je osedlanog konja za sobom i zakoračio u hodnik staje, držeći u desnici kolt.

Wego je već u predvorju staje, a to što se iza njega zbivalo promovio je brzim pogledom preko ramena. Kartaš koji mora pobjeći, pomisli.

Kad se ponovo okrenuo naprijed i htio izići iz staje, gotovo se sudari s čovjekom koji je dotrčao, visokim, plećatim i krupnim.

— Miči se! — oštro će čovjek Wegu i rukom ga odgurne s puta.

Prošavši pokraj Wega, zastane u jarko rasvijetljenom predvorju i oštro poviče:

— Parkeru!

— Ne pokušavaj, Curly Wille! Moj je revolver uperen u tebe! — piskutavo poviče kartaš.

Čovjek je ostavio konja i s koltom spremnim da opali zakorači u hodnik.

– Nećeš me zaustaviti, Curly – zasikće pri tome. – Nisam kriv! Nisam znao da ti je momak prijatelj. Samo sam ga ranio, zar ne?

Wego se u međuvremenu maknuo u stranu i promatrao ovaj prizor. Kartaš je stajao samo dva koraka udaljen od Billa Curlyja i prijetio mu revolverom.

– Nećeš me zadržavati, Curly! – zakriješti. – Pustit ćeš me da odjašem. Daj mi svoj kolt!

Curly iskrivi lice. Ne djeluje zloćudno ni opasno, a glas mu zvuči blago i umirujuće.

– Parkeru, neću ništa od tebe. Samo ti želim reći da ne moraš odjahati odavde. Možeš ostati u ovom divnom gadu, ali moraš vratiti novac koji si oduzeo Billu Clantonu. Daj ga meni, Parkeru, pa će sve opet biti dobro.

Kartaš žestoko odmahne glavom.

– Ne možeš me nasamariti, Curly. Nisam poznavao Billa, jer nisam dugo ovdje, ali znam da sam pogrešno postupio prema momku iz »Divlje horde« i vi nećete dopustiti da mirno odem odavde. Ipak ću otići! Daj mi kolt, Curly! – govoreći, palcem otkoči oružje.

Curly se tiho nasmije, vršcima prsta izvuče kolt i pruži ga kartašu, drška okrenutog naprijed.

Parker čujno odahne. Palcem otkoči bubanj revolvera uperenog u Curlyja, a ljevicom posegne za pruženim oružjem.

No prije no što ga je uspio primiti, oružje se okrene oko Curlyjeva kažiprsta i Parkerova ruka nije više dohvatila držak nego cijev. Kartaš žestoko povuče oružje, a istodobno odjekne pucanj. Metak prođe kartašu kroz podlakticu i uđe u prsa. On krikne, sruši se na koljena, a onda na lice.

Curly blago reče:

– Nisam to htio, Parkeru. Prenalao si povukao.

Kartaš nije odgovorio. Curly pogleda konjušara koji je polagano prilazio.

– Bio je budala, zar ne, Joe? Ta, htio sam mu dati svoj kolt.

– Bio je prebrz, Curly – promrmlja konjušar.

Revolveraš zadovoljno klimne. Tada pogleda Wega. Pažljivo ga promotri i onda se nasmiješi.

– Ljevak iz lijepog Teksasa, zar ne? Dobro došao, momče! Tombstone je lijep grad. Imaš posla ovdje?

– Možda – odgovori Wego. I on je pažljivo promatrao sugovornika, jer je često slušao o njemu. Zloglasna slava Williama Brociosa Grahama proćula se nadaleko i naširoko. Na čitavom se Zapadu zna da je on zlikovac. A za prilike u Tombstoneu tipično je što ga još nisu objesili.

– Mladi prijatelju – obrati se Wegu – poslovi ovdje odlično napreduju. Samo valja imati prave prijatelje i poznavati pravu stranu.

Kleknuvši, otvori mrtvačev kaput i iz unutrašnjeg džepa izvadi dvije dobro napunjene lisnice. Uzme i kartašev pojas s novcem.

– Bill Clanton bio je prilično pijan – objasni – i zato mu je Parker mogao oduzeti toliki novac. Primijetio je ipak da ga kartaš vara, ali nije dovoljno brzo potegnuo oružje. Ali ja se uvijek pobrinem da moji prijatelji ne budu prevareni. Tako je to.

Curly krene prema izlazu, ali naglo zastane i još jednom pogleda Wega.

– Došao si zbog određenih poslova?

Wego hitro pogleda konjušara, koji iznenada zakašlje. Taj kašalj zvučio je poput upozorenja.

Usprkos tome, Wego odgovori:

– Došao sam zbog Jacka Dalea. Pronašli su ga prije dva mjeseca opljačkanog na ulici. Bio mi je ortak.

– Aha! – Curly klimne, a oči mu čudno zasvjetlucaju. – Još pažljivije promatrajući mladića, nastavi: – Čuo sam o tome. Dugo se pričalo o tom oštrom pokeru. Čak ni Doc Holliday nije imao sreće s Daleom i izgubio je i posljednji dolar. A kad je Dale pronađen, Holliday je stajao pokraj njega s revolverom koji se još dimio. A drugi dan je opet imao džepove pune novca. Samo, nemojte ni pomisliti da ga je Doc ubio. On ne čini takve stvari. A čak da je on to, i bio... On ima velikog zaštitnika, koji nosi zvijezdu šerifa. Loše bi se proveo onaj tko bi zbog čega pozvao Doca na odgovornost. Taj je džentlmen vrlo blisko povezan sa smrću.

Nakon tako dugog govora Curly zašuti i široko se nasmiješi.

Wego nije shvatio dvosmislenost Curlyjeve posljednje rečenice. Naravno, čuo je za Doca Hollidaya, čija se zloglasna slava već godinama širi gradovima Dodge City, Fort Hays, St. Louis, Ellsworth i drugima. Iz Curlyjevih je riječi zaključio da je Holliday vrlo siguran strijelac koga se ne može pobijediti. Zacijelo je to točno.

Između Doca Hollidaya i šerifa Wyatta Earpa postoji čudno prijateljstvo. Wego će tek kasnije shvatiti što je Curly, zapravo, želio reći. Umjesto »blisko povezan sa smrću« mogao je reći »blisko povezan s Wyattom Earpom«, ali to mlađić iz Teksasa nije mogao znati.

To ne zna nitko tko ne zna čitavu priču, od početka do kraja.

Priču o pokrajini Cochise. Ona je krvava i govori o nasiljima, ali nije izmišljena ni lažna. To je priča o Tombstoneu i pokrajini Cochise.

Danas, sedamdeset godina kasnije, Tombstone je jedini spomenik iz tog razdoblja kamo dolaze turisti i dršćući se svemu dive: barovima ukrašenim zrcalima, kazalištu »Krletka« i njegovim baršunastim stolcima, koralu O.K, brežuljku u obliku čizme ispred grada i mnogim drugim obilježjima iz krvavih i divljih vremena, koja će ovdje biti opisana.

– Uskoro ću razgovarati s Docom Hollidayem – promrmlja Wego, odlučno promatrajući Curlyja.

Odjednom se začuju koraci. Nekoliko je ljudi dolazilo dvorištem.

U staju uđe čovjek srednjega rasta, lica kao u orla, sa šerifskom zvijezdom na haljetku, a oni što su ga slijedili zastali su na ulazu. Gradski šerif bijaše Johnny Behan, koga će povjesničari opisivati kao sumnjivog čovjeka, iako možda ipak nije bio sasvim na strani zlikovaca, kako to tvrdi većina predanja.

Šerif ogorčeno odmjeri Curlyja, oštro pogleda Wega, a tada se okrene konjušaru. Ni ma što nije upitao, samo ga je promatrao.

Starac promuklo reče:

– Bill Curly mu je morao dati kolt, ali Parker ga je prebrzo uzeo. Metak se oslobodio, očito zato što se Curlyjev prst zaglavio na otponcu. Parker je prvi potegao oružje i prijetio Curlyja.

Nakon objašnjenja Monk obriše znoj sa čela, koje mu je blistalo pod svjetlom svjetiljke.

Wego, koji je dosta toga vidio, krene prema izlazu i bezobzirno se progura između radoznalaca.

Na ulici zastane, zbunjen.

Ono što je vidio bilo je ubojstvo! Konjušar se boji i njegov je iskaz u Curlyjevu korist. »Divlja horda« je nedvojbeno vrlo moćna.

Na uglu iduće ulice Wego susretne šepavog grobara. Sam Hutton bio je oslonjen u ugao drvenjare u kojoj je stolarija za izradu namještaja i ljestava.

Natpis iznad izloga govorio je da Hutton nije samo glavni grobar i upravitelj groblja nego i vlasnik ovoga poduzeća.

Odmah je prepoznao mladića iz Teksasa. Čudno ga je promatrao.

– Visoki ste 185 centimetara, zar ne?

– Čemu to pitanje?

– Parker je bio visok samo 165 centimetara, mladi prijatelju iz Teksasa. Ako bi se to i vama dogodilo, morao bih zgotoviti osobito velik lijes. Samo se sklanjajte Docu Hollidayu s puta, mladiću. Sada sjedi u »Kristalnoj palači« i prilično je pijan. Danas ne bi podnio neugodna pitanja. Imate li novac, prijatelju?

Wego je zamišljeno promatrao sugovornika. Lice mu je pri tome bilo mirno i bezizražajno. Bez obzira što mislio, to ostaje skriveno duboko u njemu.

– Ne, nemam. Morat ću potražiti posao. Ali htio bih izmijeniti nekoliko riječi s Docom. Holliday se prvi našao pokraj mrtvog Jacka Dalea?

– Izišli su zajedno iz saluna, a stajao je pokraj njega s revolverom iz kojeg se dimilo kad su ljudi istrčali na ulicu da bi ispitali tko je pucao i zašto – promrmlja Sam Hutton. – Vi ste, vjerojatno, jedan od onih sinova Teksasa koji ne mogu živjeti bez nevolje i neprilika?

Wego nije odgovorio. Krene dalje, grazničavo razmišljajući.

Možda će mnogi smatrati ovoga mladog Teksašanina ludakom zato što je došao u Tombstone i svakom pričao, htio to znati, ili ne, zašto je došao ovamo.

Da, možda mnogi misle kako ovo nije pravi način za otkrivanje ubojica, ali ti ljudi ne poznaju Flinta Wega.

Nitko ga, zapravo, još ne pozna, no to će se uskoro promijeniti. U Tombstoneu će doznati za njegove namjere, a ubojica Jacka Dalea možda se neće izložiti opasnosti i pustiti ovoga teksaškog kauboja da krstari naokolo i traga.

To je Flintov trik, vrlo opasan trik.

U Trećoj ulici pronade Wego mali pansion, kojim je upravljala debela žena. Ona je dugo i pažljivo promatrala visokog kauboja, a onda ogorčeno izjavila:

– Ne sviđa mi se kako nosite kolt, gospodine, ali ipak ću pokušati s vama. Ako se i treći dan ne prihvatite nekog valjanog posla, izbacit ću vas. Cijena sobe sa zajutarkom iznosi deset dolara tjedno.

Nakon što se oprao i obrijao u vrlo ugodnoj sobici, odjenuo je svježe rublje, crnu košulju i zavezao crvenu maramu oko vrata. Iako mu je želudac krulio, očistio je oružje, nalaštio cipele, iščetkao kosu i šešir.

Wego polako izide iz sobe. Koraćao je tiho, jer je skinuo mamuze.

Dolje, na otvorenim kuhinjskim vratima stajala je gazdarica s nekom djevojkom. Već je odozgo, s odmorišta, vidio da je prekrasna, iako joj nije mogao vidjeti lice.

Savršeno je građena, a kosa crna poput gavranova krila blista pod svjetlom svjetiljke u predvorju. Leda su joj ravna, držanje glave posebno. Ponosna je, pomisli Wego čekajući da se ona okrene.

Gospoda Peters vine pogled prema njemu i reče:

— Ovo je vaš novi sobni susjed, Jill. Gospodin Wego Flint iz Teksasa. Primila sam ga zato što su većina Teksašana džentlmeni. Uskoro ću otkriti pripada li i on toj vrsti.

Djevojka se okrene. Wego skine šešir. Ugledao je dva blaga siva oka. Vrlo velika i razmaknuta, pažljivo su ga promatrala. Lice joj je vedro, nosić ravan, usta vrlo crvena. Možda su joj usne malčice prepune, a usta malko preširoka.

Djevojka se nasmiješi. Opori smijesak odaje samouvjerenost. Ali ove pune usne zasigurno mogu izgubiti izražaj opornosti i postati meke i slatke! U svakom slučaju, ova djevojka vlada sobom, ne pripada onoj lakoj vrsti koje je pun ovaj grad.

Wego spozna da je u ove djevojke sve prilično oporo i ponosito, ali ipak prekrasno. U svakom slučaju, osobita je i samo je osobit muškarac može osvojiti. Njezin pogled odaje da je vrlo snažna ličnost i ponosna. Zasigurno se već dugo brine sama o sebi. Djeluje vrlo samostalno.

— Ovo je gospođica Jill Land — predstavi je gospoda Peters. — Njezinog sam posljednjeg susjeda izbacila zato što je pijan dolazio kući i remetio joj san.

Wego se nasmiješi, neprekidno promatrajući ozbiljne i ispitujuće djevojačke oči.

— Neću kašljati, pogotovu ne hrkati — obeta.

— Zidovi ipak nisu tako tanki — mirno odgovori djevojka. — Gospoda Peters uvijek pretjeruje. Ali ako joj se svidite, tetošit će vas.

— Bit ću tetošen. Baš je divno što mi je palo na um da dodem u Tombstone.

— Ovaj čuvar krava nosi kolt prenisko da bi mi se mogao svidjeti — zareži gospoda Peters glasom dubokim kao u muškarca.

Dok je govorila o oružju, djevojka pogleda kolt što je visio nisko o Wegovom boku. Njezin pogled odražavao je čuđenje.

— Što je ovo? — zapita, pokazujući srebrnu pločicu u obliku zvonca na muškarčevu opasaču.

— To je žig moga ranča u Teksasu — polagano odgovori Wego. — Što vas čudi? U gradu zasigurno ima više od stotinu muškaraca koji nose neku zvijezdu, list djeteline ili neki drugi ukras na koži pojasa ili opasača. Zar ste, možda, već vidjeli taj znak?

— Jesam — prošaputa Jill Land. — Isti je nosio Jack Dale. I on je imao ranč u Teksasu, na kojem je radio zajedno s ortakom. Dotjerao je u Tombstone stado stoke...

— ... i ovdje je ubijen — promrmlija Wego.

Jill još jače razrogači oči. Odjednom se okrene i pojuri uza stube.

— Ludače! — prigušeno će odozgo. — Zašto ste došli ovamo, glupane? Da biste osvetili Jacka? Nitko njega ne može oživjeti!

Požuri dalje i odmah zatim se oštro zalušise vrata njene sobe. Wego odlučno i upitno gleda gospodu Peters. Punašna žena čudno pogleda Teksašanina i tiho objasni:

— Jack Dale je stanovao ovdje. Bio je prekrasan mladić. Vjerujem da se zaljubio u Jill. Ostao je ovdje dulje nego je namjeravao. Htio je osvojiti Jill i povesti je sa sobom u Teksas, ali ona nije djevojka koju se može osvojiti za tjedan dana. Mislim da joj je Dale bio prilično drag, ali nikada ne bi otišla s njime u Teksas. On je svaki dan pokušavao nanovo, sve dok ga jed-

nog dana nisu našli mrtvog na ulici. Vi ste mu bili prijatelj i ortak, mladiću?

— Da.

Wego se okrene i izide iz kuće. Čudno se osjećao. Što će se dogoditi? U ovom gradu u kratko je vrijeme doživio vrlo čudne stvari.

II

Spustivši se niz glavnu ulicu, skrene u Allenovu ulicu i zastane na uglu. Ovdje je neki čovjek za tegom pržio uštipke.

Osjetivši glad, izvuče iz džepa tri-deset centi i kupi tri uštipka.

Pokraj njega jeli su i drugi, stari i mladi muškarci, no jedno im je zajedničko: svi su oskudjevali u novcu.

Tri kolača malo utažiše Wego glad. Kupivši za pet centi cigaru produži ulicom. Povremeno se uklanjao pijancima, katkad uzmi-cao pred skupinom plećatih kau-boja ili bradatih rudara.

Jednom ga je neki rudar okrznuo i odmah se razljutio. Dobacio mu je da je prijavio kravar, a Wego se pristojno ispričao. Rudar se iznenađeno zagledao za njim. Nije očekivao ispriku već tučnjavu. Nastavivši put, Wego je čuo rudara kako govori prijatelju:

— Jeste li čuli? Taj mi se dugo-nja ispričao! A mislio sam...

Nije čuo nastavak, jer je već bio izvan dometa glasa. Gorko se namiješio. Ovaj je grad pun grubijana.

Kad je stigao nasuprot »Kristalnoj palači«, zastane i nasloni se na potpornu gredu što natkriva pješacki put.

Dovezla se večernja poštanska kočija iz Tuscona. Stizala je polagano, očito sa zakašnjenjem. Vukla su je samo tri konja, a na krovu su ležala dva mlitava tijela.

Kad se kočija zaustavila, oko nje su se okupili građani.

Vozač, glave omotane krvavom krpom, sumorno doviknu sa sjedala:

— Opet su nas napali! Prijatelj i jedan putnik su mrtvi. Odnijeli su plaću za rudare rudnika »Lucky Cuss«. Sutra ću potražiti novi posao. Neću voziti za Wells Fargo i služiti svakom drumskom razbojniku kao živa meta. Dosta mi je!

Kočija se odveze dalje, a svjetina brzo razide. Neki čovjek pokraj Wega suho reče:

— Već pet tjedana za redom napadaju svaku pošiljku novca ili srebra. Ovo je gore nego u doba rata s Apašima. Pljačkaši vladaju svim prilaznim cestama, nadziru pokrajine Cochise i Pima. Poduzeće Wells Fargo već je izgubilo nekoliko stotina tisuća dolara, jer osiguravajuća društva ne preuzimaju jamstvo. Flint se zapita što će gradski šerif poduzeti.

Pričeka deset minuta. Tada zamijeti šerifa, kako na čelu potjere jaše iz grada. Jahači nisu žurili. Nerado jašu u noć. Jedva da je tko na njih obratio pažnju.

Ali tada dojaše Allenovom ulicom još jedan konjanik, visok muškarac na snažnom konju. I konj i jahačeva odjeća crni su poput gavranova krila. Koso preko sedla ležala je puška.

Wego lagano zadršće, ali ne bi znao objasniti zašto. Obuze ga čudna napetost! Kao da ga je taknulo nešto nalik hladnom dahu snježne vijavice. Pokraj njega zastade nekoliko muškaraca. Kao i on, netremice su promatrali crnog konjanika. Flint osjeti kako iz tog jahača zrače odlučnost i smrtonosna opasnost.

Čovjek pokraj njega promuklo izusti:

– Eno Wyatt Earpa, momci! I opet jaše sam i ne mari za potjeru. Kladio bih se da će uloviti jednog ili dva drumska razbojnika i dovesti ih u grad. Okladio bih se i to da će šerif tog ili te pljačkaše uskoro zbog nedostatka dokaza pustiti na slobodu uz kauciju.

– Tko bi prihvatio ovu okladu?
– odgovori jedan od ljudi dok su krenuli dalje, oštro pogledavši Flinta.

U crno odjeveni jahač nestade u noći.

Dakle, to je pomoćnik saveznog šerifa Wyatt Earp, čovjek koji želi u Tombstone i pokrajinu Cochise uvesti savezni zakon i koji nije gotovo bezizgledni boj protiv politike i spletki u ovoj zemlji. Povijest će to dokazati, to će ostati zabilježeno za buduća pokoljenja.

Osamljen je, jaše bez prijatelja, ali je vrlo odlučan i gotovo sudbomosno samouvjeren. Wego poželi da bude uz njega, jer iz vlastitog iskustva zna kako i osamljeni čovjek duboko u srcu čezne za prijateljem i drugom.

Odbacujući osjećaje što su ga iznenada obuzeli, Wego baci opušak cigare i polako krene kolnikom. Prije u salunu navodno sjedi Doc Holliday. S njime bi želio razgovarati iz više razloga.

Ušavši kroz pokretna vrata, Wego začudeno zastade. Ono što je ugledao i suviše je za kauboj iz porječja Pecos. Svjetlo se prosipa iz mnogobrojnih kristalnih svjetiljnika, kakve je dosad vidio samo na slikama. Zatim – ta zrcala, pa uljene slike, stijene obložene crvenim baršunom, golem točionik od blistavog nikla. Na galeriji lože, a na pozornici pleše šest djevojaka uz pratnju sedmorice glazbenika.

Ako teksaški kauboj s Pecos dosad nije shvatio što je Tomb-

stone i kako se ovdje kotrlja dolar, odsad će mu zacijelo sve postati jasno.

U salunu se okupilo više od tri stotine gostiju, a ispred točionika stoje u dubini od tri reda. Rudari, stočari, skitnice u sedlu, odbjegli učitelji, prodavači, bivši džentlmeni, trgovački putnici, kradljivci stoke i konjokradice, revolveraši, prijevoznici, pustolovi, lovci na mušterije, kartaši, Amerikanci i Meksikanci... svi oni slojevi koji se uvijek nađu u divljem gradu u kojem se kotrlja dolar i izivljavaju ljudski poroci, strasti i slabosti.

Ovdje su i izazovno našminkane djevojke piskutavih glasova, djevojke koje možete za dolar unajmiti kao plesačicu.

To su djevojke koje piju zašećerenu vodu što je muškarci plaćaju kao šampanjac, djevojke koje su krenule stranputicom i koje, za pravo, valja žaliti.

Ima ih u svim divljim gradovima, a neke će od njih – kao, na primjer, Lily Langtry, po kojoj će biti nazvan jedan grad – ući u povijest, isto tako kao što su ušli revolveraši ili borci za pravdu i zakon.

Oporavivši se od čuđenja, Flint krene dalje i kroz vrata zastrta debelim baršunastim zastorom uđe u veliku igračnicu.

Za svim stolovima za igranje sjede muškarci. Tako su zadubljeni, tako zaneseni nadom o sreći da nisu svjesni okoline. Zveče kuglice rulete. Jednolično odzvanjaju glasovi krupijea. Postoje stolovi za kocku, faro, poker – i oni s ruletom.

Wego uloži dva dolara i pobijedi. Tada hrabro uloži deset – i ponovo dobije! Napustivši stol s ruletom, neko je vrijeme promatrao

faro, a onda krene u potragu za Docom Hollidayem.

Nije htio pitati za njega. Iako još nikada nije vidio tog slavnog kartaša i revolveraša, uvjeren je da će čovjeka poput Hollidaya odmah prepoznati.

Pred nekim kartaškim stolom zastane. Čovjek koji drži banku i dijeli karte upitno ga pogleda.

– Da... – reče Wego i pruži tri dolara, pa dobije tri karte, jednu za drugom.

Čovjek koji drži banku uzme sebi dvije karte i pokrije ih: dvije desetke.

– Plaćam dvadeset jedan! – reče.

– Meni – blago će Wego i dobiti dvostruki ulog. Doda k tome još pet dolara, pa prička da dođe na red i dobije karte. Zadovoljava se s dvije, ali to nisu desetke. Neki već imaju previše. Čovjek koji drži banku ima dvadeset jedan.

Tada pozove:

– Dvadeset jedan! Dvadeset! Devetnaest! Osamnaest!

– Evo – reče Wego i baci asa i sedmicu.

Zadovoljno spremi dobit. Nije iznenađen što je pobijedio. Čini mu se da mu danas sve u Tombstoneu mora uspjeti. No ne nastavlja igru. Zadovoljava se zveckanjem dolara u džepu. Sjeća se kako je jednom prije četiri godine za deset minuta proigrao uštedevinu čitave godine, stečenu teškim, mukotrpnim radom.

Nakon toga dana uvijek prekida igru nakon dva uloga, čak i ako ga prati sreća.

Polagano krene dalje. U kutu, napola skrivenom stubama što vode na kat, zamijeti nekog čovjeka kako sjedi i slaže pasijans. Dje-luje usamljeno. Pred njim je prazna boca.

Wego nagonski shvati da je to Doc Holliday. Dakle, to je drugi usamljenik. Prvoga je vidio kako na crnom konju jaše u noć.

Doc Holliday, zubar, kartaš i revolveraš, vrlo je često opisivan i svi su opisi gotovo istovetni.

Flint promatra visokog, mršavog čovjeka upalih obraza, s dubokim borama i brižljivo podrezane brade, čovjeka koji je nekada mogao biti model slikaru za sliku džentlmena.

Mnoge priče iz tadašnjih vremena tvrde da je Doc Holliday bio tuberkulozan, ali to vjerojatno nije točno, jer je dokazano da je mogao danima jahati s odlučnim i okorjelim ljudima poput braće Earp. A to ne bi izdržao ni svaki zdrav muškara. Osim toga, da je uistinu bio bolestan na plućima i već napola mrtav – kao što se u mnogim pričama tvrdi – zacijelo ne bi izdržao one mnogobrojne borbe.

No možda se razbolio kasnije nakon što je u pokrajini Cochise već sve bilo izboreno i završeno. Od tako burnog života kakvim je on živio, jednog bi dana malaksao i najotporniji i najžilaviji čovjek. Međutim, da je doktor Holliday onda, godine 1881. bio već tako bolestan, jedva bi mogao krenuti na dalek put iz Dodge Cityja u Kansasu do Tombstonea u Arizoni, kako bi svom prijatelju Earpu Wyattu pomogao u borbi protiv zlikovaca u pokrajini Cochise.

Mnoge priče opisuju Hollidaya kao hladnokrvnog revolveraša, prepuštenog kartaškoj strasti i alkoholu.

To bi moglo biti točno, ali još je jedno točno: Doc Holliday je osamljen čovjek, koji zna da je izgubljen i zato se ne boji brze smrti. Štoviše, možda je i traži.

Baš zato što je Doc Holliday izgubljen čovjek, i tako osjeća, on je odan Earpu. Možda je Wyatt za njega ono što on nikada nije mogao biti. Možda se divio Wyattovoj čvrstoj volji, ispravnosti, nepokolebljivoj vjeri i vjernosti idealima. Earp je, jamačno, za Doca bio utjelovljenje svega onoga zbog čega čovjek može ponosno koračati kroz život. Možda je osjećao da je i Wyatt, baš zbog tih osobina, isto tako osamljen kao i on, izgubljen, revolveraš, kartaš i pijanica. I zato je Holliday, usprkos svim suprotnostima, bio Earpov prijatelj.

Bilo je to čudno prijateljstvo, šutljiva i neprekidna Hollidayeva spremnost na samopožrtvovanje s jedne, i Earpova trpeljivost, s druge strane. I zato je Doc Holliday bio Wyattova sjena kad bi god zablistala vatra iz cijevi oružja ili bi se Wyatt zateko u nevolji u kojoj bi mu bio potreban drug da bi mogao ostati živ.

Wego je stajao otprilike deset sekundi pokraj stola kad Holliday ne podižući glavu progovori.

— Odlazi, kauboj! Danas neću kartati. Čak sam i sam sebi suvišan. Idi do vraga, mladiću!

Glas mu je promukao i iz njega se osjeća zadah viskija. Doc je odjeven u lijep, ali zgužvan i prljav kaput i bisernosivi prsluk. No košulja mu je bijela poput snijega, a u svilenu je kravatu zataknuo biser.

Wego ne odgovori. Netremice promatra čuvenog Doca. Oči su mu duboko upale, bjeloočnice žućkaste i prošarane crvenim žilicama. Zjenice su mu sićušne, crne i prodorne. To su oči koje su već mnogo puta vidjele smrt, a pred njihovim je pogledom mnogi divlji mladić prvi put spoznao što je strah.

— Doista nisam dobro raspoložen, mladiću.

Wego klimne, pa posegne u džep košulje i izvadi savijeni papirić. Razvije ga i stavi na stol ispred Hollidaya.

— Jack Dale mi je bio ortak — reče.

Dock Holliday promotri nekoliko redaka ispisanih muškom rukom. Ovo je njegov rukopis. Još jednom pročita svoje riječi:

»Ranč Two-Bell, Teksas, pokrajina Jersey.

Danas, 15. travnja, Jack Dale je nađen mrtav i opljačkan na ulici.

Ne čekajte da se vrati kući. Ja ću se pobrinuti za pogreb.

DDS. J. E. Holliday.
Pročitavši zgužvan papirić. Dugo je promatrao Wega, onda klimne.

— Bio je prekrasan mladić — promrmlja. — U početku sam ga smatrao srećkovićem, kojem ni za što ne može poći po zlu. Sjedni, Teksašanine!

Wego to i učini.

— Zovem se Wego Flint — mirno se predstavi, promatrajući oštre zjenice koje ga i dalje ocjenjuju.

— Znao sam samo da je došao s ranča Two-Bell u Teksasu — objasni Doc.

— Ja sam njegov ortak.

— To mu nije koristilo, mladiću.

— Nije, on je mrtav.

— Put od Teksasa dovde vrlo je dalek, mladiću.

— Jahao sam sâm, nisam tjerao stado.

— Točno. Dale je dotjerao ovamo dvije stotine goveda. Imao je uza se dva momka, koje je putem istukao i oduzeo im oružje, jer bi ga inače okrali i odjahali. Bio je valjani mladić, koji je svoje stado doveo na cilj i dobio za njega dvije tisuće pet stotina dolara. No ostao je predugo u Tombstoneu. Kartao sam s njime

za ovim stolom sedamnaest sati. Kad je završio, poslao je po vreću od šećera kako bi mogao odnijeti novac. Rekao je da nema sreće u ljubavi, ali ima u igri i da će njegov ortak uskoro postati velik rančer. Bio je divan mladić.

– I tada ste zajedno izišli, Doc – blago promrmlja Wego.

Holliday ga nekoliko trenutaka promatra.

– Da – tada će. – Izišao sam s njime.

– A kad je bio mrtav, stajali ste kraj njega s revolverom iz kojega se pušilo. Ali novca nije bilo.

– Tako je bilo. – Holliday ga je i dalje čudno promatrao. – Došao si po novac? – upita.

– Po oboje, ubojicu i novac... bar moj dio od dvije tisuće pet stotina dolara, koje je dobio za goveda.

Holliday se zagleda u Teksasa-nina duže nego dotad. Tada klimne, posegne u unutrašnji džep kaputa i izvuče debeli svežanj novčanica. Odbrojivši tisuću dvije stotine pedeset dolara, stavi ih na stol ispred Wega.

– Ovo je tvoj dio, mladiću. Uzmi novac i vrati se u Teksas.

Promatrajući novac, Wego odmahne glavom.

– Hoću i ubojicu! Vi ste bili pokraj Jacka, Doc! Želim čuti što se dogodilo u onoj ulici. Ako vi niste krivi što je Jack mrtav, morate mi ispričati kako se to dogodilo. Kad su ljudi stigli, stajali ste s koltom u ruci. U koga ste pucali... Jacka ili u njegovog ubojicu?

Izgovarajući posljednje riječi, Flint brzo ustane i klizne korak natrag. Otvorena ljevica visi mu iza kolta.

Sada je samo divlji i neobuzdani mladić iz Teksasa, koji je Docu Hol-

lidayu uputio riječi za kakve su neki već platili životom.

Ali Holliday se nije ni maknuo. Gledao je mladića, a onda blago izusti:

– Neću ti reći, mladiću. Uzmi novac i vrati se u Teksas prije nego pogineš. Nestani! Ali ti mogu dati riječ da...

– Fućkam na vašu riječ, Holliday! Nudite mi novac i kažete da nestanem. Čega se, zapravo, bojite? Što vam vrijedi tisuću dvije stotine pedeset dolara, gospodine? Želim doznati što se dogodilo kad ste s Jackom izišli na ulicu! Da čujem!

Flintove su kretnje vrlo brze. Kolt mu se kao čarolijom pojavi u ruci.

Sada je prvi put u pokrajini Cochise potegao oružje. U tjednima koji dolaze učinit će to vrlo često.

U Tombstoneu još i danas žive ljudi koji odlučno tvrde da je ovaj mladić kauboj iz Teksasa potezao kolt najbrže od svih, no to i nije tako važno, iako je zadao jada nekolicini momaka iz »Divlje horde« i pomogao predstavnicima saveznog zakona.

Ali te večeri Flinta nije pratila sreća.

Kad je uperio oružje u Hollidaya, srušiše se stalci iza njega i začuju užurbani koraci. Muškarci su se sklonili iz vjerojatne linije gađanja kolta Doca Hollidaya.

Neki piskutavi glas poviče:

– Momak ga je doista iznenaudio!

Zavlada muk.

Holliday mirno sjedi za stolom. Gorko se smiješi, a u pogledu mu se načas pojavi sažaljenje.

– Glupi momče... – promrmlja i posegne za čašom napola napunjenom viskijem.

Ali prije nego ju je dohvatio, Wego je metkom razbije u komadiće.

– Govorite, Holliday! Zašto mi nudite novac? Zašto bih se vratio u Teksas? Čega se bojite? Recite napokon što se dogodilo Jacku! Ili ste, čak, kukavica?

– Budalo! – U Hollidayevim očima odjednom zasvjetluca divlji bijes, da bi odmah zatim ugasio.

Odjednom klimne.

Istodobno Flint začuje iza sebe gipki korak i naumi baciti se u stranu.

Prekasno! U međuvremenu je stigao čovjek koji nosi zvijezdu gradskog šerifa i otpiljenom cijevi sačmarice »Webs i Smith« tresnuo Teksašanina po glavi.

* * *

Kad se osvijestio, ležao je na drvenom ležaju u zatvoru. Visok čovjek ispred vrata s rešetkama mirno ga je promatrao.

Wego najprije pomisli da je ovo državni pomoćni šerif Wyatt Earp, ali se tada sjeti priča o sličnosti Earpovih i zaključujući da to mora biti Virgil Earp, gradski šerif Tombstonea.

Polagano sjedne. Pri tome mu se učini kao da će mu se glava rasprsnuti. Opipa kvrgu na glavi i ogorčeno promrmlja. Tada pogleda Earpa.

– E, divljače iz Teksasa – reče šerif – lošije nisi mogao početi!

– A zašto je to bilo loše, gospodine?

– Gotovo si primorao Doca da te ustrijeli.

– Oh! – izusti Wego, pa se po-drugljivo i prijezirno nasmiješi. – Ja na to drugačije gledam. Mislim da sam ispred cijevi imao i više nego sumnjivog čovjeka, a Doc mi je morao odgovoriti kako je ubijen Jack Dale. Onda ste me vi tresnuli po glavi i Holliday nije morao od-

govoriti. To je bilo dobro za njega, zar ne?

– Za tebe, prijatelju, za tebe – promrmlja Virgil Earp i nastavi: – Uzet ću od vas, Teksašanine, dvadeset dolara zato što ste narušili gradski mir. A imate li samo i iskricu razuma u glavi, nećete slušati što će vam neki ljudi uvijek nanovo pripovijedati nego ćete odustati i odjahati natrag u Teksas. Ovo vam je dobar savjet: odjašite kući i zadržite Jacka Dalea u sjećanju onakvog kakvog ga se sjećate. U protivnom, mogli biste vrlo brzo zažaliti što ste prevalili taj put od Teksasa dovde. Do vraga, mladiću! Jack Dale nije mnogo vrijedio!

Flint polagano ustane. Pride vratima i potrese rešetkasta vrata. Nisu bila zaključana i sada su se otvorila.

– Lopove! – reče Wego. – Jack je bio najbolji momak koga sam ikada poznavao. A ubijen je ovdje, u ovom gradu. Čovjek koji točno zna što se zbilo stajao je pred mojim koltom, a onda je došao revolveraš-šerif i srušio me na tlo. Čudno, zar ne? Meni se čini da ovdje postoji prekrasan, čvrst savez. Propali revolveraš, kartaš i pijanica dobar je prijatelj ponosne braće Earp, a oni njega tako vole da ga štite i istuku svakog tko...

– Umukni, Teksašanine! – ljutito ga prekine Virgil Earp.

– Neću! – zagrmi Wego. – Čim sam stigao u grad, bio sam svjedokom zločina što ga je počinio Bill Curly. U staji za iznajmljivanje ubio je jednog čovjeka. Konjušarev iskaz glasi u Curlyjevu korist. Gradskom šerifu nije bilo ni traga ni glasa. Došao je samo okružni, sve saslušao i zadovoljno klimnuo. Zamalo je potapšao Curlyja po ramenu. Zašto nije i Curlyja zat-

vorio zbog ometanja gradskog mira?

Kad je zašutio, oči Virgila Earpa čudno zasvjetlucaše. Tada suho reče:

– Ako ćete pred svjedocima izjaviti u zapisnik da je Curly prvi potegao oružje i ustrijelio Parkera, odmah ću ga dovesti iz kazališta »Krijetka« i izvesti pred porotu. Učinite to, Teksašanine! Potreban nam je samo svjedok koji će se zakleti da je Curly prvi potegnuo i jednostavno ustrijelio Parkera.

Muk. Netremice promatraju jedan drugoga. Tada Wego odmahne glavom.

– To ne mogu posvjedočiti. Parker je imao u ruci oružje i zahtijevao Curlyjev kolt. On mu ga je pružio, a kad je Parker posegnuo za oružjem kolt je opalio. Bio je to prokleta podli trik. Bilo je to ubojstvo! Curly se igrao s Parkerom poput mačke s mišem.

Virgil Earp polagano izdahne i kimne pomirivši se sa sudbinom.

– Porota pita samo tko je prvi imao u ruci oružje i njime ugrožavao drugog – promrmlja. – Hajde, plati dvadeset dolara, mladiću.

Wego, vrlo zbunjen, ne shvaća koja mjerila vrijede u Tombstoneu, ni kako teku mnogi konci spletki i politike u ovom gradu.

– Ja moram platiti kaznu, Curly ne mora! Što to znači? On je ozloglašeni zlikovac, ja nisam!

– Ja sam gradski šerif – mirno odgovori Virgil Earp. – Brinem samo o miru u gradu i zatvaram svakog tko poseže za koltom. Parkera ne mogu dovesti ovamo, jer je mrtav, a porota bi priznala Curlyju pravo na samoobranu. Tebe, Teksašanine, mogu kazniti zato što si potegao oružje na čovjeka. Imao si sreću što si ostao živ. Da te je Holli-

day ubio, i on bi prošao kao i Curly: samo bi se branio! Jesi li razumio? A to što si upravo spomenuo o zlikovcu, potpuno je točno, no za to je nadležan okružni šerif. Dvadeset dolara, prijatelju.

Wego posegne u džep... i izvadi ne samo novac zaraden u kartašnici nego i tisuću dvije stotine pedeset dolara što mu ih je Doc Holliday izbrojio na stol u »Kristalnoj palači«. Znači, prije nego su ga odnijeli u zatvor, netko mu je strpao taj novac u džep.

Wego ljutito baci novac na pišaći stol, dokle je slijedio šerifa.

– Ovo vratite Hollidayu! – ljutito usklikne.

Virgil Earp uzme novac i upiše potvrdu u svoju knjigu. Tada klimne i reče:

– Sada dobro otvorite uši, Wego Flinte! Platili ste prvu kaznu zbog narušavanja mira. Ako vas još jednom moram kazniti, prognat ću vas iz grada.

– Neugodan sam vam i zato ćete uskoro pronaći razlog da me možete i drugi put kazniti i otjerati iz grada!

– Točno smo se razumjeli. To je najbolje sredstvo, koje onemogućuje da se divlji mladići tvrdim glavama zatrcavaju uvijek nanovo u isti zid i jednog dana stradaju. Otputuj natrag u Teksas, prijatelju. Jack Dale nije zaslužio da se ti...

– Umuknite, šerife!

Wego ugleda svoj opasač. Skine ga s klina, opase i ispita kako mu leži oružje.

– ...zbog vjernosti prema ortaku nadeš na groblju! – završi Virgil Earp u međuvremenu rečenicu.

– Nisam još završio – zareži Wego. – Ni sa kim od vas nisam završio. Lako je klevetati pokoj-

nika. Jack Dale je bio divan mladić.

Zbunjen kao nikada u životu, Flint izide.

Virgil Earp je gledao za njim kad su se otvorila pokrajnja vrata.

Ude Doc Holliday. Oči mu čudno svjetlucaju.

– Taj mladić mi se sviđa – promrmlja i sjedne na stolac. – Što mogu učiniti, Virg? Sve govori protiv mene. Tek sada, zapravo, vjeruje da sam ja ...

– Pogrešno si počeo, Doc. On nije mladić koga bi se svežnjem novca moglo otpremiti kući. Netko mu je nešto došapnuo, a tvoje je ponašanje potvrdilo ono što je čuo. Pogriješio si, Doc. Sad će ostati i doživjeti mnogo jada, a i prouzrokovati ih.

Holliday klimne.

– Bilo bi jednostavno kad bih mu mogao ispričati što se zbilo, a on povjerovati – promrmlja. – Ali on neće meni vjerovati zato što u gradu ima ljudi kojima će pokloniti više povjerenja. A oni će uživati promatrajući kako taj momak navaljuje na mene.

– Tako je – potvrdi Virg Earp.

– Žele ukloniti Doca Hollidaya prije nego krenu na braću Earp, a taj je mladić nekima od njih dobrodošao.

III

Da biste shvatili o čemu razgovaraju Virgil Earp i Doc Holliday, morate poznavati tadašnje prilike u Tombstoneu.

Bilo je, otprilike, ovako:

Wyatt Earp je stigao u pokrajinu Cochise sa zvijezdom pomoćnog državnog šerifa i zaduženjem da u pokrajinu uvede zakon. Zbog toga zaduženja bio je, tako rekuć, čovjek koji batinom udara po osinjem gnijezdu. To mu ipak ne bi stvaralo

osobitih teškoća da mu je okružni šerif pomagao, ali on to nije htio.

Nikada nije bilo dokazano da su zlikovci potkupili šerifa Johnnija Behana i da ih zato štiti. Nije se moglo utvrditi ni to koji su visoki političari i službenici u glavnom gradu dobivali mito, a ni tadašnjem guverneru Arizone nije se moglo dokazati da je bio u vezi sa zločincima iz pokrajine Cochise.

No taj je guverner jednog dana naglo smijenjen, a novi je guverner uveo u jugozapadnu Arizonu ratni sud i poslao tamo vojsku. Tek je onda došao kraj vladavini Johnnija Behana i »Divlje horde« u pokrajini Cochise.

Sve se to dogodilo poslije.

Državnom je šerifu Wyatt Earpu bilo vrlo teško što je napao osinje gnijezdo, a okružni mu šerif nije pomagao nego, naprotiv, ometao i sabotirao u poslu. Wyatt je lovio zlikovce, a Behan ih je puštao na slobodu.

Borba osamljenog Earpa postajala je sve opasnijom, pa je zato pozvao svoju braću, Virgila i Morgana. S njima je došao i Doc Holliday. Wyatt Earp je uspio postići da odbor za sigurnost, što ga je osnovao načelnik J. P. Clum, imenuje njegovu braću gradskim šerifima. Sada je imao saveznike, nije više bio sam protiv potkupljenog Behana i njegovih pristaša.

Postojale su, dakle, stranka okružnog šerifa i stranka pomoćnika državnog šerifa i svaka je imala novine. J. P. Clum je izdavao »Editaph«, a izdavač »The Nugget«, lista Behanove stranke, bio je Harry Woods.

Zlikovci u pokrajini Cochise bili su vrlo jaki. Godinama su se mogli baviti zločinima zato što je Wyatt Earp smio poduzeti nešto samo onda ako su prekršili federalni

zakon. A kršenje federalnog zakona bili su i napadi na poštanske kočije, ako je njima prevožena pošta federalnog značenja.

Braća Wyatta Earpa, pak, kao gradski šerifi, smjeli su uređovati samo unutar grada i prilikom prekršaja krivičnog zakona.

Earpovima je bilo teško, a zlikovcima su bili trn u oku.

I tako su protivnici Earpovih, kad je Teksašanin Wego Flint stigao u Tombstone i počeo tražiti ubojicu svog prijatelja Jacka Dalea, u tome vidjeli mogućnost da počnu igru u kojoj će najprije biti uklonjen Doc Holliday, a on će za sobom povući u vrtlog i Earpove.

Doc Holliday je doista bio osumnjičen zbog ubojstva i pljačke Jacka Dalea. Kako su Earpovi bili na njegovoj strani, to im je znatno štetilo u mnogih poštenih građana.

* * *

Wego je silno zbunjen polagano koračao Fremontovom ulicom i onda skrenuo u Allenovu. Na jednom uglu zastane, nasloni se o zid neke kuće i razmisli.

Za njega je sve bilo kristalno jasno: Doc Holliday mu je ponudio novac i savjetovao neka ode. A taj isti čovjek je izišao s Jackom iz saluna i stajao pokraj lesa i revolverom iz kojega se dimilo.

Začu korake. Čovjek zastane i reče:

– Vi niste dorasli tim momcima, gospodine iz Teksasa.

Bradati grobar i prodavač lije-sova Sam Hutton, nastavi:

– Ne vjerujem da su braća Earp nepošteni... Wyatt bi radije dao sebi odsjeći ruku nego da učini što protuzakonito... ali Doc im je potreban. Bez tog revolveraša samo su trojica. Potreban im je isto toliko koliko su tigru potrebni njegovi

zubi. Budući da nitko nije vidio kako je Holliday ubio vašega prijatelja, podnose ga i dalje u svom savezu. Prije nego će se Earpovi odreći Doca, radije će otjerati deset divljih kauboja iz Tombstonea. Nemate ovdje izgleda, Flint. Bez dobrih ste prijatelja izgubljeni.

Wega nagon upozori na oprez. Ipak, reče:

– Ako želim Hollidaya, ni sva tri Earpa ne mogu ga zaštititi preda mnom. A meni za to nisu potrebni prijatelji.

– Možda – zamišljeno odgovori grobar. – U ovoj zemlji mnogi bi se rado domogli skalpa Doca Hollidaya, a iz kože Earpovih bi rado načinili čizme. Razborit mladić, koji želi osvetiti prijatelja i ortaka, morao bi se udružiti s njima.

Sam Hutton odšepa dalje.

Flint nasluti da je upravo razgovarao s pristašom »Divlje horde«.

Mnogi bi divlji mladić prihvatio ovu ponudu, kako bi lakše i brže ostvario što želi, ali Wego se nije htio udružiti sa zlikovcima. Čvrsto odlučivši da još jednom razgovara s Docom Hollidayjem, ali ne više onako divlje i naprasito, polagano krene dalje.

Glava ga je boljela i bio je zadovoljan kad je napokon stigao u pansion.

Gospoda Peters proviri iz kuhinje i dočega ga riječima:

– Već smo čuli, mladiću, da ste htjeli ustrijeliti Doca Hollidaya i da ste završili u zatvoru. Ne svidaju mi se mladići koji mašu revolverom u želji da se osvete i pri tome se ponašaju kao budale. Istina, Doc Holliday je ubojica, ali on...

Naglo zašuti, vrati se u kuhinju i zalupi vrata.

Wego se polagano popne do svoje sobe i otvori vrata. Unutra je

gorjelo svjetlo i on je odmah ugle-
dao Jill Land. Sjedila je na stolcu
vrlo uspravno i naizgled ponosno.
Po njezinim se očima vidjelo da je
plakala.

Wego polagano ude, zatvori
vrata i ledima se osloni o njih, jer
se osjećao nesigurno na nogama
zbog jake glavobolje. Onda pride
krevetu, sjedne i osloni se o zid.

— Čemu mogu zahvaliti ovu
čast, gospodice Land?

Djevojčine dosad čvrsto stisnute
usne zadržu, pa se opet stisnu. No
onda ipak progovori:

— Jack se ozbiljno bio zaljubio u
mene. Već mi je drugog dana ponu-
dio ženidbu i svaki dan ponavljao
tu ponudu.

Zašuti i zagleda se u Flinta. U
pogledu joj se odražava velika ne-
volja.

Nije odgovorio. Ona uzdahne, pa
nastavi:

— Jednog mi je dana dosadilo
njegovo neprekidno navaljivanje.
Razljutila sam se i rekla neka me
napokon ostavi na miru. Bila sam
strahovito bijesna, jer je došao u
moju sobu i poljubio me.

— Oduvijek je bio vrlo nagao i
silovit. No bio je naviknut da od-
mah osvoji svaku djevojku.

— To su zacijelo bile djevojke
druge vrste — oštro će Jill. — Ja
sam bila silno bijesna. Rekla sam
mu da je pijan i da ja nikada ne
bih za supruga izabrala kravara s
porječja Pecos. Rekla sam mu i to
da ga mrzim, da ga ne mogu više
gledati i da mi je odvratn... poput
revolveraša ili kartaša iz saluna,
naviknutog samo na veze s lakim
djevojkama.

Zašutjevši, Jill se ugrize za donju
usnu. Wego zamijeti kako joj se niz
obraze kotrljaju dvije suze.

— Bio je prekrasan mladić —
prošaputa Wego. — Vjeran i dobar

prijatelj i vrlo nesebičan čovjek.
Mogao je raditi za trojicu i... Samo,
bio je malo divlji. Ali bio je dobar.
Nikad nisam imao boljeg prijatelja.

Djevojka spusti glavu.

— Sve to znam. Samo, bila sam
bijesna. Slutila sam da je divlji i
neobuzdan i da moram s njime ra-
zumno razgovarati. Netom sam iz-
govorila one riječi već sam poža-
lila, ali nisam to mogla popraviti.
Otišao je do vrata i doviknuo mi:
•No, djevojko, onda sam revolveraš
i kartaš koji se upušta samo s la-
kim djevojkama. Nisam dobar za
damu!• Tada je odjurio, duboko
povrijeđen i bješnji no što sam
ikada ikoga vidjela.

Kad je zašutjela, Wego reče:

— Otrčao je u salun, opio se i
počeo kartati poker. Kako je imao
nesreću u ljubavi, u kartama ga je
pratila sreća... kao što se to kaže.
Ni slavni Doc Holliday nije ga mo-
gao pobijediti. Zaradio je veliku
svotu i zato bio ubijen.

— Da. — Jill ustane, ode do vrata
i tamo zastane. — Kad su on i Doc
Holliday naposljetku sami kartali,
jer ostali kartaši nisu više sudjelo-
vali, počeo se Jack služiti nevjero-
jatnim trikovima. Varao je i ljudi
su to promatrali. Svi su znali da
želi izazvati Doca kako bi dokazao
da nije samo pijanica i kartaš nego
i revolveraš.

Spustila je ruku na kvaku, ali je i
dalje promatrala Flinta.

— Morala sam vam sve to ispri-
čati — promrlja tada.

Teško je uzdahnio.

— Sada znam što se zbilo, gospo-
dice Land. Osjećali ste se uvrije-
đeni i poniženi zato što vas je polju-
bio, pa ste mu rekli što o njemu
mislite. Jack, duboko pozlijeden,
htio je postati baš ono čime ste ga
vi smatrali.

Začu se jecanje i Jill istrči iz sobe.

Wego ustane i zaključa vrata. Pride umivaoniku, uroni rupčić u hladnu vodu i stavi ga na glavu, na oteklinu koja ga još boli.

Ispružen u krevetu, razmišljao je o Jacku i Jill. Dakle, bio je tako očajan da je poludio. Flint nije bio ogorčen na nju, jer je znao da je svaki čovjek odgovoran za svoja djela.

Nije mu bilo teško shvatiti da se Jack opio, varao pri kartanju i tražio svađu, jer to bi shvatio svatko tko ga je poznavao i znao kako je nagao i naprasit. Za to nije odgovorna bijesna djevojka koja ga je s prijezirom odbila. Čovjek se mora savladavati, a Jack Dale se uvijek prepuštao trenutačnom raspoloženju.

No ako je varao u igri, što je vrijedno prijezira, tada je Doc Holliday morao prekinuti igru i pred svima dokazati da je varao.

Tako razmišljajući, Wego odjednom zaspi.

IV

Žestoka glad rano je istjerala Flinta iz kreveta. Glavobolja je bila podnošljiva, pa se brzo odjenuo i sišao na zajutrak. Za jednim od stolova sjedila je Jill. Gospoda Peters odmah upita:

– Hoće li četiri jaja na oko biti dovoljna, gospodine?

Mjesto nasuprot djevojci bilo je pripremljeno za njega.

– Bit će dovoljno, gospodo.

Malo se nespretno naklonivši djevojci, Wego sjedne. Jill mu jedva zamjetno klimne i spuštene glave nastavi jesti.

Što ona radi u Tombstoneu upita se Flint, a u tom trenutku ona odgurne tanjur, ustane i tiho pozdravi, pa izađe.

Gospoda Peters donese jaja i lonac s kavom.

– Jedna djevojka – promrmlja.

– Bila je jučer u vašoj sobi, zar ne? Odmah sam znala zašto. Silno je patila kad je Dale bio ubijen, za što sebe okrivljuje...

– Ja je ne okrivljujem! – prekine je Wego. – Jack je izgubio nadzor nad samim sobom i htio je davlu pljunuti u lice kako bi sebi dao oduška. Ali svaki je muškarac sam svoj čuvar. Kamo bismo dospjeli kad bi svaki odbijeni udvarač poludio. Gospodica Jill nije ubila mog prijatelja. Svaka djevojka ima pravo odbiti nevoljenog prosca i reći mu što o njemu misli, zar ne?

– Vrlo ste ogorčeni, mladiću. Mogu to shvatiti. Ima ljudi koji samo jednom u životu nađu pravog prijatelja, a takvo prijateljstvo postane onda dio njihova života. Znam kako se osjećate, ali borite se protiv te ogorčenosti, jer ona bi vam mogla upropastiti život.

Tek nakon nekog vremena Flint zapita:

– Što radi u Tombstoneu ta ponosna djevojka, koja svakog neotesanog mladića smatra revolverašem, pijanicom i kartašem? Da, Jack je bio grub i neobuzdan, ali u životu nisam vidio čovjeka koji bi radio upornije od njega.

– Jill vodi našu školu – objasni gospoda Peters. – Ponosimo se tom školom.

– Tako – promrmlja Wego. Kad se najeo, stavi novac na stol, ustane i izađe iz restorana.

Stigavši u Allenovu ulicu, zaustane. Grad se još nije probudio. Odmara se nakon bučne, poročne noći, u kojoj su se iskaljivale strasti, poroci, slabosti i zločinački porivi.

Dva iduća sata Wego je istraživao grad u svim smjerovima. Za-

pamtio je položaj ulica i uličica, kuća i najvažnijih zdanja. Obišao je i svog konja, pa platio njegov smještaj unaprijed za tjedan dana. Nakon toga u džepu mu je ostalo samo nekoliko dolara.

U šetnji se približio i groblju, ali nije ušao. Iz daljine je promatrao grob, vjerojatno Parkerov. Grobaru Huttonu pomagalo je nekoliko ljudi. Pokraj rake nije bilo ožalošćenih, samo dvije djevojke iz saluna i nekoliko radoznalaca. Parker je bio nepoznati kartaš u tuđem gradu.

Pri povratku u grad, po drugi put prođe kraj škole. Djeca pjevaju. Između dječjih glasova razazna dublji Jillin glas.

Kad je stigao u Allenovu ulicu, već je bilo podne. Stigne do brijačnice. Na stolcima poredanim na nogostupu, sjedi nekoliko bradatih muškaraca i čeka red.

Wego se želio ošišati. Proračuna da bi morao čekati bar dva sata, pa ode u dućan i kupi duhan i papirice. Vrativši se, sjede pokraj ostalih ispred brijačnice. Naslonivši stolac o zid, savije cigaretu i pripali.

Ljudi pokraj njega katkad ga pogledaju, ali nitko mu se ne obrati.

Vrijeme teče. Odjednom svi se prenu i poglede usmjere prema jugu, odakle je nailazila skupina konjanika. Promatrajući jahače, Wego zaključi da nikad u životu nije vidio toliko grubih momaka na okupu.

Jedan od prisutnih upita susjeda:

– Kakvi su to ljudi, Charly?

– To su divlji momci iz pokrajine Cochise, Mike. Dobro ih pogledaj, jer ih se rijetko može vidjeti na okupu.

Jednog od jahača Wego već

pozna. Bill Curly je zacijelo još prošle noći napustio grad, a sada se vraća sa drugovima.

– Sve su ovo slavna imena, Mike – nastavi pričati čovjek. – Billa Curlyja i Johnnija Ringa vidiš na čelu. Iza njih jaše Bill Claiborne, zatim Tom i Frank McLowry, pa Ike, Phin i Billy Clanton. Ostale ne poznam, ali oni su toliko koliko su to bile štitonoše koje je nekada imao svaki vitez. Eto, Mike, sada se divi velikim tigrovima pokrajine Cochise i Pime.

Jašu korakom. Iz njih zrače grubost, divljaštvo i prijetnja.

Ispred Haffordova saluna sjašu i uđu u salun, pojedinačno ili u grupicama. Dvojica ostanu vani na straži.

Wego i nehotice pomisli na Wyatta Earpa. Jučer se ražalio promatrajući slavnog borca za pravicu i zakon kako sam i osamljen jaše u noć. Earp nije odjahao s potjerom.

Wego tek sad shvaća protiv čega se državni pomoćni šerif bori i osjeti divljenje i poštovanje prema tom čovjeku. Međutim, kad se sjetio da su tom čovjeku bliski Doc Holliday, Virgil i Morgan Earp, opet ga obuzmu ogorčenje i bijes.

Dječak, otprilike četrnaestogodišnjak, dolazi nogostupom. Ridokos je poput Wega, a lice mu je preplavljeno pjegicama.

Ispod ruke nosi svežanj novina i neprekidno viče:

•Epitaph! Najnovije izdanje! U naš je grad stigao Wego Flint da bi pronašao ubojicu Jacka Dalea! Najnovije izdanje •Epitapha!•

Momčić zastade pred ljudima što su sjedili ispred brijačnice. Kad je Wego kupio novine, dječak se zagleda u njega, a zatim pogleda srebrnu pločicu u obliku zvona na njegovu opasaču.

– Jeste li vi Wego Flint iz Tek-sasa, gospodine? – zapita.

– Jesam, momče – mirno odgovori Wego i kupi novine. Razvije novine, ne obazirući se na to što se ljudi naginju naprijed i promatraju ga.

– Gle! – reče jedan od njih. – To je, dakle, on. Neko vrijeme već sjedi pokraj nas.

Wego se udubi u napis načelnika i izdavača novina na naslovnoj stranici.

•DIVLJI PRIJATELJ JACKA DA-LEA S PORJEČJA PECOSA!

Jučer je u naš grad dojahao Tek-sašanin sa svom indijanskom konju, s namjerom da potraži ubojicu svog prijatelja Jacka Dalea. Zove se Wego Flint.

Gradani se zacijelo sjećaju Jacka Dalea koji je izazvao veliko čuđenje zato što mu je dobro poznati Doc Holliday dopustio da ga vara i tako mu omogućio da zaradi vreću novca.

Vrlo brzo nakon dolaska, gospodin Wego Flint već je priredio svoju prvu predstavu u 'Kristalnoj palači'. Promatrači su i opet jednom imali priliku da se dive otmjenoj suzdržanosti i strpljenju punom razumijevanja našeg Doca Hollidaya.

Na žalost, naš je šerif naglo prekinuo vatreni nastup divljeg Teksašanina.

Valja reći i ovo:

1. Gospodin Wego Flint iz Tek-sasa pobuđuje dojam podjarenog čovjeka čiji je mozak veličine ko-košnjeg izmeta.

2. Ma kakvo bilo čije mišljenje o Docu Hollidayu, nijednom razumnom čovjeku neće pasti na um da ga optuži za ono podlo ubojstvo, jer je naš Doc već za kartaškim stolom mogao raskrinkati i ustrijeliti Jacka Dalea koji ga je varao. Način

ponašanja Doca Hollidaya i predo-bro je poznat i nitko iole razuman ne bi ga mogao smatrati podlim ubojicom koji se šulja za pijancem u neku uličicu i puca mu u leđa.

Doc Holliday, oduvijek osobito zanimljiva osoba u Tombstoneu, nepoštenjake uvijek ubija s lica. Prema tome, gospodin Wego Flint mora samo malčice napregnuti si-ćušni mozak i pokušati malo razmi-sлити. Možda će tada pronaći ubo-jicu svog prijatelja, koji je varao u igri, i to u družbi ljudi kojima je zadatak da napadaju pošiljke novca i bave se drugim nepošte-nim poslovima.

Mi možemo reći samo to da na-peto očekujemo što će gospodin Flint iz Teksasa poduzeti i od srca mu želimo da mu njegovo razmiš-ljanje urodi boljim rezultatom nego što je bila ona predstava u 'Kristalnoj palači'.

Wego nekoliko puta pročita čla-nak, svaki put s drugačijim osjeća-jem. Najprije je htio skočiti i potra-žiti pisca, a naposljetku se samo podrugljivo nasmiješio i savio no-vine.

I ljudi pokraj njega su pročitali novine, no svi suzdržano šute.

Ne želi im smetati, pa ustane i krene. Netko je rekao:

– To je, dakle, taj ludi mladić.

Na uglu Wegu dođe u susret crnokos dječak. Jedno mu je oko natečeno.

Taj dječak gotovo plačljivo uzvi-kuje:

– Najnovije izdanje 'The Nug-geta'! Napokon će slavni revol-veraš biti pozvan na odgovornost! Najnovije izdanje 'The Nuggetta'!

Wego mahne dječaku neka pride i kupi novine.

– Što je s tvojim okom, prijate-lju? – upita.

– Bila je to šaka Jimmyja San-dersa – zareži dječak.

— A tko je Jimmy? — zapita Wego, iako sluti odgovor.

— On prodaje one lažljive novine »Epitaph«. Ali ja sam njemu izbio zub... evo ga!

Dječak posegne u džep i pokaže zub.

Zbog otekline oko mu se u međuvremenu potpuno zatvorilo. Kad je vlasnik dućana s druge strane ulice povikao da hoće novine, dječak odjuri.

Wego ogorčeno iskrivi lice. Čak se i dječaci koji prodaju novine međusobno tuku. Grad je, dakle, doista podijeljen u dvije stranke, a svaka ima svoje glasilo.

Silno ga je zanimalo kako »The Nuggett« opisuje događaje, pa prionu pažljivo čitati.

I u ovim mu je novinama bilo dodijeljeno počasno mjesto na naslovnoj stranici.

»HOĆE LI I PRIJATELJ JACKA DALEA USKORO BITI NAĐEN MRTAV NA ULICI?

U naš je grad stigao prijatelj i ortak Jacka Dalea, kako bi pronašao ubojicu pokojnog prijatelja.

Wego Flint zasigurno ne bi morao prijeći daleki put od Teksasa dovde da je naša gradska policija bolje uredovala i da nije štitila poznatog kartaša i revolveraša, koji je nađen pokraj leša Jacka Dalea.

Naš je gradski šerif nemilosredno istukao Wega Flinta kad je uputio gospodinu Hollidayu nekoliko pitanja koja mu, očito, nisu bila ugodna.

Pitanja glase:

Zašto se Doc Holliday pobrinuo za Daleov pogreb i poslao u Teksas pismo koje je sadržavalo i rečenicu — neka ne čekaju da će se Jack Dale vratiti kući. Zar je Doca Hollidaya grizla savjest? Zašto je Doc ponudio novac vjernom prijatelju Jacka Dalea i zašto je zahtijevao da se Wego brzo vrati u Tek-

sas?

I onda je Virgil Earp istukao Wega. To je nov dokaz tijesne veze braće Earp sa zloglasnim revolverašem, kartašem i pijanicom.

Kada će, napokon, u našem gradu biti uspostavljena pravda? Želimo Wegu Flintu pomoć i podršku svih pravednih ljudi naše zemlje, kako bi pronašao ubojicu svog prijatelja.

Ne smije se dogoditi da jednog dana i Wega Flinta nađu mrtvog na ulici zato što se nije dao otpremiti u Teksas, niti je htio uzeti novac, nego je tražio ubojicu svog prijatelja i tako nekim ljudima postao neugodnim.

Pažljivo ćemo pratiti daljnji razvoj ovog slučaja.

Dočitavši, Flint se duboko zamisli. Pokraj njega protrče dječaci i djevojčice sa školskim torbama. Zacijelo je završila nastava.

Okrenuvši se, zamijeti kako prema njemu korača Jill. Skine šešir i oslobodi joj prolaz, kao što je onda bio običaj.

Ona klimne, ali ga i ne pogleda.

Gledajući za njom, Wego pomisli da djevojka prekrasno hoda i da je savršeno građena. Da, Jacku se morala svidjeti. Zaljubljiavao se u svaku lijepu djevojku, a kod Jill ga je, jamačno, istinski zgrabilo. Djevojka je uistinu prekrasna. Njezin lik zacijelo navodi mnoge muškarce na pomisao da je ona ostvarenje njihovih snova.

Wego je poznavao Jackov ideal. Za dugih noći u logorima često su o tome pričali. Slike žena iz njihovih snova bile su tako nalik jedna na drugu da je Jack jednom u šali rekao kako se moraju ogledati za blizankama, da jednog dana, ako slučajno susretnu samo jedan

primjerak tog ideala, ne bi postali suparnici.

Dok je gledao za djevojkom, Wega preplavi čudan osjećaj, ali ga zatomi. Pogleda prema Haffordovom salunu i krene. Stražari kod konja ga pogledaju i nasmiješe se.

– Nema mnogo ridokosih novajlija u gradu – reče jedan. – Zdravo, momče! Ti si zacijelo Wego Flint?

– Jesam.

Wego klimne i htjede ući kad nečiji glas usklikne:

– Dolazi Wyatt Earp! Vodi Petea Turkeyja!

Wego se odmah okrene i pride rubu nogostupa, koji se ispred saluna širio u veći trijem, duž kojega su bili mnogi stolci.

Jedan od stražara iza njega odgurne vrata i poviče u salun:

– Dolazi Wyatt Earp s Peteom Turkeyjem!

Već nakon nekoliko trenutaka iz saluna nahrupe ljudi i poredaju se kraj Wega. Netko ga gurne i ljutito promrmlja:

– Stojiš mi na putu, ridokosi!

Wego ugleda Johnnija Ringoa.

Kad su se pogledali u oči, Ringo se osupne i bolje ga pogleda.

Jedan od stražara reče:

– Ovo je Wego Flint, Johnny!

U Ringovim se tamnim očima pojavi čudno svjetlucanje, no u hipu ga nestane. Nasmiješi se.

– Točno, vidim ridokosog Teksašanina. To mora biti Flint. Ipak mi mora načiniti mjesta.

– Neću se svadati zbog mjesta – promrmlja Wego.

– Ako je tako, ispričavam se zbog guranja. – Ringo se nasmiješi: – Poslije ćemo zajedno popiti viski, zar ne?

– Možda – blago odgovori Wego.

Ugledao je Wyatta Earpa, kako

dolazi sa svojim zarobljenikom. Sada vidi slavnog borca na danjem svjetlu. Jučer je upoznao Virgila Earpa, a slušao je da su Earpovi međusobno nalik poput trojaka. No ta se sličnost odnosi samo na lik i način kretanja.

Lice Wyatta Earpa je tvrde i uglatije, bore oštrije. Djeluje starije, zrelije, grublje, samouvjerenije.

Iz njega kao da zrači jaka struja i zato djeluje mnogo dostojniji pažnje od svoje braće.

Brada mu je svijetla, svijetlija od kose. Odjeven u crno, mirno sjedi na konju i gleda preda se. Zarobljenik pokraj njega nije sapet. Samo je razoružan. Ruka mu je ovijena krpom, kroz koju je probila krv, i podvezana na prstima.

Wegu se učini da je u zarobljenikovim očima razaznao nadu i olakšanje kad je prepoznao skupinu ispred saluna.

Wyatt Earp nije im uputio nijedan pogled, iako vrlo dobro zna da ovdje stoje jedan pokraj drugog najgori zlikovci u zemlji, a možda baš njega čekaju.

Kad su šerif i zarobljenik stigli u ravinu saluna, Pete Turkey zauzda svog konja.

– Dalje, Pete – mirno će Earp.

Zarobljenik nije poslušao. Okrenuo se Billu Curlyju i rekao:

– Earp me napao u mom logoru – piskutao je. – Metkom me ranio u ruku i...

– Ne brini, Pete – prekine ga Bill, smiješeći se. – Kladio bih se s tobom u stotinu dolara da će tvoja nedužnost biti dokazana još prije nego što sunce zađe. – Okrenuvši se Earpu, koji je također zaustavio konja, nastavi: – Kada ćeš odustati, veliki majstore? Pete nije čovjek koji bi napao pošiljku novca.

Osim toga, to nije prekršaj federalnog zakona. Morat ćete pustiti Pe-

tea i još mu platiti odštetu za pretrpljeni strah. Kladio bih se da će to biti fina optužba protiv vas, Earp. Prekršili ste svoja prava i osakatali jednog kauboja. Danas ste se do kraja osramotili – završi glasom punim mržnje.

Earpovo se lice iskrivi, oštro i opasno poput tigra. Tada pažljivo pogleda sve ljude redom. Kad se pogled zaustavio na Wegu, mladog Teksašanina prožmu ledeni trnci. Tada odjekne hladan glas Wyatt Earpa:

– Novo lice u starom čoporu. Ali ovaj put imate »smolu«, momci. Stigao sam na mjesto događaja prije Behana. Imao sam sreću. – Posegne prema bisagama i izvuče staru potkovu. – Evo, to sam našao, momci!

Svi se pogledi usmjeriše u Turkeyjeva konja, kojem je manjkala prednja lijeva potkova.

– Dobri Pete nije mogao jahati tako daleko kao vi – prijateljski objasni Wyatt Earp, kao da razgovara s dječacima o vremenu ili posljednjoj priredbi u kazalištu »Krlетка«. – Pete nije umio dovoljno dobro izvesti stari trik razilaženja u svim smjerovima. Našao sam njegov logor i usporedio potkovu. Valja imati sreće, momci!

– Laže, Laže! – zakriješti Pete. – Otrgnuo je tu potkovu s mog konja kad me našao u logoru. Želi nekog tko će ispaštati za druge! Laže!

– Porota i sudac neće prihvatiti laži – uplete se Johnny Ringo.

Mladi i divlji Billy Clanton, koji je tako slavohlepan da želi postati drugi Billy Kid, oštro poviče:

– Nema nalog da te uhapsi, Pete! Uopće nije ovlašten...

– Nemaš pravo, divlji moj Bille iz Arizone – prekine ga Earp, a prisutni vide da u svemu ovome

sumorno uživa. – Naime, Petea Turkeyja uopće nisam uhapsio zbog pljačke novca. U poštarevoj se vreći, naime, nalazila federalna pošta. Razumijete li to, momci? Odvest ću Turkeyja pred federalni sud zbog krađe federalne pošte, pljačke i ubojstva.

Nagne se u stranu, istrgne Turkeyju uzde iz ruke i odjaše s njime.

Ljudi ispred saluna stajali su zamišljeni, bez riječi. Čak je i Wegu sve jasno iako još ne pozna dovoljno ovdašnje prilike. Čini se da je Wyatt Earp napokon imao sreću.

Johnny Ringo izrazi to riječima:

– Prokleti pasji sin! Pobrinuo se da poštanska kočija uvijek prevozi federalnu poštu. Otpremić će Petea pred federalni sud. Sada ni Behan ni naš pokrajinski sudac ne mogu podići zahtjev na Petea. Wyatt će odvesti Petea u glavni grad, pred federalnog suca. A kad Pete bude tamo, iscijedit će ga poput mekane rajčice.

Tada se, lako ga gurnuvši laktom, obrati Wegu.

– Sada ćemo zajedno popiti viski, zar ne?

Wego je upravo gledao preko ulice i tek sada shvatio zašto je Wyatt Earp zarobljenika bez ikakvih teškoća odveo u zatvor.

Na suprotnoj strani ulice stajala su dva čovjeka sa sačmaricama. Nalik su jedan drugome, a isto tako i visokom Wyatt Earpu.

Virgil i Morgan Earp stajali su i promatrali kako njihov brat dolazi u grad i vodi zarobljenika. A na drugom uglu, pred trgovinom oružja, stajao je Doc Holliday. Kao da želi kupiti novu pušku, ispituje kako mu leži u ruci i kako se njome može ciljati.

Ali Wego bi se okladio u stotinu dolara da je ta puška napunjena i

da bi Doc Holliday ispalio nekoliko »pokusnih metaka« ako bi... Tek je sada shvatio što se ovdje zbiva i zašto je družba u gradu.

Spoznavši to, naumi odbiti Ringov poziv, no onda se u njemu javi divlji prkos.

Zašto ne, pomisli i klimne Ringu.

V

Dva sata poslije, malo pripit, Wego je sjedio s Billom Curlyjem i braćom McLowry i kartao poker. Prekršio je svoju čvrstu namjeru da nikada ne povjeruje u sreću i da uvijek nakon drugog dobitka prestane igrati. A kako mu je svejedno gubi li ili dobiva, ono se malo dolara što ih je imao u džepu umnožilo. Pred njim već leži hrpa novca.

Naručili su za stol obloženi kruh, kuhana jaja i pivo, kao što je tada bilo uobičajeno kad bi počela dugotrajna igra pokera.

I danas postoje mnoge priče o toj igri. I, kao što se u takvim slučajevima događa, mišljenja su vrlo različita. Prema nekima od tih legendi i izvještaja, zlikovci su namjerno puštali da pobjeđuje mladi Teksašanin, kako bi ga time pridobili. Drugi pak kažu da je Wega pratila sreća zato što nije mario za dobitak nego je htio bolje upoznati te opasne momke.

Ma kako bilo, Wego je do večeri zaradio više od tisuću dolara i prilično se opio.

Ipak, kasno uvečer 21. srpnja 1881, odigralo se nešto što je u svim pričama i izvještajima opisano nedvosmisleno i jasno, tako da se zasigurno tako i zbilo.

Oko dva sata iza ponoći vratio se šerif Behan s potjerom u grad. Nije doveo nijednog zarobljenika niti je što doznao o pljačkašima.

Na to su stanovnici Tombstonea već naviknuti.

Otprilike sat prije ponoći začuo se pucanj iz smjera zatvora, jedan jedini.

Nekoliko minuta kasnije u čitavom Tombstoneu se znalo da je nepoznati strijelac ustrijelio Petea Turkeyja kroz prozor zatvorske ćelije. Strijelac i ubojica gađao je s krova susjedne drvarnice u svijetli četvorokut prozora kroz koji je Turkey, zacijelo s mnoge nade, gledao u noć.

Baš kad se ta vijest pročula u Hoffordovu salunu, i ljudi za kartaškim stolovima prekinuli igru, ušla su tri muškarca.

Prvi ih je ugledao Wego, jer je najpovoljnije sjedio.

Bili su to Wyatt Earp i njegova braća. Ušli su, sa sačmaricama u rukama, zastali i ogledali se. Wyatt Earp je ostao stajati na vratima i mirno čekao, a Morgan Earp pride točioniku, zastane na jednom kraju i pažljivo promotri pijance što tu stoje.

Virgil Earp pride kartaškom stolu. Ugledavši Wega, promrmlja:

– Ne nalazite se baš u časnom društvu, Teksašanine.

Wego, po prirodi prkosan, a sada i pripit, ljutio se na šerifa koji ga je bio udario po glavi, odmah oštro odgovori:

– S prijateljima sam, gospodine. Što želite od mene?

Virgil Earp ne odgovori. Promatra redom Ringa, Curlyja, Tom McLowryja i njegova vrata Frnaka.

Ringo se podrugljivo smiješi, Curly netremice promatra Wyatta Earpa, a oči braće McLowry svjetlucaju. Bill Clanton, koji je jučer bio s Curlyjem u gradu i kojega je kartaš Parker lako ranio, došepa do točionika i stane kraj Ringa. Na drugom kraju, nasuprot Morganu

Earp, stoje Billy Claiborne i Ike i Phin Clanton. Nekoliko ljudi budno i pažljivo vrebaju.

Otprilike dvadesetak gostiju, oko stolova za igru ili pokraj točionika, povuku se hitro do zidova, kako bi se brzo zaštitili.

U prostoriji kao da se osjeća dah opasnosti i nasilja.

Virgil Earp se okrene Samu Haffordu, koji s poslužiteljem stoji iza točionika, i upita:

– Tko je prije otprilike deset minuta ušao ovamo, Hafforde? Tko je od ove gospode na neko vrijeme izišao iz saluna?

Sam Hafford odmahne glavom.

– Već dvadeset minuta nitko nije izišao niti je tko ušao – odgovori.

Johnny Ringo se glasno nasmije.

– Lukavo! – poviče. – Ove tri glave doista znaju razmišljati! Shvaćate li, momci, da oni ovdje traže ubojicu Petea Turkeyja! – Ponovo se grohotom nasmije.

Kao po zapovijedi, gosti se pridruže. Zaori paklenski smijeh. Čitava »Divlja horda«, čiji su se zloglasni članovi okupili te noći, od 21. na 22. srpnja, u Haffordovu salunu, prasnula je u najbjesomučniji smijeh što ga je Wego ikada čuo.

U tom smijehu odjekuju paklenska mržnja i divlji bijes ali i napetost. No braća Earp mirno čekaju da zavlada tišina. Njihov je mir gotovo neprirodan. Wyatt, Earp, koji cijelo vrijeme stoji na ulazu, djeluje poput utjelovljenja osvete koja će stići svakog od ovih zlikovaca. Naposljetku zavlada muk. Prekinu ga mirni glas Virgila Earpa.

– Sada je deset minuta do ponoći – suho reče i pogleda sat iznad velikog zrcala iza točionika.

– Onda počinje sat duhova – zacereka se Claiborne.

Sada se svi Earpovi nasmiju kao po zapovijedi. Onda Virgil mirno objasni:

– Od nula sati u Tomstoneu je zabranjeno nositi uza se vatreno oružje. Tko nakon ponoći bude nađen s vatrenim oružjem, bit će kažnjen sa tjedan dana zatvora zbog protuzakonitog nošenja oružja.

Kimne, okrene se i izide. Morgan ga je slijedio. Posljednji izide Wyatt.

U salunu zavlada duboki muk. Tek nakon nekog vremena Billy Claiborne prostački opsuje i poviče:

– To nećemo dopustiti! Nosim oružje kad hoću i gdje hoću! Neka me netko pokuša zatvoriti! Sada moramo...

– Ušuti, Bille! – suho ga prekine Curly.

Nije ni dorekao, a u salun ude neki čovjek i glasno poviče:

– Načelnik J. P. Clum je uzbunio građane.

– Tada ćemo odjahati – jednostavno izjavi Curly i ustane.

Pošto su mnogi ustali od kartaških stolova a oni kraj točionika hitro ispili piće, Wego je spoznao tko je vođa. Nagruvši se prema njemu, Ringo mu stavi ruku na rame.

– Podi s nama, Wego – promrmlja. – U nas je svakom valjanom mladiću dobro. Imamo obitavališta u Charlestoneu, Galleyvilleu, na Clantonovu ranču i u McLowryjevih. Dobro smo organizirani, poput vojske. Raspoložemo sa više od stotinu jahača. Da sutra dodemo s tim jahačima u Tombstone, mogli bismo uništiti grad. Sviđaš mi se, Wego. Dodaj k nama, a Doc Holliday će pričekati. Taj neće pobjeći ako...

Zašuti, kao da ne želi reći više nego što bi bilo dobro.

U međuvremenu Wego je spremio novac što ga je dobio na kartama. Ustane i odlučno pogleda Ringa. U zlikovčevom pogledu zapazi uznemirenost.

Ostali su članovi družbe već izašli, predvođeni Curlyjem.

— Možda ću doći idućih dana — reče. — Moram se najprije pobrinuti za Doca Hollidaya.

— Budalo!

Ringo se naglo okrene i požuri prema izlazu, a Wego polagano za njim. Kad je izašao, družba je upravo krenula.

Iza Wegoa, iz sjene nadsvodenog nogostupa, začuje podrugljiv glas:

— Zašto niste odjahali s njima, Teksasanine? Oni su ljudi vašega soja.

Naglo se okrenuvši, Wego učini četiri brza, gipka koraka i čvrsto uhvati za okovratnik grobara Sama Huttona.

Strese ga, pa prilično grubo gurne o zid.

— Sada mi je dosta, gospodine — oštro reče. — Neprekidno se šuljate za mnom ili čekate tamo gdje moram proći. I onda koješta blebete. Sada je uistinu dosta!

Još jednom ga grubo gurne o zid i začuje kako Hutton stenje i hvata zrak. Onda ga ispusti i krene.

Osjeća da je prilično pripit. Gotovo se na svježem zraku srušio.

Nije ni slutio da je Hutton potegao iz džepa »Derringer« i naciljao u njegova leđa. Međutim grobar nije opalio. Mrmljajući, ponovo spremi oružje.

Pred »Kristalnom palačom« Wego zastane, oklijevajući, a onda uđe. Unutra je još vrlo živo. Glazba svira, djevojke obavljaju svoje poslove, uz dugi točionik gusto su se natiskali gosti.

Jedna od polica za boce je ispražnjena, a u pretincima sada leži oružje, mnogo koltova i revolvera. Opasači svih muškaraca u prostori su prazni.

Kad je Wego naručio viski, gostioničar mu mirno reče:

— Vaš kolt, gospodine. Već je deset minuta iza ponoći. Ako ne želite imati neprilike, skinite ga i pohranite.

Wego oklijeva, ali onda posluša. Ispije viski i plati, pa prijede u kartanicu. Odmah zamijeti Doca Hollidaya, kako karta poker, i umiješa se u krug promatrača.

Holliday podigne glavu. Wego iskrivi usne, pritisne ih o zube i šutke ga promatra. Docov pogled klizne prema Flintovu praznom opasaču, no odmah se vrati na karte.

Mladić iz Teksasa promatra. Nakon nekoliko minuta zaključi da nikada u životu nije vidio tako ostru igru.

Pred Hollidayem, koji karta s dva vlasnika rudnika i dva rančera, leži hrpa šarenih žetona. Vrijednost im je najmanje pet tisuća dolara. Doc gotovo neprekidno dobiva.

Oba rančera i jedan vlasnik nakon pola sata ostanu, jedan nakon drugog, bez novca i prekinu igru. Igra završi. Promatrači se razidu. Ostane samo Wego.

Holliday slaže žetone i broji ih. Wego sjedne.

— Hoćete li sa mnom kartati, mladiću? — hladno zapita Holliday.

— Jednog dana — promrmlja Wego. Jezik mu je nespretan, otežao. Vruće mu je, osjeća omamljenost od pića. Usprkos tome, osjeća se voljko, vedro i ostroumno. — Jednog ću dana kartati s vama, Doc — ponovi. — Prije toga vas

moram proučiti. I onda ću vas pobijediti za kartaškim stolom... onako kao što je to uradio Jack Dale. Razumijete li, Holliday? I ja ću zaraditi vreću novca i pretvoriti vas u siromaha. I tada ćemo vidjeti hoćete li me...

Začuvši iza leđa kašljanje, ušuti i okrene se.

Ugledavši i opet grobara Huttona, bijesno zareži. Brzo ustane i pri tome sruši stolac. Divlje zamahne i sruši Šepavog Sama. No požali čim ga je ugledao na podu.

U glavi mu zuji i kao iz daljine čuje neki glas kako govori:

– Pogledajte, udario je bogalja! Kako ponosan mladić!

Wego ljutito zadašće i okrene se, ali ne otkrije govornika. Vidi samo sve gušći krug ljudi čija se lica rasplinjavaju pred njegovim očima. Nekako mutno shvaća da je podle-gao alkoholu i da je sasvim pijan.

Tada začu kako Holliday govori:

– Ostavite ga, ljudi! Pijan je poput Indijanca kad se prvi put napije viskija. Pustite tu budalu neka ode.

Wego se okrene.

– Pasji sine – teško izgovori. – Nisam završio s tobom. Doznat ću tko je ubio Jacka, a onda...

Ljevicom pljesne po opasaču, a onda otetura iz prostorije. Kad je stigao do točionika u salunu i zatražio svoj kolt, opet izgubi nadzor nad sobom.

– Viski! – dreknu.

Ispije jedan, pa drugi, a onda ljevicom uzme kolt, desnicom plati i otetura van.

Svježi zrak zamalo ga sruši. Teturajući kolnikom, zapjeva. Odjednom zastane, zagleda se u mladi mjesec, potegne kolt i zapuca.

Kad je ispucao sve metke, iznenadi se što je mjesec i dalje na

nebu, jer zna da inače pogada svaku metu.

– Ej, tebe ću skinuti – promrm-lja.

Otvori bubanj i htjede ponovo napuniti kolt, ali tada mu pride neki čovjek i brzom kretnjom oduzme oružje.

– Dodi, mladiću – mirno reče.

– Tvoja je predstava završena.

Wego se tupo zagleda u muškarca.

– Gospodine – teško izusti – imam samo tisuću dolara. Ne isplati se ustrijeliti me zbog novca. Ali možda...

– Zatvori usta, budalo – gorko ga prekine Doc Holliday. – Pucao si i ako dospiješ u ruke Earpovih, zatvorit će te na tjedan dana, pa istjerati iz grada. Dodi, mladiću, smjestit ću te u krevetac.

Dohvati mladićevu ruku i položi je oko svog zatiljka, pa gurne svoje rame pod Wegovo pozuh.

Suviše pijan da bi se mogao braniti protiv tog postupka, Wego nejasno mrmlija:

– Vodiš me u neku mračnu ulicu... kao što si vodio mog prijatelja Jacka...

Zašuti. Pokuša se osloboditi, no kako je visok i težak, obojica se gotovo sruše. Ali tada ga Holliday ipak nadjača i skrenu u neku uličicu.

Nakon otprilike tridesetak koraka, Wego se i opet počeo nespretno braniti. Psuje, a pošto se u zamagljenom mozgu sjeća Jacka, predbacuje Hollidayu da sada namjerava njega ubiti kao što mu je ubio i prijatelja.

Jedva je to promucio kad, iza njih odjeknu dva pucnja. Wego osjeti dva snažna udarca i noge mu odmah otkažu poslušnost. A kako ga je Doc odmah pustio i naglo se okrenuo, Wego se skljojka.

Leži kao skamenjen, ali u glavi mu je odjednom savršeno bistro. Čuje Hollidaya kako puca.

– Ustrijeli ga, Doc! – promuća, a onda ga savlada bol i onesvijesti se.

Holliday je već otrčao do uske poprečne uličice, tako uske da raširenim rukama može dodirnuti kuće s obje strane.

U uličici je mračno kao u rogu. Netko trči i u mraku naleti na praznu limenku ili kakvu staru kantu. Doc ponovo zapuca. I protivnik uradi isto, a metak skine šesir s kartaševe glave. Pucajući, utrči u uličicu i već nakon trećeg koraka naleti na prevrnutu bačvu za kišnicu, koju je bjegunac srušio.

Doc padne u lokvu vode i izgubi oružje. Tek se nakon nekoliko trenutaka, psujući, uspravi. Potraži svoj kolt, nađe ga, pa se vrati u glavnu ulicu.

Tamo su se već okupili ljudi. Netko je donio svjetiljku. Okružili su Doca Hollidaya i Wega, koji leži na tlu.

Netko upita:

– Što se zbilo, Doc?

Nije odgovorio. Kleknu, nagne se nad mladića i pregleda ga. Kad se uspravio, suho reče:

– Živ je. Neće umrijeti, pa će vam osobno sve ispričati. Stanuje u gospode Peters. Prenesite ga u krevet i pozovite liječnika.

Okrene se i pođe.

Na uglu sretne Earpove, svu trojicu. Neprirodno im se nasmiješi i promrmlja:

– Namjeravao sam Daleova prijatelja odvesti kući, jer je bio pijan i zbunjen baš kao i onda Dale. Htio sam ga odvesti kući da ga netko ne bi ustrijelio i da ljudi ne bi tvrdili kako sam ga ja...

– Dobro, Doc – prekine ga

Wyatt Earp i ode s braćom u uličicu.

Holliday ostade nepomičan, razmišljajući. Tada se prene i brzo udalji.

Deset minuta poslije bio je u Kineskoj četvrti i kucao o stražnja vrata kuće Kineskinje Mary.

Onaj tko pozna povijest Tombstonea čuo je i za Kineskinju Mary, čija je riječ u Kineskoj četvrti bila zakon.

Bila je to zla žena. U njezinom dućanu mogle su se kupiti stvari prokrijumčarene iz Meksika ili stečene u pljačkaškim prepadima. U nje su se mogli dobiti i narkotici, pa i ljudi: sve po svojoj cijeni.

Minutu, dvije pošto je pokucao Doc stoji pred gospodaricom svih Kineza i gleda u kose oči debele žene.

– Ono što sam jednom učinio za tebe, Mary, neka bude zaboravljeno. Nikada nisam računao na protuuslugu.

– Čung-Li tebi zahvaljuje život – prošaputa Kineskinja. – Bio je samo nedostojni služnik u salunu, ali čak se ni nedostojnog služnika ne smije primoravati da pojede lonac gorušice. Oni bi pijanci ubili Čung-Lija zato što bi radije umro nego da ih posluša. Ovdje, u Kineskoj četvrti, svi te volimo, Doc.

– Tražim ubojicu Jacka Dalea i čovjeka koji je danas u Psećoj ulici pucao u mene i u Wega Flinta – promrmlja Holliday. – Tražim tog čovjeka već od Daleove smrti, ali ga ne mogu naći. Zacijelo ga poznam, jer...

– Znam – prekine ga grlenim glasom Mary. – Tvoji prijatelji imaju neprijatelje. Tvoji prijatelji sprečavaju zlikovce da preuzmu vlast u gradu. Oni gospodare i nadziru svaku stopu tla izvan grada, ali u Tombstoneu su Earpovi. Žele

te iskoristiti da bi uklonili Earpove. Znam to, Doc. Je li taj Flint mrtav?

– Ne. On će posvjedočiti da ga nisam htio ubiti, ali proći će sati dok se probudi, a možda i dani dok progovori. Ubojica će pokušati to spriječiti, kako bi sumnja i opet pala na mene. Moram sada doznati tko je ubojica!

Mirno promatra ženu, svjestan da je bolje od ikoga upućena u svaku, pa i najsitniju pojedinost ovdje u gradu.

Kineskinja načas sklopi vjede, a onda blagim glasom odgovori:

– Ovdje živi čovjek koji pušta dugu bradu, a pri hodu šepa. Ali njegova je noga zdrava. Kad je u svojoj sobi i zna da ga nitko ne promatra, ne šepa. Mogla bih ti mnogo više pričati o tom čovjeku, Doc, ali...

– Dovoljno je da znam na koga valja obratiti pažnju – promrmlja Doc Holliday, oprost se i ode.

Kineskinja nije izrekla ime, nije ni tvrdila da je taj šepavac ubojica Jackea Dalea, ali Doc Holliday ipak zna da je tako.

U gradu se ne događa ništa a da to Mary ne zna.

VI

Wego se osvijestio za sunčeva zalaska. Ostao je budan samo tri sekunde, ali dovoljno da prepozna lice iznad sebe.

Probudio se iz nesvijesti, pa zaspa. To je razlika. Kad ga je obuzela groznica, počeo je bulazniti. Ne zna da Jill sjedi pokraj kreveta i čuje svaku riječ koju promrmlja.

– Jack... oduvijek smo znali da ćemo jednom voljeti istu djevojku. Zar ne, znali smo to, Jack...

San mu postade nemirniji, temperatura viša, a obje rane ponovo prokrvare.

Jill i vlasnica pansiona morale su upotrijebiti sve snage da ranjenika zadrže na ležaju.

Kad se Wego napokon smirio, žene izmijenise pogled.

– Jadni mladić – promrmlja gospoda Peters. – Ubili bi ga isto onako kao i Dalea. A Doc Holliday opet je bio u blizini. Da bar Wego nikada nije došao u Tombstone. Prijatelja i tako ne može oživjeti. Ma tko bio Jackov ubojica, htio je ubiti i Wega. Oh, kakav je ovo grad!

Jill šuti. Gleda u prazno i razmišlja.

– Ako se probudi i ako se bude mogao sjetiti, reći će nam tko je u njega pucao – prošaputa naposljetku i pogleda na sat. – Moram u školu. Ne smijem prekinuti nastavu. Neki građani ne bi to razumjeli. Moj pokusni rok još nije prošao.

– Samo idite, djevojko. Ostat ću kraj njega. Liječnik će ponovo navratiti u toku prijepodneva.

Žena postrance ispituje pogledom Jill, koja promatra ranjenika. U Jillinom pogledu postoje i drugi osjećaji, a ne samo sažaljenje.

Dok je žurila prema školi, Jill začuje dječake kako izvikuju najnovija izdanja novina, pa kupi obje novine.

Dok su se djeca skupljala pred školom, čekajući početak nastave, Jill brzo otvori novine.

»Epitaph« je pisao:

»UBOJICA JACKA DALEA PUCAO U NJEGOVOG PRIJATELJA!

Nakon zatvorenika u zatvoru, trebalo je da bude ubijen još jedan čovjek! Mrtvac u zatvoru je Pete Turkey, koga je uhapsio pomoćnik federalnog šerifa Wyatt Earp.

Pete Turkey bi pred federalnim sudom zasigurno mogao dati

važne izjave o svojim suučesnicima i to je razlog zašto je ubijen. Metak je ispaljen s krova drvarnice nasuprot zatvoru.

Zlikovci i pljačkaši nisu htjeli ostaviti krunskog svjedoka na životu.

Ali pokušalo se ubiti i Wega Flinta, koji u našem gradu traga za ubojicom svog prijatelja. Zar je već tako blizu otkrivanju ubojice Jacka Dalea da se on počeo bojati?

Kao što smo doznali, u blizini napadnutog viđen je Doc Holliday. U gradu će se zacijelo naći mnogo svjedoka koji će i ovaj put sumnjicati Doca Hollidaya, ali ovaj će slučaj biti razjašnjen, jer je Wego Flint ostao živ i uskoro će reći tko je u njega pucao. Uvjereni smo da se tada više neće sumnjicati Doca Hollidaya.

Jill odahne, pa raširi druge novine.

Kao i uvijek, »The Nugget« obavještavao je suprotno, ovaj put vrlo nedvosmisleno i napadajući. U listu šerifove stranke bila je objavljena prava optužba.

»KAO DA JE VEĆ DOKAZANO!

Pete Turkey je tvrdio da je nedužan, ali to nije mogao dokazati jer je ubijen u zatvoru. Sada bi se jedva moglo dokazati da je pomoćnik federalnog šerifa Wyatt Earp opet jednom pogriješio. Pete Turkey se više ne može braniti.

Ali jadni Turkey zamalo nije ostao jedini mrtvac te noći. Trebalo je da bude ubijen i prijatelj Jacka Dalea, Wego Flint. Više je nego čudno što se i pokraj ovog ranjenika zategao zloglasni revolveraš, kartaš i pijanica Doc Holliday. Holliday je stajao, s revolverom u ruci, kraj Jacka Dalea kad je ležao mrtav, a sada je u toj istoj ulici ranjen Wego Flint. Naša gradska policija nije do sada ništa poduzela protiv Doca Hollidaya, iako je do-

kazano da se Wego Flint prije nego što je napadnut posvadao u »Kristalnoj palači« s revolverašem, koji ga je slijedio na ulicu. Postoje svjedoci koji se mogu zakleti da je Holliday nasilno odveo Flinta u onu uličicu, a ubrzo nakon toga zatrešali su meci.

Gradani Tombstonea! Ne smijete dulje promatrati kako gradska policija štiti i ostavlja na slobodi čovjeka kojega iskazi svjedoka tako sumnjiče da bi ga svaka pravedna porota proglasila krivim. Sada je dokazano kako su Earpovi čvrsto povezani s Docom Hollidayem.

Što je s pravdom?

Nemojte to dopuštati, građani! Kad će napokon Earpovi biti potjerani sa svojih dužnosti?

Kad će naposljetku savezni šerif Arizone oduzeti zvijezdu svom pomoćniku Wyattu Earpu?«

Jill odmahne glavom. Dakle, sve ovisi o Flintovu iskazu. Ako on izjavi da ga je Doc Holliday pokušao ustrijeliti, neće biti likvidiran samo Holliday nego i sva tri brata Earp.

Jill dovoljno dugo živi u ovom gradu da zna sve igre oko borbe za vlast u pokrajini. Poput mnogih građana, zna da bi Tombstoneom zavladaali zlikovci i zadobili vlast čim bi Earpovi morali predati zvijezde i ne bi više obavljali svoje dužnosti.

Nije mogla o tome dulje razmišljati, jer je nastava odavno morala početi. Zato pride vratima i zazvoni.

Uzbudena, nervozna i nestrpljiva, jedva je izdržala dva sata. Zadala je više domaćih zadataka nego inače, završila nastavu i požurila kući.

Već na prvom uglu ugleda Sama Huttona kako korača prema njoj. Naviknuta je da ga neprekidno susreće, uvijek kad ide u školu, ili se

vraća kući. Dobro joj je znan njegov čudan pogled.

No ovaj put nije samo skinuo šešir i pretjerano je pristojno pozdravio, već joj prepriječi put.

Njegove oči zagonetno svjetlucaju. Blistaju i čvrsto je upijaju pogledom. Jill prožme izrazita nevoljnost, što se u nje javlja kad god ugleda Huttona.

Budući mu je lice tako jako obraslo bradom, ne može razaznati izražaj, ali između čekinja brade zamjećuje dvije mesnate, crvene i vlažne usne. Njegov je pogled prikovan o nju, gotovo kao da je hipnotizira zmija.

Međutim, njegov je glas blag i umiljat.

– Oprostite, gospodice, ali danas vas moram nagovoriti. I predugo sam vam se divio samo iz daljine. Za mene ste najdivnija žena na svijetu. I danju i noću mislim na vas.

Jill zadržšće, a onda srdžba nadvlada ukočenost. Uspjela se osloboditi vlasti koju joj je nametnuo njegov blistavi pogled.

– Oslobodite mi put, gospodine!
– oštro reče.

– Oh, oprostite, gospodice, što sam se zaboravio i otkrio vam svoje osjećaje. Nadjačali su me. Znam da sam budala i da se ne smijem zanositi nadama. Htio sam vas samo nešto zapitati. Vi njegujete Wega Flinta, koji je zamalo bio ubijen? Da li se probudio? Možda je rekao tko je pucao u njega?

Pitanje je gotovo požudno. Glas je postao tvrdi i hladniji.

– Pustite da prodem!

– Htio bih znati je li Wego Flint progovorio? Optužio je Doca Hollidaya?

Posljednje su riječi zvučale poput rezanja. Djevojka i opet osjeća

snagu njegova blistavog pogleda, ali nalazi u sebi snage da krene.

Side s nogostupa na cestu, kako bi u luku zaobišla ovog čovjeka, i požuri. Okrene se, ali nikoga ne ugleda. U ovoj pokrajnjoj uličici gotovo i nema prolaznika. Nema ni stambenih zgrada, ovdje su samo skladišta i drvenjare. Obuze je strah i odluči da više nikada ne ide kraćim putem.

Kad se na idućem uglu ogledala, Huttona više nije vidjela.

Odjednom joj se sve učini nestvarnim, poput sna. Ipak, još je obuzeta strahom. Iz tog čovjeka zračilo je nešto prijeteće, a pogled njegovih očiju nikada neće zaboraviti.

Istodobno je spoznala još nešto:

Sam Hutton je bio vrlo uzrujan.

Skrenuvši za ugao, gotovo se sudarila s Docom Hollidayem. I on je skinuo šešir i nagovorio je:

– Što je htio od vas, gospodice Land? – mirno upita.

Jill htjede produžiti, jer osjeća prema njemu prezir, kao i prema svim revolverašima, kartašima i pijanicama, kojih je u Tombstoneu mnogo.

Međutim tada pogleda samo na hip Docove oči i spozna da joj nije prepriječio put, nego stoji ledima oslonjen o kućni zid. Njegovo je ponašanje puno poštovanja.

Nije samo zbog ponašanja i zvuka glasa postala svjesna da je Doc Holliday bar prema ženama džentlemen. U njegovim je očima ugledala iskrenu brigu i spremnost da pomogne. Shvatila je da je promatrao nju i Sama Huttona i zacijelo bi posredovao da se zatekla u nevolji.

– Htio je znati da li se Wego Flint već probudio i vas optužio, gospodine Holliday – odgovori.

– Taj jadni mladić neće mene optužiti – blago promrmlja kartaš.

– Ni Jack Dale me ne bi optužio. Vjerujte mi, gospodice. Jack je onda bio u nevolji, podivljao je. Shvatio sam to i poduzeo sve kako...

– Znam – prekine ga djevojka. – Dopustili ste mu da vas vara i cijeli se grad tome čudio. Jack je tada doista bio u nevolji. Bio je duboko pozlijeden. On me, naime, poljubio, a ja sam ga pljusnula i rekla da ga prezirem, baš kao i pokvarenjake koji...

Zašuti, začuđena kako su riječi navrle iz nje.

– Hvala vam. Sada znam zašto je Jack Dale bio tako očajan. Bio je tako raspoložen da bi cijelom svijetu objavio rat. Izazivao me varajući u igri zato što se htio boriti. Postoje ljudi koji otvorenih očiju i namjerno jure u vlastitu nesreću kad su duboko povrijeđeni, pa vole mučiti samoga sebe. Oh, osjećao sam da se tako nešto zbiva u Daleu. Slijedio sam ga zato što je bio pijan, a uza se je imao vreću novca. Htio sam ga zaštititi, jer sam se prije mnogo godina našao u sličnom položaju i onda skrenuo pogrešnim putem. Vidite, gospodice, kakav sam postao. Ali nisam zaštitio Jacka. Ni Wega nisam mogao zaštititi. Međutim, Flint je imao sreću što ga ona dva metka nisu usmrtila. Što je rekao liječnik?

– Preživjet će – prošapće Jill i pažljivo pogleda Doca.

U njegovim očima ugleda iskrenu radost, što potječe iz srca! Načas je iz njih nestalo zabrinutosti.

Finim ženskim nagonom Jill spozna da Docu Hollidayu, čovjeku koji uživa loš glas, i žena i muškarac koji se nađu u nevolji mogu pokloniti povjerenje. Ma kako to neobično zvučalo, ovaj revolveraš i kartaš je pošten čovjek. Da, nekada

su vremena bila drugačija. Mijenjala su ljude, oblikovala ih i slala na različite putove. Sve se to ne može mjeriti današnjim mjerilima.

– Gospodine Holliday – ozbiljno će Jill – drago mi je što sam vas upoznala.

On se nakloni, a djevojka krene dalje.

Pred pansionom ugleda liječnika kako izlazi. On skine šešir i reče:

– Teksašanin će se oporaviti, gospodice Land. Vjerujem da će se već ove noći probuditi, pa čak i razumljivo govoriti. Obavijestit ću o tome načelnika. Gradsko vijeće zanima iskaz Wega Flinta.

– Znam. Neki ljudi htjeli bi otjerati iz grada braću Earp i zato žele najprije uništiti vašega prijatelja i pomoćnika Doca Hollidaya. Ja vjerujem da je Holliday nedužan.

– Bilo bi dobro za grad da svi tako misle – promrmlja liječnik i ode.

Djevojka zatekne gospodu Peters pokraj Wega, kako mu otire znoj sa čela.

– Mladić će se izvući – reče.

* * *

Mnogo je sati Jill provela uz bolesnika. Imala je mnogo vremena za razmišljanje i došla do toga da se više ne osjeća krivom. Donedavno ju je grizla savjest što je onako duboko povrijedila Jacka Dalea, tako duboko da se opio, varao pri kartanju i pokušavao zametnuti kavgu s Docom Hollidayem. Krivila je sebe što je Jack izgubio razum i bio ubijen.

Kad je Wego stigao u grad, da bi osvetio prijatelja, strepila je za ovog Teksašanina. I opet je okrivljala sebe. Ona je kriva što je doživio nesreću, jer Flint ne bi došao u Tombstone da njegov prijatelj nije ovdje bio ubijen.

U razgovoru s Docom nagonski je osjetila da taj čovjek nije ubojica. Stoviše, naslutila je što se ovdje zapravo odigrava. To dokazuju i riječi što ih je uputila doktoru Franklinu.

Proučavajući danas povijest Tombstonea, znamo da je imala pravo.

Bio je to jedan od mnogih grubih trikova kojima su zlikovci pokušavali osvojiti grad u kome su braća Earp održavali zakon.

I danas će se mnogi čuditi zašto su Earpovi dopuštali da im pomaže baš čovjek poput Hollidaya i zašto je pijanica, kartaš i revolveraš bio tako odan Earpovima.

VII

Kad je zanoćalo, napetost u gradu dosegne vrhunac.

Svi znaju kako doktor Franklin vjeruje da će se ranjenik tijekom noći probuditi. Tombstone čeka. U sobi za dnevni boravak »Pansiona udovice Peters« sjede i čekaju tri člana gradskog vijeća, jer žele čuti iskaz Wega Flinta.

Načelnik J. P. Clum, prilično uzbuđen potražio je braću Earp u šerifovu uredu.

Kad je ušao, Virgil je sjedio za pisaćim stolom i pisao, a za drugim stolom, Morgan je čistio revolver. U ljuljački kraj prozora Wyatt je čitao novine.

Načelnik, pametan i promišljen čovjek, oduvijek duboko i čvrsto vjeruje Earpovima. Međutim, sada već na ulazu oštro upita:

– Zašto Holliday još nije uhapšen? Kad se onaj Teksašanin probudi i optuži ga, Doc se neće dati lako uhapsiti.

Virgil i Morgan šute. Wyatt polagano savije novine i sasvim blago odgovori:

– Holliday je nedužan, Clume.

Načelnik nevoljko odmahuje glavom, kao da želi reći kako je povjerenje u prijatelja dostojno poštovanja, ali ne valja zanemariti činjenice. Za svaki slučaj, potrebno bi bilo poduzeti mjere predostrožnosti.

Tada mu se obrati Virgil Earp.

– Za sve vas Holliday je samo pijanica, kartaš i revolveraš.

– A zar nije?

– On je Wyattov prijatelj i točno zna da bi Wyatt bio onemogućen ako se njemu dokaže ubojstvo. Da je kriv, Holliday bi već odavno otišao odavde, ili se predao Wyattu. Ne možete to shvatiti, Clume?

– Ne – promrmlja načelnik.

– Pokušat ću vam objasniti. Wyatt je za Hollidaya utjelovljenje svega čime se čovjek može ponositi. Hollidaya su nekada krasile iste osobine i dobre strane, ali im se negdje iznevjerio. Jednog dana nije više posjedovao išta čime bi se mogao ponositi. Propio se, prezreo samoga sebe i nije više mario za svoj život.

Clum nešto ljutito promrmlja, onda reče:

– No, dobro: Doc Holliday je bio divan mladić, ali je zakazao i prezreo samoga sebe. Što to sve znači?

– Bio je i ostao osamljen – nastavi Virgil. – A onda je, jednoga dana, sreo Wyatta. Bilo je to u Kansasu, u Dodge Cityju. Upoznao je Wyatta, s vremenom se uvjerio da Wyatt još uvijek utjelovljava sve ono što je osobno nekad posjedovao i odbacio. Od toga se dana Holliday bojao da bi i Wyattu neka sila ili udarci sudbine mogli uništiti život, pa bi i on izgubio vjeru i snagu.

* * *

I o požaru u Tombstoneu postoje razne predaje i legende. U mno-

gima se tvrdi da je tada izgorjelo pola grada, no zacijelo nije bilo tako strašno, jer je požar izbio u jednoj od najudaljenijih četvrti.

Mnogo se pisalo i o pozadini požara, ali se može pretpostaviti da je podmetanje požara bilo u vezi s iskazom koji se očekivao od Flinta. Da nije tako, ubojica ne bi mogao dospjeti do prozora sobe u kojoj je ranjenik ležao, pa čak i u sobu, a tada izbezumljeno pretrčati čitavom kućom i izići kroz stražnji izlaz.

Naime, ubojici je za petama bila smrt. Ovaj put je njezino ime bilo Holliday! Ali ubojica je i opet umakao smrti.

* * *

Jill je vrlo pažljivo promatrala ranjenika. Temperatura mu se snizila, upale je obraze oblilo lagano rumenilo i već je nekoliko puta trepnuo vjedama.

Liječnik još nije došao, ali je poručio da će svratiti čim gospoda Benton rodi.

Vrata sobe su otvorena. Povremeno se na vratima pojavljuje gospoda Peters, a Jill uvijek odmahne glavom. Zatim vlasnica pansiona kaže ljudima u dnevnom boravku:

— Još ništa! Budite strpljivi. Uskoro će se probuditi. A što duže spava, to će se bolje osjećati.

Jill povremeno gleda kroz prozor koji gleda prema dvorištu. Svjetlost kroz njega u širokom snopu dopire sve do drvarnice. Zvijezde blistaju. Zrak je blag.

Odjednom u gradu odjekne sirena, zazvone crkvena zvona. Glas na ulici urla:

— Požar! Požar u gradu! Dodite, građani, i pomozite! Vjetar tjera vatru u grad! Ako ne pomognete, Tombstone će izgorjeti!

Kad je ovaj vapijući glas umukao, čitav se grad pokrenuo poput roja pčela uznemirenog udarcem štapa.

Skoče čak i tri člana gradskog vijeća što sjede u sobi za dnevni boravak pansiona; članovi su obrane i dobrovoljni vatrogasci, pa imaju određene dužnosti. Svi znaju da se u gradu gdje su kuće drvene požar brzo širi, pogotovu ako je vjetar povoljan.

Ljudi izjure iz pansiona i zaborave Wega. Njegova je izjava sada manje važna od spašavanja grada.

Žene ostanu same u tihoj kući. Iz grada dopire tisuću različitih glasova i šumova.

Mora da je požar snažan, jer vatrogasna sirena i dalje tuli, crkvena zvona neprekidno zvone.

Negdje na jugu grada ljudi zacijelo užurbano spašavaju sve što se može spasiti iz kuća, a uzduž dugih redova ljudi putuju vedra napunjena vodom. Zasigurno su u pogonu i obje crpke.

U pansionu je sve tiho i mirno. No ne zadugo. Gospoda Peters odjednom vrisne i pokaže prema prozoru.

Jill se naglo okrene i ugleda zakrabuljenog čovjeka. Obje se žene ukoče od straha, ali stoje kraj kreveta i štite ranjenika i onemogućuju zakrabuljenom da puca.

Neznanac je odjeven u crni kišni kaput s kapuljačom, a lice mu je sakriveno ispod crne obrazine na kojoj su samo dva otvora za oči.

— Odmaknite se od kreveta!

Naređenje potkrepljuje prijetećom kretnjom koltom.

Ali žene se ne pomaknu. Debela gospoda Peters, koja kao da je postala šira nego inače, odlučno reče:

— Ne, zlikovče! Morat ćeš najprije pucati u nas, ubojico!

Zakrabuljeni prekune i prebaci nogu preko prozorske daske kako bi ušao u sobu.

U tom trenutku iz dvorišta dopre zapovijed:

– Ne miči se, prijatelju! Sada te imam!

– Holliday! – poviče Jill.

Istodobno reagira i zakrabuljeni. Prodorno kriknuvši, baci se u sobu. Izvana zazvižde meci. Jedan je zaci-jelo pogodio neznanca, jer je jauknuo i srušio se na pod. Tada se spretno prevrne, brzo ustane i u tri duga skoka istrči iz sobe.

Obje su žene i dalje stajale na istom mjestu kad je u sobu uskočio Doc Holliday.

Kliznuvši do otvorenih vrata kroz koja se neznanac spasio, sagne se i podigne kolt koji je bje-gunac izgubio, pa i on nestane.

Kad je izišao na prednji ulaz, na ulici nije bilo nikoga, ali na pragu ugleda tamne mrlje. Sagne se, po-tegne prstom po jednoj od mrlja, pa ga prinese očima.

– Krv!

Hitro krene najkraćim putem prema drvenjari Sama Huttona, no unaprijed je sumnjao u uspjeh.

Točno se tako zbilo. Čekao je uzalud. Bio je siguran da je zakrabuljeni čovjek bio Hutton, iako nije šepao nego se kretao brzo i spretno poput Indijanca. Kineskinja Mary je rekla da u gradu živi šepavac koji u svojoj kući, kad je siguran da ga nitko ne vidi, uopće ne šepa.

U Tombstoneu živi samo jedan šepavac i zato je Holliday siguran.

Isto je tako siguran da Sam već odavno sjedi na konju i jaše svojim prijateljima.

Odustavši od čekanja, Holliday se polagano vrati u pansion.

Malo prije njega ušlo je u kuću nekoliko ljudi. Polagano ih je slije-

dio, a tada začuje Noela Mastersa kako govori:

– Požar će uništiti dvadesetak, tridesetak drvenjara, i jedan veliki sjenik. Grad nije ugrožen. No što se dogodilo, gospode? Ta, vi dršćete!

– Ovdje je bio ubojica – odgovori vlasnica pansiona. – Ušao je kroz prozor iz dvorišta, kako bi ubio Wega. Spriječio ga je Doc Holliday, koji je došao za njim. Pucao je i jamačno ga ranio...

– Na žalost, pobjegao je – promrmlja Holliday ulazeći u sobu. – Noćas svaki štakor može naći dovoljno rupa za bijeg. Na pragu prednjih vrata vidjet ćete mrlje od krvi.

Ljudi se zagledaju u Hollidaya.

– Pogriješio sam – nastavi kartaš. – Htio sam ga uhvatiti živog i zato sam ciljao u rame. Kako se prebrzo kretao, metak mu je samo krznuo vrh pleća. Ovo je njegov kolt. Izgubio ga je.

Muškarci pogledaju kolt kratkog drška. Takvo se oružje ne nosi za opasacem nego ispod pazuha.

Meece Pearson, vlasnik trgovine željeznom robom i oružjem pride i uzme kolt.

– Ovo sam oružje prodao prije pet mjeseci Samu Huttonu – suho izjavi. – Točno ga prepoznajem.

– To potvrđuje moje sumnje – klimne Holliday. – Tombstone mora potražiti novog grobara i stolara za izradu ljesova.

Zavlada muk. Svi razmišljaju o onome što su čuli.

Tišinu prekine Wegovo stenjanje. Svi kao po zapovijedi pogledaše ranjenika, koji se osvijestio i otvorio oči.

Nakon pola minute Flint promuca:

– Holliday... na ulici... kad sam dobio metke u leđa... Niste bili vi! Bio sam nepravedan, Holliday...

sumnajući u vas... Gotovo se ponovilo... Zamalo sam ubijen poput Jacka. Bili ste pokraj mene, Doc, pa bi vas opet...

Glas mu otkaže poslušnost, a na licu zablista znoj. To malo riječi i napor njegova mozga iscrpjeli su ga jače no što bi zdravog čovjeka iscrpjelo dvadeset sati napornog rada.

Vjede mu se sklope, ali prije nego je zaspao promrmlja:

– Ubojica, pripada meni... Doc. Ja...

– Utonu u san, a prisutni pogledaju Hollidaya.

– Gospodine Holliday – progovori naposljetku Noel Masters – pao nam je kamen sa srca. Da vas je Flint optužio, Earpovi bi bili uklo-njeni. Mnogi su građani već posumnjali u Wyatta Earpa.

– Nikada ne sumnjajte u Wyatta! – oštro će Holliday. – U ovom sumnjivom, podlom i nesigurnom svijetu on je jedini čovjek koji nepokolebljivo, čvrsto i ravno korača svojim putem. Dovoljno je jak da uvijek stremlji ravno prema cilju, bez okolišanja i kompromisa. Izgubite li vjeru u Wyatta Earpa i njegovu braću, ljudi, uskoro ćete izgubiti i svoj grad. Tada će Tombstone pripadati »Divljoj hordi«, a ne vama. Ne sumnjajte nikada u Wyatta Earpa!

* * *

Dok se Wego polagano oporavlja, Tombstone raste. Mlinovi za meljavu ruda danonoćno su u pogonu. Zarade rudara rastu. Srebrne šipke donose milijune dolara. U grad neprekidno stižu novi ljudi. Ljudi se prekonoc obogaćuju, a iduće noći gube imetak. Dolar se kotrlja gradom kao nikada. Neki bogati vlasnik rudnika dao je popločiti predvorje prostrane kuće srebrnim dvadeseticama. Ek-

sprezna pošta »Fargo Wells« do-prema s obale svježe ostrige.

Nižu se ubojstva. Sve su brojniji spomenici na groblju koje je dobilo novog upravitelja. Drumske razbojnici sve češće pljačkaju pošiljke srebra i novca. Kradljivci stoke otimaju stada i od tisuća goveda i s golemom zaradom prodaju meso.

U mnogim se dućanima mogu kupiti opljačkane stvari i one prokrijumčarene iz Meksika.

Pokrajina Cochise je zemlja prepuna opasnosti, zlikovci su moćniji no ikad. Zahtijevaju porez. Tko ne plati, gorko to okaje.

Na dnevnom su redu nasilja, prevare, podmićivanja, spletke, poroci... Oni koji upravljaju gradom to promatraju, ali ništa ne poduzimaju. Johnny Behan je i dalje okružni šerif kojeg štite moćni i utjecajni prijatelji. Bill Curly, Johnny Ringo, braća Clanton i McLowryovi još gospodare zemljom.

Samo grad Tombstone, po srijedi pokrajine kojom vladaju zlikovci, još je u rukama Earpovih. Tu se zločinci ne mogu dočepati vlasti. Earpovi se neprekidno bore za red. Svuda se pojavljuju sa sačmaricama i krote one koji krše zakon.

Uvijek ih prati Doc Holliday.

Sam Hutton, prozvan Šepavi Sam, netragom je nestao. U njegovoj kućnoj blagajni pronađeni su popisi i knjige iz kojih je vidljivo da je u Tombstoneu bio veza zlikovaca. Njegov je zadatak bio da od velikog broja građana ubire novac.

U čitavom se Tombstoneu doznalo da su mnogi poslovni ljudi i trgovci plaćali zlikovcima kako im ne bi potpalili kuće i dućane, da ih negdje ne napadnu, ili ne unište robu što je prevoze.

Za tih je divljih i zlih tjedana punih nasilja Wego Flint polagano prizdravljao i jačao.

VIII

Kad je Jill toga jutra ušla u sobu, da bi prije nego krene u školu pogledala kako mu je, zatekla ga je posve odjevenog. Stoviše, prikopčao je i mamuze i opasao se opasacem u kojem je teški kolt.

– Uvijek sam se bojala dana kad ćeš tako preda mnom stajati – mirno izusti.

Wego klimne i uozbilji se. U očima boje dima načas zasvjetluca hladno svjetlo.

– Kad muškarac ozdravi, pokuša uzjahati i održati se na konju. Ako uspije, zna da je sve u redu.

Pride Jill, stavi ruke na njena ramena i zagleda se u lice uzdignuto prema njemu.

– Odgađao sam to za današnji dan – reče, pa je poljubi.

Nije bio siguran što će ona uraditi, ali kad je blago ovila ruke oko njegova zatiljka i uzvratila mu poljubac, znao je da se nije prevario.

Dok je ležao bolestan, između njega i Jill rodila se ljubav.

Kad su se odvojili, ona nježno zapita:

– Što si to odgađao?

– Naš prvi poljubac.

– Znala sam da ćeš to učiniti.

Pričao si mi o svom ranču u Teksasu. Otkazat ću, dakle, u školi, pa možemo već sutra krenuti poštanskom kočijom. Prije se doduše moramo vjenčati, ali to se može brzo obaviti.

Vidjevši kako je osupnuto promatra, upita:

– Možda me nećeš, gospodine Flinte?

Odgovorio je gotovo svečanom ozbiljnošću:

– Već tjednima želim, Jill, da kao moja žena podeš sa mnom u Teksas. Neprekidno sam razmišljao o tome da te možda neću osvojiti, a sada je odjednom sve jasno. Ja sam najsretniji čovjek na svijetu, Jill!

Ponovo je privuče. Nisu zamijetili kako iza njih, u otvorenim vratima, stoji gospoda Peters i blagonaklono ih promatra.

Kad se odijeliše, žena reče:

– Željela sam da se to dogodi. Divlji Teksasčanin postao je na bolesničkom ležaju dovoljno razuman da mu djevojka može povjeriti svoj život. Želim vam mnogo sreće! Kad se samo sjetim kako je moj pokojni Phil bio stidljiv prema meni! – Pljesnuvši rukama, nastavi: – Moji su ga roditelji osamdeset sedam puta pozivali na kavu i kolače. Osamdeset i osmi put sam mu ulila dovoljno viskija u kavu da me poslije u vrtu poljubi u nos i mucajući zaprosi. – Nasmije se, sretno i istodobno tužno, pa upita: – Kad putujete?

– Rekla sam da bismo mogli krenuti sutrašnjom kočijom – brzo odgovori Jill – ali njemu kao da to ne odgovara. Možda me uopće ne želi oženiti, a poljubio me samo u znak zahvalnosti što sam ga njegovala.

Wego se naglo okrene, pride prozoru i zagleda se u dvorište. Žene izmijene pogled, pa se zabrinuto zagledaju u njega.

U sobi više nema sreće ni radosti. Wego se polagano okrene.

– Jill – tegobno izusti – moraš me shvatiti. NE MOGU još otputovati. Nisam dovršio ono zbog čega sam došao.

– Do vraga – usklikne gospoda Peters – on je još uvijek usijani Teksasčanin! O tome se morate na-

samu dogovoriti. Starica poput mene nema pravo uplitati se.

Kad je izišla, Jill pogleda Wega.

– Nisi me smio poljubiti, zato što ti osveta znači više od naše sreće.

– Shvati, Jill! Pokušaj, molim te, Jack te je zacijelo volio isto tako žarko kao i ja. Inače ne bi bio onako očajan. Da si odgovorila na njegovu ljubav, a da sam ja bio na njegovu mjestu, ostao bi i ulovio ubojicu.

– Ostao si živ zahvaljujući samo sreći – prošaputa Jill. – Pokušao li još jednom osvetiti prijatelja, bit ćeš ubijen. A to će me slomiti. Tada bih imala na savjesti obojicu.

– Ne – promuklo će Wego – nemaš ni ma kakve veze s Jackovom smrću. On je bio samo figura u spletkarskoj igri. Bio mi je prijatelj i imam pravo da pozovem na odgovornost onog tko ga je ubio. Volim te, Jill. Želim ti dati čitav život. Ali prije nego što sam tebe ugledao, imao sam samo Jacka. Bio mi je i brat i prijatelj. Njegova su prava starija! Otići ću odavde tek kad obračunam sa Samom Huttonom. Samo je on mogao ubiti Jacka. Zar ne možeš shvatiti, Jill, da ne mogu drugačije?

– Nadala sam se da ćemo otići odavde. – Ona uzdahne. – Oh, kad bi mogao upitati Jacka! On bi ti rekao da je osveta manje važna od sreće dvoje ljudi. Bojim se, Wego, da će te ubiti. Sam Hutton je negdje u skrovištu svojih prijatelja. A to su zlikovci. Čak su i Earpovi bespomoćni pred tim zločincima i zadovoljavaju se da se u gradu donekle brinu o redu. Možda su dani Earpovih i Doca Hollidaya već izbrojeni. Možda će ih uskoro ubiti. Sve je očiglednije da zločinci žele Tombstone pretvoriti u svoj glavni stan. Nemaš izgleda, Wego.

Jedino možeš uskoro biti mrtav poput svog prijatelja. Otputujmo u Teksas! Zaboravi sve ovo i...

– Ne, Jill. Doc Holliday je štedio Jacka, čak ga je htio zaštititi, a meni je spasio život. Ostat ću u Tombstoneu dok između Earpovih, njihova prijatelja Hollidaya i zlikovaca ne bude sve odlučeno. Inače bih samoga sebe smatrao izdajicom.

– Tada me nisi smio poljubiti – žestoko će Jill i žurno ode.

Kad je sišao na zajutrak u blagovaonicu, gospoda Peters ga je šutke poslužila i ostavila samog. Pošto je pojeo i popio kavu, Wego izađe na ulicu. Neki su ga građani prepoznali i pozdravili.

Na uglu četvrte ulice, koja vodi do O.K. korala su stajale Wyatt i Virgila Earpa, koji su bili u jutarnjem obilasku.

– Kada se vraćaš u Teksas? – zapita Virgil.

– Nisam ovdje dovršio posao – odgovori Wego i zamijeti kako su Wyattove oči zasvjetlucale.

– Sam Hutton? – zapita Virgil.

– Da.

– On je u prijatelja. Nećeš ga dočepati, ili ćeš pri pokušaju umrijeti.

– Mogu čekati. Dočepat ću ga se. Postao sam strpljiv.

Htjede krenuti, ali Wyatt reče:

– Sam Hutton je često na ranču McLowryjevih, ili u Clantonovih. Ali nećeš ih se dočepati, Teksašanine. Morao bi i sam postati zlikovcem pa da te smatraju svojim i omoguće da izazoveš Huttona.

– Možda ću im se pridružiti – reče Wego i ode.

Ugledavši ga konjušar u staji veselo klikne:

– Kakva sreća! Nikada više neću preuzeti brigu o indijanskom konju. To je prokletu kljuse, istina, zgnječilo sedam štakora, ali je i požderalo moj šešir, razrušilo pregradak i nitko mu ne smije prići. Taj je konj lud!

– Ja ću ga smiriti.

Proveo je čitav sat pokraj životinje, razgovarajući s njome i tima-reći je. Nakon toga se odmarao na slami. Bilo je već kasno popodne kad je osedlao konja i izveo ga iz staje.

Vani je uzjahao i krenuo.

Jednom se osvrnuo. Ugleda Jill, kako dolazi iz pokrajne ulice. Nastava je, dakle, završila i ona se vraća kući. Prema tome izračuna da je dugo boravio u staji.

Skine šešir i mahne djevojci. Kao da joj je htio dokazati da je ponovo zdrav, brže potjera konja.

Već nakon nekoliko milja osjeti se silno iscrpljenim. Čim je ugledao jezerce, sjaše i priveže konja tako da je mogao i piti i pasti. Tada se spusti na travu i zaspi umoran od jahanja.

Čim se probudio, zamijeti da nije sam. Sjedne i zagleda se u dva jahaća koji su se s juga približavali jezeru.

Bill Curly i Johnny Ringo! Već su zamijetili njegova konja, a kad je ustao, ugledaju i njega.

Pred njim sjašu. Konje ostave uz vodu i zagledaju se u Flinta.

Tako se Ringo iskesi i reče:

– Nedostaje mu još mesa, ali inače kao da je ozdravio. Kako se osjećaš, Teksašanine?

– Mogu jahati – mirno odgovori Wego, iako bi ovaj susret mogao završiti loše po njega. Svjestan je da je susreo dvojicu najopasnijih revolveraša.

Curly je neko vrijeme oštro i

grubo promatrao Wega, a onda se nasmiješi.

– Kada se vraćaš u Teksas? – tobože prijateljski zapita, ali oči mu ostadoše hladne a pogled grub.

Wego uzvratu smiješak.

– Još ne.

Više i ne mora reći. Ovi ga grubijani vrlo dobro razumiju.

– Možemo te shvatiti – reče Ringo. – Dale ti je bio prijatelj, a ja cijenim čovjeka koji ne okreće palčeve kad mu ubiju prijatelja i ortaka. Imao si sreće, Teksašanine.

– Zacijelo – promrmlja Wego. Ljevica mu labavo i lako otvorena visi iz revolverске drške.

– Miruj, momče – izusti Curly.

– Nemamo ništa protiv tebe i ne želimo kavgu. Ono što se zbilo između tebe i Šepavog Sama to je vaša osobna stvar.

– Ali štitili biste Huttona preda mnom?

– Ovisi o tebi, Teksašanine – promrmlja Curly. – Ovisi o tome da li TI to smatraš privatnim obračunom ili si tako zavolio Hollidaya da bi se borio za ono što žele Earpovi i njihov prijatelj. Tada bismo morali pomoći Samu. Razumiješ, zar ne?

Wego klimne. Curly nastavi, blaže nego prije:

– Nemoj zamišljati obračun sa Šepavim Samom jednostavnim i laganim. Mislim da njemu ne bi bila potrebna pomoć ako ga izazoveš. Ali to je TVOJA briga, ne naša!

Ringo i Curly se okrenu i odu do vode, da se napiju.

Topao je dan kasnog ljeta, iako je zima pred vratima. Pravo »bablje ljeto«. Oslonjen o stablo, Wego zaviija cigaretu. Nakon nekog vremena zlikovci se vrate. Vjerojatno su se dogovorili, jer Ringo reče:

– Prije nekoliko tjedana nešto sam ti ponudio, Wego. Očito po-

slovi na tvojem ranču u Teksasu tako dobro idu da se možeš odreći prosječne mjesečne zarade od tisuću dolara?

— Moj je ranč malen i zadužen. Nadali smo se da ćemo se oporaviti novcem što će ga Jack dobiti za stado što ga je doveo ovamo. Novcem bismo namirili dugove, no čak ni tada ne bismo iduće tri godine zaradili ni tisuću dolara... godišnje.

— Takav je život. — Ringo se nasmiješi. — Pa, želiš li se pridružiti našem udruženju?

— Zašto biste me prihvatili?

— Sviđaš nam se, a netko nam je ispričao kako si onda brzo gurnuo Hollidayu kolt pod nos. Eto, sviđa nam se tvoj stil. Ti si pravi, neobuzdani mladić iz Teksasa, baš od onog soja koji odgovara našem poslu.

Wego klimne. Ponešto se u međuvremenu ipak promijenilo. Kad je došao u Tombstone, BIO JE divlji mladić. No u međuvremenu je dugo ležao bolestan i pronašao ljubav. Sada više nije divlji nego lukavi mladić. Stoga zapita:

— A Hutton?

Obojica se nasmijase.

— Ne volimo osobito Sama — objasni Ringo. — Htio je osvojiti Tombstone, ali nije uspio. To ga poniženje ždere i izluduje. Znaš, Wego, mi smo poštenu odmetnici, jednostavni momci koji jašu svojim putem i ne bojuju od častohleplja. Ringo i ja smo se specijalizirali za pljačke na cesti. Radimo s nekoliko prijatelja. To je dobar posao. Clantonovi McLoweyjevi zarađuju krađom stoke. Nitko nikoga ne ometa i tako svi dobro živimo. Međutim, Hutton nije time zadovoljan. Dosad se bavio ucjenjivanjem, preprodajom opljačkane i krijumčarene robe i opskrbljivao salune i logore

djevojkama. Upravljaio je svojim poslovima iz Tombstonea i bio nam je vrlo koristan. Ali sada bi htio postati gospodar. Ne, mi ga ne volimo. Ako nam postaneš prijateljem i ortakom, jednog bi dana imao izgleda za poštenu borbu revolverima s Huttonom.

Dakle, pomisli Wego, među velikim morskim psima vodi se borba. Dosad su područja njihova rada bila točno određena, tako da nitko nije prepriječio put drugu. Sada bi Sam Hutton htio nadzirati sve zlikovce u pokrajini. Jednostavno rečeno: želi postati vođa družbe. Ringo i Curly, pak, žele ga onemogućiti, a pri tome bi mi i on trebao pomoći.

Spoznavši sve to, Wego reče:

— Hvala na ponudi, razmislit ću. No moram se svakako još tjedan, dva odmarati. Kratko jahanje od Tombstonea dovde gotovo mi je slomilo kičmu.

Odjednom se dogodi nešto što izmijeni tijek razgovora: začuli su topot kopita.

Sva trojica okrenu glave.

Iz udolina, na sjeveru, dakle smjera grada, galopom se približava jahačica.

Jill!

Odlučno tjera konja i pri tome se služi bičem i mamuzama. Neobičan je to način za djevojku, ali i opravdan. Tik iza nje, naime, jašu dva čovjeka.

Otprilike stotinu metara ispred Wega i dvojice odmetnika jahači se nadoše lijevo i desno od djevojke. Jedan joj istrgne uzde, drugi bič.

Jill se ne bori. Što bi i mogla protiv takva dva muškarca. Ako uopće postoji mogućnost, ostvarit će je samo hladnokrvnošću i razumom. Osim toga, već je zamijetila Wega. Njeni su progonitelji prepoznali

Curlyja i Ringoa. Najprije oklijevaju, ali tada Curly podigne ruku i mahne im.

Wego mirno stoji oslonjen o stablo, iako je shvatio da neće izbjeći borbu.

Što će uraditi Ringo i Curly?

Jahači se zajedno sa zarobljenicom zaustave pred njima. Ovo su opasni ljudi pomisli Wego, koji ima loše iskustvo s takvima. Obojica se zadovoljno cerekaju, poput vukova koji su se dočepali dobrog plijena.

– Kakva je ovo igra? – zapita Ringo.

– Igra vrijedna tisuću dolara – odgovori jedan od njih.

Drugi ga dopuni:

– Sam Hutton silno želi ovu djevojku. Obećao nam je tisuću dolara ako mu je dovedemo. Rekao je da ponekad izjaše iz grada i da ćemo je se lako dočepati, ali morali smo vrebati tri tjedna. Čuli smo da nije imala vremena za jahanje, jer je njegovala nekog dugajliju iz Teksasa.

Ljudi pogledaju Wega, ali nisu zabrinuti, jer se nalazi između Curlyja i Ringa.

– Slijedila sam te, Wego – reče Jill. – Silno sam se uplašila da ćeš... – Naglo ušuti i čvrsto se ugrize za usnu.

Znao je što je namjeravala reći: uplašila se da će odjahati odmetnicima, kako bi se dočepao Sama Huttona. Zamijetivši ga kako jaše iz grada, požurila je kući, preodjenula se, otrčala u staju, dala osedlati konja i krenula za njim. Odmetnici koje je Sam Hutton unajmio željno su čekali kad će izjahati iz grada.

Curly i Ringo se odmaknu od Wega. Onda ga Ringo pogleda i klimne mu.

Wego odahne. Dakle, iako zlikovci, Curly i Ringo još posjeduju ponos.

Curly progovori:

– Hutton nam uvijek priređuje neprilike. Kako je pametan čovjek poput Sama mogao odjednom poludjeti i izgubiti svaku mjeru? Da ti pomognemo, Wego?

– Nije potrebno.

Curly zadovoljno klimne. Tada pogleda Jill i posegne za šeširom.

– Odjašite kući, gospodice. Bila je posrijedi loša šala.

Momak koji je držao uzde njezina konja ispusti ih kao da su od usijanog željeza. Drugi, međutim, prosikće:

– Mi radimo za Huttona, Curly! Ništa vi nećete protiv nas poduzeti! Nećete se usuditi...

– Oh, mi se nećemo uplitati – prekine ga Ringo. – Za to je nadležan ovaj gospodin iz Teksasa.

Jill je u međuvremenu izgurala konja između jahača i u luku ih zaobišla, ali sada je shvatila da slučaj nije završen. Naprotiv, tek počinje.

– Wego! – poviče.

Ringo klizne do djevojke i okrene njezina konja. Tada oštro krikne i udari životinju šeširom po korijsu repa.

Kad je životinja potrčala, Jill se morala čvrsto pridržavati za jabučicu sedla. Uskoro je ovladala životinjom, ali nije mogla više ništa vidjeti, jer se našla u udolini.

Curly i Ringo su slutili da Teksasčanin brzo rukuje oružjem, pa ih zanima što će se zbiti. Ono što su doživjeli pobudilo je veliko poštovanje prema Flintu.

Teksasčanin se najprije suho obratio odmetnicima.

– Dajem vam prednost i pričekat ću da potegnute oružje. Naprijed, počnite!

– Mi se nećemo uplitati – razgovjetno će Curly. – Izgledi su doista na vašoj strani, zar ne?

I revolveraši tako misle, jer vjeruju da su spretni. Jedan ipak napomene:

– Ispričat ćemo ovo Huttonu i on vam više neće biti prijateljem. Kako možete raditi protiv njegovih interesa, budale!

– To ti nikada nećeš shvatiti – zareži Curly.

Dvije sekunde vlada muk. Revolveraši sjede na konjima kao da su beživotni.

Netremice promatraju Wega. Prema njegovu se izgledu vidi da je bio teško bolestan i da se još ne osjeća dobro, ali u njegovim očima razaznaju hladno iskrenje.

– Zašto želiš igrati junaka i završiti u grobu, Teksašanine? – oštr zapita jedan od njih.

– Pročit će se među Huttonovim ljudima kako se skupo plaća otmica djevojke – smrtonosno blago promrmlja Wego.

Obojica shvate da ne mogu izbjeći obračun i da moraju nešto poduzeti ako žele otići odavde.

Ipak oklijevaju. Wego im daje posljednju priliku.

– Otmica je federalni prekršaj. Odložite oružje, pa ću vas odvesti Wyattu Earpu. On će vam omogućiti pošteno suđenje. Birajte!

Da, mogu birati. Potegnu li oružje, imaju znatno više izgleda. Ako dopuste da ih odvede Earpu, bit će obješeni, jer se otmica, pogotovu žene, kažnjava smrću. U takvim stvarima ljudi ove zemlje su vrlo osjetljivi i ne znaju za milost. Kako to obojica dobro znaju, odjednom zapsikaju poput čegrtuša i potegnu oružje.

Curly i Ringo promatraju samo Teksašanina.

U Wegovoj ljevici odjednom nešto zablista. Prije toga su vidjeli samo bržu kretnju.

Iz kolta zazuje dva metka. Nakon toga uslijedi samo jedan pucanj. Pucao je jedan od otmičara, i to u zemlju jer više nije mogao podići kolt.

Curly i Ringo nekoliko sekundi netremice promatraju Teksašanina. U hipu su shvatili da bi ovaj čovjek možda i njih pobijedio. Pogledaše Samove momke. Ljudi više nisu bili u sedlima nego na tlu. Konji su im otrčali.

Curly mirno klimne i reče:

– Osobito nadaren momak! Koliko dnevno vježbaš, Wego?

– Dosad sam pucao samo u zečeve i kojote. Nikad nisam posebno vježbao.

Začudeno su ga pogledali.

– Pa – reče Curly – postoje i takvi. Kad bi svaki dan malo vježbao, mogao bi pobijediti čak i mene i Johnnija.

Wego na to ne odgovori. Nakon nekoliko trenutaka reče:

– Odvest ću djevojku u grad.

Ode do svog konja i teškom mukom uzjaše. Lice mu je još bljeđe nego maločas.

Odmetnici su neko vrijeme šutke gledali za njim.

– Odmah sam to nanjušio – tada će Ringo. – Pogledao sam mu u oči i odmah sam to osjetio. Ako jednog dana stane na stranu Wyatta Earpa, bit će to loš dan za nas obojicu, Curly.

– On želi Sama Huttona. Vjerujem mu da je danas prvi put ubio čovjeka. Sama može dobiti. Ne bude li na našoj strani, morat ćemo s njime računati baš kao i s Wyattom Earpom. Momak je tek sada shvatio kakvi vukovi slobodno jaše ovom zemljom i pljač-

kaju. Možda poželili da postane lovac poput Wyattta Earpa.

– Bili smo poštteni prema njemu – napomene Ringo.

– Da bili smo. Tko bi znao što se zbiva u glavi takvog Teksašanina? On voli tu djevojku, a ona je bila u nevolji zato što je zemlja puna momaka kao što su bili ovi. Ako počne razmišljati, može zaključiti da bi za djevojku poput Jill Land, a i za mnogo drugih ljudi, bilo dobro kad više ne bi bilo zlikovaca. U tom će slučaju krenuti u lov s Wyattom Earpom, pa će i nas napasti, jer smo veliki »poslovni ljudi«, u čijoj sjeni žive vukovi.

– Ali nama su vukovi potrebni da bismo mogli obavljati poslove – promrmlja Ringo.

– U tome i jest problem – suho odgovori Curly.

IX

Čim ga je ugledala, Jill zamijeti okrutan i ogorčen izražaj Wegova lica. Dugo su jahali usporedno a da nisu izgovorili ni riječi. Tada Jill zapita:

– Čula sam pucnjavu. Wego, nisi valjda ...

On klimne, uzme oružje i istrese prazne čahure. Tada gurne u bubanj nove metke, pa vrati oružje za opasač.

– Nisu htjeli doći sa mnom – potišteno objasni – a ja ih nisam mogao pustiti da pobjegnu. Oh, nisam sudac, ali nisam ih mogao pustiti.

Ogorčen, proguta slinu i nastavi:

– Kad sam još bio dječak, i moju su majku, u vrijeme dok otac nije bio kod kuće, napali takvi zlikovci. Bila su to divlja vremena, kad je Quantrillova družba napadala osamljene rančeve i naselja. Onda to nisam shvaćao. Otac je s tri kau-

boja krenuo u potragu za zločincima. Nikad se nisu vratili. Silno mrzim te čovjekolike vukove. Jill, morao sam ubiti!

Ona podigne drhtavu ruku i prijede preko lica.

– Wego ... oh, Wego!

Ne može, ali i ne mora ništa više reći. Zaprepaštena je, ali dobro shvaća što se u njemu događa. U ovoj zemlji muškarac mora ponekad doživjeti pakao i vratiti se iz njega. A djevojka se mora s time pomiriti. Osim toga, vrlo dobro zna što bi joj se dogodilo da su je odveli u neki skriveni logor. Još se s velikim strahom sjeća očiju Sama Huttona.

– Zašto me ne odvedeš oдавde, Wego? – iznenada poviče.

On je čudno pogleda i opet proguta slinu.

– Rekoh ti, nisam ovdje dovršio posao! Sada sam počeo i neću prestat dok sve ne dovedemo u red.

– Dovedete ...

– Earpovi, Doc Holliday i ja. Sada točno znam za što se bore i što prijeti ovoj zemlji ako oni izgube. Moram im pomoći, Jill.

Ne pokušava ga odgovoriti, niti ga moli da pođu u Teksas. Shvatila je da iz dubokog osjećaja odgovornosti ne može jednostavno odjahati oдавde i da je spoznao kako je Earpovima silno potrebna pomoć.

– Dobro, Wego. Kad je tako, čekat ću i nadati se.

– Oprosti mi, najdraža moja.

U gradu odvedu konje u staju za iznajmljivanje i pođu do ureda okružnog šerifa.

Kad su ušli, Behan hitro ustane i ponudi Jill stolicu.

Johnny Behan je lukav i rječit čovjek, s mnogo utjecajnih prijatelja, ali kad su Jill i Wego ispričali što se zbilo, presahnula je bujica pristojnih riječi i komplimenti.

Šutke je promatrao Wega, a onda reče:

– Ujutro će taj slučaj biti predan poroti, a gospodica Land će dati iskaz. Tada će se porota suglasiti da je riječ o ubojstvu u nužnoj obrani. Imali ste sreću, mladiću, ali odsad će biti drugačije. Sada će vas odmetnici staviti na popis onih koje valja ustrijeliti. Najpametnije bi bilo da brzo krenete u Teksas.

– Za to ima vremena – promrmlja Wego, uzme Jill za ruku, pa iziđu.

Johnny Behan se netremice zagleda u daljinu. Možda je slutio da će uskoro biti kraj njegovu službovanju.

Nikada nije točno objašnjeno koliko je bio upleten u sve nemile događaje.

X

Početkom rujna 1881. potražio je Wego agenta društva „Wells i Fargo“ i zamolio da ga namjesti kao pratitelja poštanske kočije. Učinio je to s razlogom, jer su društvu nedostajali ljudi koji sjede na sjedalu pokraj kočijaša, a u ruci drže spremnu sačmaricu.

Posljednjih tjedana mnogi su pratitelji i stražari ranjeni ili ubijeni, što dokazuje da su se umjeli boriti. Neki su, pak, odustali od opasnog posla.

– Čuo sam o vama – reče agent Wego. – Ne znam da li ste pravi čovjek za to, ali okolnosti su takve da ne mogu zahtijevati pokusno vrijeme. Potreban mi je svaki iole sposoban pratitelj. Kako u posljednji trenutak objavljujemo kad se odavde otprema tisuću funti srebra, morate uvijek biti spremni na poziv. Plaćam pedeset dolara po vožnji.

– Dobro.

Kad se okrenuo prema vratima, Wego ugleda Wyatta Earpa kako ga promatra.

– Svrbi li te koža, Teksašanine? – zapita.

– Svrbi li vas? – uzvрати Wego.

Dugo promatraju jedan drugoga, dugo. Tada Wyatt lagano podigne ruku i klimne:

– Dobro! – izusti, ni riječ više.

Ipak su se razumjeli kao da su razgovarali tri sata. Wyatt je shvatio da je Flint istoga soja kojega i on. To je ona rijetka vrsta kojoj nije potreban nalog ili službeno zaduženje da bi se u bilo koje vrijeme, na bilo kojem mjestu, borila za pravdu. Taj soj ljudi djeluje prema vlastitom osjećaju odgovornosti, a čovječanstvo mu iz davnine mora biti zahvalno i – bit će do u najdalju budućnost.

Tada Wyatt oslobodi Teksašaninu prolaz i reče:

– Mnogo sreće, Wego!

– Hvala, Wyatte.

Kad su Wegovi koraci utihnuli, Wyatt se obrati agentu:

– Danas je sretan dan za „Wells i Fargo“.

I Wyatt se nekoliko puta vozio kao pratitelj kočije! Tada je svaka pošiljka srebra i novca stigla na cilj. Na žalost, sada mora čuvati grad od zlikovaca i ne može stražariti na poštanskoj kočiji.

Earpovi i Holliday vrijeđaju za četrdesetoricu ljudi i zato bi, ako je jedan od njih na putu, posljedice mogle biti presudne.

– Bit će dobar kao i ja. Pouzdaj se u to, Frank – reče Wyatt agentu.

Dva dana poslije, 7. rujna, pozovu Wega u ured društva. Agent pokaže stalak s puškama i reče:

— Za deset minuta krećete, Wego. Prevozimo dvadeset srebrnih šipki, od kojih svaka teži pedeset kilograma.

Wego klimne, pride stalku i izabere sačmaricu, a agent stavi na stol kutiju metaka velikog kalibra. Deset minuta kasnije, ljudi u Allenovoj ulici divili su se novom pratitelju, a čim je kočija u oblaku prašine odjurila prema Tucsonu, mnogi sklopiše oklade.

Iako su već čuli o Wegu, oklade za njega nisu povoljne, usprkos još dvojici pratitelja prurušenih u putnike.

Kočiju tipa »Abbot Downing of Concord«, tešku više od tisuću kilograma, vuče osam đavolski snažnih konja.

Prešli su trideset milja, u stanici za izmjenu konja pokraj potoka Bootle zamijenili su zapregu novim osmoropregom pa produžili.

Sunce zalazi u purpurnom žaru. S istoka stiže noć. Crno ždrijelo sve guta. Istodobno oštar sjevernjak tjera tamne oblake.

Tama je neprobojna. Wego se pita kako kočijaš razaznaje put. Deset milja se penju uz dugi obronak. Dok životinja teško sopćući korakom vuku tešku kočiju, vozač odjednom reče:

— Ja sam star, mladiću, ali pred tobom je cijeli život. Ako se svakako želiš boriti za pedeset dolara, onda nešto smisli. Onaj klanac gore, naime, pretposljednja je mogućnost za pljačkaše... ako ne pokušaju jurišom zaustaviti kočiju usred vožnje.

Kako je noć tako crna da se čak i konji jedva razaznaju, Wego se spretno spustio s kočije, potrčao naprijed i vinuo se na leđa desnog prednjaka. Poput Indijanca leži sada na konju i između vrhova njegovih uha vreba u mrak. Ljevica

mu je zarinuta u grivu, a desnom stiše sačmaricu ispod ruke.

Stigoše do razvoda klanca.

Wego uopće nije iznenađen kad je začuo dahtanje konja i onda oštro naređenje:

— Stani, Smoky! Ako želite vatromet, možete ga dobiti!

Smoky bi ionako morao zaustaviti kočiju, jer je sprega bila iscrpljena od dugog uspona i potrebno joj je pet minuta da dođe do daha.

Wego je čitavom dužinom ležao na konjskim leđima, a životinja je tako bez daha da se i ne miče.

Ispred kočije pojave se jahači. U mrkloj su noći samo tamna masa.

— Je li Teksašanin kraj tebe, Smoky? — opet odjekne oštar glas.

— Aha! Leži na krovu.

— Neka miruje! I iza vas su naši koji će vas napuniti olovom. Pripali svjetiljku, Smoky, a onda maknite ruke s oružja i istovarite srebro! Ako ipak posegnete za oružjem i nećete nam bez borbe prepustiti srebro, napunit ćemo vas vrelinom olovom.

— To je pravi napad — mirno upita kočijaš.

— Pravi. Jesi li shvatio?

— Sve — reče Smoky s visokog sjedala. — Sada ću zapaliti svjetiljku.

Wego sluša ispružen na konjskim leđima i zgrbljen iza konjskog vrata. Zahvalan je Smokyju, što je upitao je li to pravi napad. Sada sasvim sigurno zna da pred sobom ima drumske razbojнике i pljačkaše koji zaustavljaju i pljačkaju pošiljke novca i srebra i na savjesti imaju živote nekoliko kočijaša i pratitelja. Zna i to da će Smoky odugovlačiti, ali onda će ipak pripaliti svjetiljku. Tada će biti u nepovoljnijem položaju, jer će Smoky

predstavljati dobru metu, a napadači će vidjeti da na krovu nema pratitelja.

Oba pratitelja u kočiji ostali su mirni. Ali Wego ih je u Tombstoneu pažljivo procijenio i zna da su to odlučni ljudi koji će zapucati tek kad počne odlučujuća bitka.

Kako nije namjeravao dopustiti razbojničkoj družbi da se dočepa tisuću kilograma srebra, morao je hitno djelovati.

Između konjskih uha razabire taman grozd pljačkaša na konjima ispred kočije. Uskoro će biti s obje strane kočije.

– Danas nećete pljačkati! – oštro poviče.

Gotovo je suvišno i ovo, najkraće upozorenje. Wegova sačmarica opali. Ispucao je obje cijevi.

Tada zavlada pakao.

Naboji iz obje cijevi ispućani su u napadače ispred kočije.

Tada osmoropreg poskoči. Teška kočija skokovito krene naprijed. Smoky protisne prodorni:

– Hiiijaaaaa!

Oba pratitelja u kočiji počnu pucati. Zacijelo su se nagnuli kroz prozore i pucali prema unazad.

Wego to nije mogao razaznati. Kad su konji uplašeno trgnuli, odletio je u visokom luku s leđa životinje. Trzaj sačmarice i konja uslijedili su gotovo istodobno.

Podigao se na koljena. U ruci drži velikalibarsku pušku. Dok ponovo puni cijevi, začuje odostrag paklensku buku.

Kočija juri u središte kaosa. Otkotrljala se, naime, i preko konja koji leži na zemlji. Čuju se bolni krici, što je znak da je sačma dobro podijeljena.

Kočija juri niz klanac. Vjerojatno zahvaljujući konjima koji su ovim putem jurili stotinjak puta, nije udarila o litice.

Usred zbrke zaori oštar glas:

– Za kočijom! Ovo će Teksašanin skupo platiti. Naprijed!

Wego nejasno vidi pet ili šest konjanika. Kad mu se tamna masa približila, uspravi se i dva puta opali iz sačmarice.

Nije čekao da vidi rezultat, jer je važnije da se živ izvuče iz ovog položaja. Potrči za kočijom. Dva, tri revolvera prasnu i meci zafijukaju oko njega. Pred njim iskrsnu konjanik. Urlajući isprazni kolt. Metak zapeče Wega po obrazu poput udarca bičem. Opali iz kolta ukoso prema gore zbaci pogođenog čovjeka iz sedla. Konj se propeo, a kad se spustio na prednje noge i potrčao, Wego desnom rukom uhvati jabučicu sedla. Trčao je pokraj životinje, bolno okrznuo rame o jednu stijenu, i u divljem skoku uspio prebaciti nogu preko konjskih leđa. Slijedeći skok životinje bacio ga je točno u sedlo.

Tada Wego uzvikne prastari pobunjenički krik Teksašanina. Za sobom ostavlja kaos i sve ono što se ne može nazvati drugačije no paklom.

Još je 7. rujna. Jedan odlučan Teksašanin prvi put sudjeluje u grubom okršaju u pokrajini Cochise.

U ovoj borbi postoji više od desetak priča. Sve se malčice razlikuju, no u onom najvažnijem govore isto: Wego Flint je toga dana sa samo četiri naboja sačmarice raspršio čitavu družbu pljačkaša. Navodno ih je bilo dvanaest i tako su se osjećali jaki i nadmoćni da su u blizini imali pripremljene teretne konje za srebrne šipke.

U tom slučaju nije bilo mrtvih, ali osam napadača okusilo je Wegovu sačmu.

Prema tome, razumljivo je da ona četiri pljačkaša koja nisu bila

ranjena, nisu željela slijediti poštansku kočiju.

Pet milja dalje, Wego je stigao kočiju, koja je zaustavljena usred doline. Začuo je oštar povik i odmah se potrudio da ga prepoznaju, jer je znao da su tri čovjeka vrlo nervozna.

Dojahavši do njih, reče:

– Nitko nas ne slijedi.

– To je dobro – promrmlja Smoky. – Brack se, naime, nagnuo predaleko kroz prozor i dobio metak u rame. Moramo staviti zavoj prije nego izgubi previše krvi.

Pripalili su svjetiljku, pobrinuli se za onesviještenog Bracka, pa nastavili put.

Kad su konji pri idućem usponu ponovo morali ići korakom, Smoky ispljune duhan za žvakanje, pa progovori:

– Ovo je bio paklenski podvig, Teksašanine. Ako ovako nastaviš, postat ćeš slavan još za života. – Glas mu je istodobno izražavao priznanje i ogorčenost.

Wego je i sam svjestan što je noćas počeo. Zna i to da je noćas Curlyju i Ringu pokazao na čijoj je strani. Odsad će Curly, Ringo, Clantonovi i McLowryjevi željeti njegov skalp.

Sada je on peti čovjek na popisu onih koje žele ustrijeliti. Imena ostale četvorice su poznata.

XI

Wego se vratio iz Tucsona i Tombstone istom poštanskom kočijom, 9. rujna.

Sjedi na kočijaškom sjedalu pokraj Smokyja, a u ruci mu je nova sačmarica. Iako su povezli gotovo stotina tisuća dolara za plaće u raznim rudnicima, putem nije morao pucati iz nove sačmarice.

Smoky je osobito brzo dojurio u grad. Ponosan je jer je kočija stigla samo sa dvije minute zakašnjenja.

– 000 –

Nikada nije objašnjeno jesu li Curly i Ringo htjeli sami izračunati s Wyattom Earpom, ili su slučajno nabasali na njega; jesu li slušali zapovijed ili su prerano počeli grubu igru, pa im prijatelji nisu stigli priskočiti u pomoć.

Ma što bilo posrijedi, uzvitlano je mnogo prašine.

Kad su Curly i Ringo dojahali u grad i ostavili svoje konje u O.K. koralu, već se spustio mrak. Skinuli su sedla s konja, ali im nije ni palo na um da otkopčaju opasače i objese ih o jabučicu sedla. Štoviše, poravnali su koltove i krenuli u grad.

Vrijeme je povoljno, jer Virgil i Morgan, koji preuzimaju dužnost tek za dva sata i obavljaju je do zore, još spavaju. Wyatt Earp u ovo doba sjedi i večera u kineskom restoranu.

Curly i Ringo se razdvoje i svaki krene svojim putem, koji će ih kroz prednji i stražnji ulaz restorana dovesti do Wyatta Earpa.

Doc Holliday u to doba uvijek sjedi u Hatchovoj kartašnici uz čašu vina, koje mu je pored viskija tako rekuć glavna hrana.

Jedan od kineskih poslužitelja uđe i počinje prazniti pepeljare. Stigavši do Hollidaya prošapće:

– Bill i Ringo.

Coc zna da misli na Curlyja i Ringoa.

– Naoružani su, a dolaze odvojeno – doda mladi Kinez.

Holliday odmah nasluti neprilike.

Curly i Ringo odavno nisu bili u gradu, ali ne zato što bi se morali

bojati da će biti uhapšeni. Iako svaki čovjek zna da su zlikovci, da bi ih se uhapsilo ili osudilo, moraju postojati pouzdani svjedoci koji će se pred porotom zakleti da su na određenom mjestu i u određeno vrijeme vidjeli Williama Curlyja i Johna Ringoa pri takvom i takvom djelu.

No kako bi takvi svjedoci time počinili samoubojstvo, nitko se ne bi u to upustio.

Zlikovci dolaze rijetko zato što pri ulasku u grad moraju odložiti oružje, a tada se osjećaju goli, otprilike poput očerupanih lešinara.

Dosad se nisu osmjelili i prekršili zabranu. Zato Holliday sluti da bi danas mogao biti dan kad će ti razbojnici prekršiti zabranu o nošenju oružja u Tombstoneu i izazvati borbu.

Budući da zna da Wyatt u ovo doba večera, Holliday krene. Čovjek koji logično razmišlja i zaključuje zna što će uraditi naoružani odmetnici koji znaju da bi ih Wyatt mogao stresti.

Zaključak je samo jedan: Potruditi će se da ih Wyatt ne zamijeti prije nego oni njega i da ne bude ispred njihovih koltova. A kad se nađe između njih, i Wyattu bi, u šakarama takvih »stručnjaka« bilo vrlo teško provesti u djelo odluku o zabrani nošenja oružja.

Doc prođe kroz uski prolaz između kuća i uđe u stražnje dvorište kineskog restorana. Kliznuvši iza ugla kuće, pred stražnjim vratima ugleda Ringa. Kad ih je otvorio, dovoljno su zaškripjela da je Holliday mogao nečujno stići do njega.

Kinez u kuhinji uplašeno se zagleda u Ringa i njegov kolt, a onda mu pogled klizne na Hollidaya.

Ringo, iskusan čovjek, odmah je odgonetnuo Kinezov pogled. Htjede se sagnuti i naglo okrenuti, ali ga Doc udari koltom po glavi.

Odmetnik padne na koljena, a onda udari bradom o prag. Pri tom njegov kolt opali, a metkom raznese zdjelu s juhom, juharskim umjećem kineskog kuhara.

Holliday prekorači Rina. Tek što je stigao do sredine kuhinje, vrata sobe za goste se otvore i on ugleda Wyattovu glavu i njegov kolt.

– Johnny – kratko će Holliday. – Billi zacijelo stoji pred prednjim ulazom.

Wyatt klimne, okrene se i odmerenim koracima prijeđe lokal. Mirno otvori vrata i ugleda zbunjelog Billa. Ova je čuo pucanj i sada razmišlja što je Ringo učinio, ili što mu se moglo dogoditi.

Wyatt mu gotovo blago reče:

– Johnny spava. A ja bih tvoj kolt.

Curly zadršće, ali ipak oprezno izvadi oružje iz opasača i okrenutom ga drškom pruži Wyattu.

Nikada se neće saznati bi li Curly i s Wyattom iskoristio svoj stari trik... »Billov trik« što su ga kasnije usvojili mnogi revolveraši, a žrtvom kojega su postali mnogi valjani predstavnici zakona.

Wyatt nije dopustio da se to dogodi. Kad mu je Curly pružio oružje, odnekud je gotovo nevidljivom kretnjom izvadio revolver i otvor cijevi uperio u Billov želudac. Tek je tada ljevicom uzeo oružje iz odmetnikove ruke.

– Hajdemo! – mirno će tada Wyatt.

Ispred zatvora sretnu Ringa i Hollidaya. Zlikovcu još nije bilo dobro. Tetura, jednom rukom drži šešir, a drugom opipava bolnu oteklinu na glavi.

HITCHCOCK

bira za vas

**Na 144 stranice najbolje kriminalističke pri-
povijetke poznatih svjetskih autora u iz-
boru Alfreda Hitchcocka!**

Iduće jutro gradski sudac osudio je obojicu na dvanaest dana zatvora zato što su u gradu bili naoružani.

* * *

Wego je u međuvremenu sudjelovao u dvije vožnje kao pratitelj pošte. Obje su prošle bez upadica, kao da su svi drumski razbojnici na ljetovanju.

Za tih se dvanaest dana samo jednom zbilo nešto uzbuđujuće. To je uzbuđenje izazvao silno razliučeni gonič stada goveda. Dojahao je pred ured okružnog šerifa, stajući sjahao i sav okrvavljen odšepao unutra. Tamo se, psujući, spustio na stolac. Krvario je iz tri rane, ali one nisu bile osobito opasne.

– Ukrali su moju stoku! – reče Behanu. – Ukrali su mi tisuću dobrih goveda! Ako mi ne vratite stoku, šerife, bit će to vrlo loše za vas! Moja je žena u rodu s guvernerom!

Čovjek bi zacijelo i dalje kleo da Behan nije bio rječit. U dvije minute smirio je čovjeka, koji mu je onda ispričao kako je dvadesetak pljačkaša u zoru opkolilo njegov logor. Nakon kratke borbe razoružali su sve goniče i otjerali stoku. Nekoliko je odmetnika držalo zarobljenike još dva dana pod stražom u logoru. Ali vlasnik stoke i njegovi ljudi nadmudrili su stražare. Dvojicu su ubili, a jedan je uspio pobjeći.

Saslušavši sve to, Behan ustane:

– Skupit ću potjeru i pokušati mogu li vratiti vašu stoku, gospodine.

Na žalost, ne postoje izvještaji jesu li Behan i njegova potjera, u kojoj su jahali i valjani ljudi, imali uspjeha. Razlog je možda i to što su se uskoro zbili mnogo važniji

događaji o kojima je trebalo izvještavati.

* * *

Curly i Ringo su 21. rujna pušteni iz zatvora. Došavši u koral O. K. po svoje konje, susreli su Wega, koji je obišao svog indijanskog mustanga.

Neko su vrijeme ogorčeno promatrali Teksašanina, a onda gotovo pristojno klimnu. Curly zapita:

– Odabrao si, dakle, stranu, mlađicu?

– Da.

– Valjano si onda obavio onaj posao sa sačmaricom.

– Zadovoljan sam – odgovori Wego.

Kad su krenuli, Ringo preko ramena dobaci:

– Priložit ću stotinu dolara za tvoj nadgrobni spomenik.

Wego nije odgovorio.

* * *

Tri dana kasnije, 24. rujna, doznalo se u Tombstoneu tajanstvenim sistemom vijesti da su se zlikovci okupili na sastanak.

Doc Holliday je to doznao od momka iz praonice rublja, koji uvijek donosi rublje u sobu. Sada mu mladi Kinez isporuči ono što mu je Kineskinja Mary poručila.

Deset minuta kasnije Holliday uđe u ured braće Earp.

– Bit će vruće – reče. – Banda se želi boriti i napokon saznati tko je jači. Svi veliki tigrovi stići će idućih dana u grad i prirediti svečanost s revolverima. Tom prilikom namjeravaju se pozabaviti i s Wego. Zabrinjava ih to da bi se za njegovim primjerom mogli povesti i drugi mladići željni slave.

Nakon tih riječi odlučno pogleda Wyatta.

Taj dan, mnogo kasnije, sastali su se Holliday i Wego, i to pred izlazom korala O. K., koji će ući u povijest.

Doc stavi ruku na rame mladog Teksašanina i mirno reče:

– Sutra ili prekosutra čitava družba dolazi po skalpove Earpovih i moj.

– Nećete biti osamljeni – mirno odgovori Wego. – Ta će se igra igrati sa četiri asa i s jednim dečkom.

– Ne vjerujem da si ti taj dečko – promrmlja Holliday. – A ti i nećeš biti s nama.

Mladić upita tiho, ali oštro:

– Zar vam nisam dovoljno dobar?

– Važniji si nego misliš.

Doc se nasmiješi i primi Flinta za ruku. Odšetali su iz grada i uskoro stigli do podnožja brežuljka u obliku čizme. Tada će Doc:

– Odmetnici su se sastali na Clantonovu ranču i tamo kuju plan. Znaš, u ovoj su zemlji Kinezi dobra i jeftina radna snaga. I Clantonovi imaju kuhara žute puti, jer i zlikovci vole dobro jesti.

– Oho!

Wego zamijeti da se Doc smijulji.

– Zacijelo sam za svog ranijeg života bio Kinez i zato se tako dobro razumijem s tim ljudima. Kineskinja Mary mi je prijateljica.

– Oho! – ponovo će Wego.

– Kineza na Clantonovu ranču zovu Limun. Clantonovi bi se zakleli da uopće ne razumije engleski, ali to bi bilo krivokletstvo. Pogledaj, mladiću!

Holliday se sagne, podigne sa zemlje prut i počne crtati po pijesku.

– Stići će u grad iz raznih smjerova. Najprije Clantonovi sa svojim prijateljima, s jugoistoka i istoka.

Mc-Lowryjevi sa svojim ljudima stižu s jugozapada. Curly, Ringo i Hutton krenut će ispred općine u San-Pedro-River-Furtu. Tamo namjeravaju sjesti u poštansku kočiju i dovesti se pred ovdašnju poštansku stanicu. Kako Earpovi gotovo uvijek prisustvuju dolasku poštanske kočije, da bi vidjeli tko dolazi u grad, bit će dobra meta ovoj trojici. Njihovi meci bit će ujedno znak da svi zlikovci koji su se u međuvremenu pojedinačno došuljali u grad mogu početi napad. Jesi li shvatio, mladiću?

– Sve.

Plan »Divlje horde« vrlo je jednostavan i jasan, a zato i dobar. Stići će u Tombstone s raznih strana i onda se razdijeliti. Svaki od njih zauzet će dobar položaj i čekati znak koji će im svojim revolverima dati Curly, Ringo i Hutton.

Doc Holliday se gorko nasmiješi. Kad je ponovo progovorio, glas mu zvuči vrlo oštro i odlučno.

– Ti ih moraš onemogućiti. Noćas moraš odjahati i vrebatu u San-Pedro-River-Furtu. Promatraj stanicu za zamjenu konja. Netom zamijetiš tu trojicu, odjaši u susret poštanskoj kočiji i reci kočijašu neka okrene. Taj dan ne smije u Tombstone stići ni ma kakva pošta.

– Znaju li Earpovi za to? – polagano zapita Wego.

– Nisam im to rekao zato što se oni ni ma čega na svijetu ne boje i ne bi dopustili da im pomogneš. Umjesto tebe u San-Pedro-River-Furtu odjahao bi Virgil ili Morgan. Međutim, Wyattu će braća biti silno potrebna ovdje, u Tombstoneu. I ja. Mi ćemo ovdje imati pune ruke posla. Izgledi nam nisu sjajni, ali ako Curly, Ringo i Hutton stigli u Tombstone, ti bi izgledi bili gotovo isto onako neznatni kao u kar-

taša s premalo žetona. Tada bi nas »Divlja horda« izbacila iz igre. A u ovoj su igri žetoni – meci. Jesi li razumio?

– Hvala ti, Doc. Mnogo ti hvala za priliku koju mi pružaš.

Holliday stavi ruke na Wegova ramena. Obojicu ih prožme izuzetan osjećaj, koji mogu doživjeti samo prava braća.

– Wego – promrmlja Holliday – nećeš, valjda, biti tako glup da ćeš htjeti Huttona pred kolt? Okani se toga! Misli na Ringoa i Curlyja, koji će biti pokraj njega. Pobrini se samo za to da se poštanska kočija okrene kad zamijetiš tu trojicu kraj stanice za zamjenu konja. Nemoj da oni tebe primijete.

– Ta, nisam budala! Zasad mi je dovoljno da im mogu podvaliti i spriječiti ih da dođu u Tombstone. Ako ne mogu postići da se poštanska kočija okrene, ustrijelit ću konje s nekog brežuljka. Bit će to teško, ali jamčim ti da pošta neće stići u Tombstone.

Doc ga sumnjičavo pogleda. Onda polagano odahne i promrmlja:

– Ne, nećeš uraditi budalaštinu, mladiću. Nisi nalik budali koja bi se postavila pred koltove trojice vrlo opasnih odmetnika ako je lakše i jednostavnije da ih se na neko vrijeme izbaci iz igre. Dan tvoje osвете doći će kasnije.

Vratili su se u grad i tamo rastali.

* * *

Gospoda Peters, Jill i Wego šuteći večeraju. Osim djevojke, Tekšanin je jedini gost u pansionu za koga vlasnica priprema i objed i večeru.

Obje su žene osjećale da je mladić večeras uzbuđen.

Nakon večere nekoliko je puta pogledavao van, kao da želi vidjeti hoće li uskoro zanoćati. Kad bi ga htjele uplesti u razgovor, ili mu se izravno obratiti, odgovara nejasno. Sve to oda je da je u mislima odsutan.

Odjednom ustane.

– Odjahat ću iz grada – promrmlja. – Možda ću se vratiti za nekoliko dana. Mogu li dobiti zalihu hrane.

– Možeš, Wego – mirno odgovori gospoda Peters, ustane i ode u kuhinju.

Jill i Wego se pogledaju, ali djevojka ništa ne upita. Preponosna je i prerasumna. Mladić u njenom pogledu razazna strah. Pride joj, stavi ruku na kosu, nagne se i poljubi je.

– Kad se vratim, Jill, otputovat ćemo prvom poštanskom kočijom u Teksas.

– Jesi li siguran da ćeš se vratiti?

– Oklijevao je, onda klimne.

– Onda ću otkazati posao u školi.

On se opet nagne i ponovo je poljubi.

Uspravivši se, teško uzdahne. Njegova se ruka gotovo bolno zgrči na djevočinu ramenu.

Pođe prema vratima, otvori ih, ali tu zastane i preko ramena pogleda djevojku.

Jill bi najradije ustala i pritrčala mu, ali udovi kao da su joj ukočeni. Sasvim jasno osjeća dah opasnosti.

Ipak upita:

– Što namjeravaš, Wego? Kako ćeš? Bojim se.

Oko usana zatitra mu čudan smijesak. Misli mu načas odlutaju vrlo daleko, a onda odlučno reče:

– Volim te više od svega na svijetu, Jill. Kad se vratim, budućnost će biti pred nama. No otkazat ćeš

tek kad budem ponovo pokraj tebe. Doista te volim, Jill, ali moram poći.

Djevojka je prekasno svladala ukočenost. Kad je dotrčala u pred-soblje, Wego je upravo zatvorio vrata za sobom.

XII

Tmurni, hladni i sivi dan što je prethodio tužnoslavnom i krvavom 26. rujnu, bio je u Tombstoneu tih i miran.

Earpovi neprekidno koračaju ulicama, a Doc Holliday, ogrnut toplim ogrtačem, sjedi na trijemu saluna »Oriental« i promatra Allenovu ulicu.

Ponekad izvuče iz džepa na ogrtaču bocu i popije gutljaj.

Grad je već davno naslutio opasnosti, onako kao što se ponekad osjeća blizina oluje prije nego se začuje grmljavina.

Međutim, 25. rujna nije se ništa dogodilo. Doduše, u grad je stiglo nekoliko skupina konjanika, jahača za koje se nije znalo jesu li poštteni kauboji, kradljivci stoke ili odmetnici. Vladali su se razumno i mirno. Predali su i oružje, ili su ga ostavili kraj konja u koralu O. K.

Earpovi i Holliday, iako sve budno prate, ne zapaze ništa zabrinjavajuće.

Spusti se noć, tiha i mirna. Tombstone djeluje smireno, nimalo nalik divljem gradu u kojem svake noći više od tisuću rudara i deseci neobuzdanih jahača puštaju dolar da se kotrlja i prepuštaju se divljim zadovoljstvima i raznim porocima.

Te noći grad ne mrmori i ne prijeti kao inače. U lokalima vrlo je malo posjetitelja. Gotovo svi građani ostali su u svojim kućama.

Očito je da iznad grada lebdi opasnost. Kao da je velika, ali uplašena zvijer zaustavila dah, ne znajući što će na nju nasrnuti.

Međutim, 26. rujna oko podneva, kad je jesensko sunce toplo sjalo, naglo se počese nizati događaji.

Virgil Earp je prvi ugledao dolazak prve dvojice pripadnika »elite«. Ike Clanton i Tom McLowry sti-goše teško naoružani, pušaka položenih koso preko sedla.

Gradski šerif nije htio gubiti vrijeme obavještavanjem braće, već požuri do koralu O. K. Ušao je u staju kroz stražnja vrata, a kroz prednja izišao s dva kolta u rukama, baš kad su Clanton i McLowry sjahali.

— Momci — naredi — bacite oružje!

Zagledali su se u njega, a onda urade kako je rekao. Ne žele preuraniti.

Deset minuta kasnije stoje pred gradskim sucem. On obojicu kažnjava samo sa deset dolara globe. Poslije su ljudi pričali da se sudac bojao uhapsiti te zlikovce.

I tako se dogodilo da su Ike Clanton i Tom McLowry uskoro opet koračali ulicama. Popili su nekoliko viskija, a onda ušli u Spangenburgovu trgovinu i kupili oružje.

U međuvremenu događaji su postajali sve brži.

Kad se Virgil sastao s braćom, čuo je da su u grad s raznih strana dojahali mnogi jahači.

Wyatt je nabrojio najvažnija imena: Frank McLowry, Billy Clanton, Bill Claiborne. A to je nešto što zahtijeva veliku pažnju i manje opreznih ljudi od braće Earp.

Frank McLowry je isto toliko okorjeli i svirepi razbojnik koliko i Curly. Billy Clanton je, pak, divlji mladić odrastao među bezobzir-

nim revolverašima, koji želi samo to da ih jednog dana sve nadmaši.

Bill Claiborne pristaje u tu družbu poput vuka u čopor istovrsnih životinja.

Ako se toj trojici pribroje Tom McLowry i Ike Clanton, koji su se nanovo naoružali i od kojih je svaki već ubio mnogo ljudi, nedvojbeno je da je Tombstone zatekla velika nepritika. A što je još gore, ta petorica nisu došli sami. S njima je stiglo nekoliko desetaka jahača.

Nikada se nije moglo točno utvrditi koliko je zlikovaca bilo. Oni su u manjim skupinama dojahali u grad i odmah se raspršili po salunima i kartašnicama. Moralo ih je biti mnogo, jer su namjeravali osvojiti Tombstone, izvesti najveći pothvat u životu.

Naumili su poubijati braću Earp, Doca Hollidaya i Teksašanina Wega Flinta. Namjeravali su napasti i opljačkati banku i pojedine urede Rudarskog društva, poštu i Društvo za prijevoz.

Trebalo je to da bude po uzoru na stara vremena, kad je Quantrill sa svojom družbom napadao gradove, pljačkao ih i naplaćivao otкупnine.

U svojem uredu Earpovi su se savetovali. S njima bi, zapravo, morao biti i Behan, jer je predstavnik zakona i okružni šerif.

— Gotovo svi su ovdje — promrmlja Wyatt Earp. Nedostaju samo Ringo, Curly i Hutton, ali i ta će tri džentlmena uskoro doći, ako već nisu stigla.

U tom trenutku odjeknuše dva pucnja.

Poslije će se saznati da je mladi Clanton, koji je malo mucao, ubio čovjeka. Navodno se to zbilo ovako: Clanton ga je upitao:

— Ooodakle dododolaziš, čočočovječe, s tom pupuškam?

Službenik Wells Farga navodno je odgovorio:

— Iliž momomoje kukukuće, čočočovječe!

Billy Clanton se uvrijedio, potegao kolt i ustrijelio čovjeka.

Izidu polagano na ulicu jedan za drugim. Tri u crno odjevena, visoka, vitka i gipka muškarca.

Jedan pokraj drugog, koračaju glavnom ulicom, pa skrenu u Allenovu.

S trijema Haffordova saluna Doc zamijeti Earpove. Ovo je mjesto gdje se poštanska kočija redovito zaustavlja. Ovdje u središtu grada, svi putnici izlaze. Hoteli i saluni nisu daleko odavde. Kad je sve instovareno, poštu se vozi do koralu O. K.

— Prijatelji — reče Doc, smijući se — imam za vas iznenađenje. Kočija neće stići. A pošto neće doći, oni divlji i krvožedni mladići postat će nervozni. Čekaju znak za napad, a njega neće biti. Curly, Ringo i Hutton neće doći na sastanak, a to će čitavu družbu učiniti nesigurnom, zar ne?

Braća netremice promatraju Hollidaya. Wyatt u hipu shvati što je posrijedi i ogorčeno reče:

— Doc, ti si prokleta budala! Već sam se pitao gdje bi mogao biti Wego. Zar ti nije moglo pasti na um nešto pametnije umjesto da pošalješ tog mladića u smrt?

— Teksašanin nije tako glup da bi se dao ustrijeliti — grubo odgovori Holliday. — On će zadržati kočiju, ali neće dopustiti toj trojici lopova da ga vide.

— Budalo! — još ogorčenije nastavi Wyatt. — Nisi pravilno ocijenio tog mladića. On će uraditi ono što bi učinio i svaki od nas: potegnut će kolt. Zar to ne razumiješ? Taj mladić sve obavlja na stari i paklenski način. Ti si mu rekao

gdje može naći Sama Huttona i sada se on hoće domoći Dalleovog ubojice, čak i onda ako bude s Ringom i Curlyjem.

Hollidayjeve oči izražavaju silnu uplašenost.

– Doista tako dobro poznaš tog Teksašanina, Wyatt?!

– Kao samoga sebe – promrmlja Wyatt. – Wego će izazvati Huttona!

Doc spusti glavu i zagleda se u drveni nogostup.

Earpovi su se dotle pažljivo ogledavali.

Duž ulice su svuda raspoređeni ljudi. Stoje pojedinačno ili u skupinama. No Clantonovima, McLowryjevima i Billu Claiborneu nema ni traga.

Earpovi još ne znaju da su ti revolveraši u Spangenburgovoj trgovini, gdje Ike Clanton i Tom McLowry brižljivo biraju nove koltove.

A onda odjednom odjekne tipična buka poštanske kočije.

Stiže u grad jureći. Vozač i pratitelj sjede na kočijaškom sjedalu. Kočija je uzvitlavši mnogo prašine, projurila Allenovom ulicom. Nije se zaustavila kao uvijek pred Haffordovim salunom ni pred poštom. Konji – ima ih šest, jer kočija ne vozi srebro – teško dašćući zamaknu iza ugla, da bi kroz Fremontovu ulicu stigli do koralu O. K.

Kad se prašina slegla, Earpovi se zagledaju.

Doc Holliday, teško dišući, reče:

– Kočija je bila prazna! Mora da je Teksašanin nekako obavio zadatak. U kočiji nije nikoga bilo! Curly, Ringo i Hutton neće sudjelovati u igri.

– Nadaймо se da je Wego živ – promrmlja Wyatt. – Da ga nisi poslao u smrt, Doc.

Holliday šuti.

Pogledavši niz ulicu, ugledaju petoricu ljudi kako izlaze iz trgovine oružjem.

Braća Clanton, braća McLowry i Bill Claiborne djeluju zbunjeno. Osvrću se unaokolo i naposljetku krenu za oblakom prašine iza kočije.

Ljudi koji stoje na ulicama, pojedinačno ili u skupinama, kao da se oslobađaju napetosti. I svi koji su s revolverašima stigli u Tombstone i čekali znak da osvoje grad, kao da su odahnuli. Svi su znali da su Curly, Ringo i Hutton trebali stići kočijom i iz nje pucati na braću Earp. To bi savršeno uspjelo, jer su Earpovi, kao i uvijek, stajali ispred pošte i čekali kočiju.

Međutim, kočija je bila prazna i zamisao nije uspjela. Curly, Ringo i Hutton nisu stigli.

Wyatt se u međuvremenu obratio braći u Docu:

– Ona petorica odlaze u koral O. K., da bi isplatili kočijaša. Srest ćemo ih u koralu i razoružati ih.

– Dobro – odmah se suglasi Virgil. – Moramo misliti na naš ugled. Hajdemo!

Sidju na kolnik i krenu.

Za to vrijeme načelnik Clum lupio je šakom po stolu okružnog šerifa Behana i vikao:

– Zahtijevam da odmah skupite potjeru, šerife, i pomognete Earpovima pri razoružanju svih koji su sa zlikovcima stigli u grad! Zar ne shvaćate, Behane, da ćemo doživjeti pakao čim odmetnici shvate koliko su nadmoćniji, a Earpovi su usamljeni. Tada će na ulicama poći krv. Jeste li razumjeli?

Šerif polagano ustane.

ŽIVOT

ljubavni
roman izlazi
svakog tjedna
(u utorak)
cijena
7 dinara

LASO

vestern roman
izlazi
svakog tjedna
(u petak)
cijena 7 dinara

TRAG

biblioteka
kriminalističkih
romana izlazi
svakih 14 dana
cijena 10 dinara

POPAJ

strip-zabavnik
izlazi svakih
14 dana
(u ponedjeljak)
cijena 5 dinara

SIRIUS

biblioteka
znanstvene
fantastike
izlazi svakog 5.
u mjesecu
cijena 10 dinara

ALAN FORD

super strip
izlazi
svakih 14 dana
(u srijedu)
cijena 6 dinara

TOM I JERRY

Vrtrep-strip
za djecu izlazi
svakih 14 dana
(u srijedu)
cijena 5 dinara

– Ne vjerujem da su u gradu zlikovci – polagano izusti. – Stiglo je, doduše, nekoliko divljih kaubojja koji bi se htjeli izživjeti. Pa, možda su odbili da predaju oružje, ali ni Clantonovi, ni McLowryjevi, ni oni drugi nisu zločinci. Već mi je dosadila vaša vika, Clume!

– Ako odmah ne krenete, Behane, i ne oduzmete svojim prijateljima oružje, završili ste svoj posao u Tombstoneu! – ljutito poviče Clum.

– Svaki mi je pristojan kauboj prijatelj – odgovori Behan. – Znam s njim postupiti i nisam onako glupo tvrdoglav poput Earpovih. Ali otići ću! Nitko mi neće moći predbaciti da nisam pokušao sve kako bih osigurao mir i red.

I krene.

Stigao je na koral O. K. malo prije Earpovih. Jedan od njegovih pomoćnika, naime, rekao mu je na ulici da se poštanska kočija provezla i da su Clantonovi, McLowryjevi i Claiborne požurili do koralu O. K. Ispričao mu je i to da je Claiborne ubio jednog od službenika Wells Farga.

– Zato što je mucao poput Claibornea! – doviknuo je pomoćnik Behanu koji se već udaljavao, ali nije pokazao da je razumio posljednje riječi.

Johnny Behan je u pravi trenutak stigao do koralu O.K.

Kočijaš i prijatelj sjede na kočijaškom sjedalu kočije i pričaju. Behan čuje priču mal'ne od početka.

Frank McLowry je počeo ispiti-vati kočijaša, no uskoro se stari Smoky raspričao i neće ušutjeti dok sve ne izgovori.

– Ljudi, kad smo se dovezli u Pedro-Furt dočekali su nas Ringo, Curly i Hutton. Istjerali su četiri putnika iz kočije i htjeli se popeti u

nju. No, tada se iza ugla pojavio Wego Flint i rekao kako je protiv toga da otputuju. Napomenuo je da mu je drago što vidi Huttona bez brade. E, tada je počelo. Hutton se silno razbjjesnio i zaurlao da će odmah poslati Flinta za njegovim prijateljem Daleom. Hutton kao da je sasvim poludio. Još je zaurlao da Wego nikad više neće vidjeti Jill, pa potegao kolt.

Smoky ušuti, pa ispljune duhan za žvakanje pred Clantonove noge. Ali nitko na to ne obrati pažnju.

– Dalje, djedice, dalje! – zareži Frank McLowry. – Pričaj, prije nego te skinemo sa sjedala.

Smoky se podrugljivo nasmiješi. U očima mu sija radost. Suhim glasom nastavlja:

– Hutton nije bio dovoljno brz za Teksašanina. Nije ni dospio podići kolt u pravu visinu, pa je pogodio vlastitu nogu. No to više i nije zamijetio.

– A Ringo i Curly? – bez daha zapita Frank McLowry.

– Dvije su se sekunde čudili.

Smoky odgrize novi komadić duhana za žvakanje, pa mirno nastavi:

– Wego je gurnuo pušku u navlaku i čudno ih je promatrao. Ringo mu tada reče da mu je sada, očito, dosta, a oni nemaju vremena jer moraju kočijom otputovati u Tombstone. Wego je odmahnuo glavom, objasnio da im je zahvalan što su za vrijeme Jilline otmice bili neutralni, ali da ih mora, iako žali, spriječiti da se odvezu u Tombstone. Govorio je pristojno i prijateljski. Ringo i Curly bili su vrlo tvrdoglavi. Proketo su brzo izvukli oružje. Ringo je opalio prvi, ali je previše žurio i samo je otkinuo malo mesa s Wegovih rebara. Tada ga je pogodio mladićev metak.

Starac pogleda okupljene.

– Curly je pogodio Teksašanina visoko u rame, ali ni to mu nije koristilo, jer je mladić stajao poput stabla i pogodio Curlyja u desno rame. Teksašanin je pucao lijevim.

Smoky i opet načini stanku, da bi došao do daha.

– Ringo i Curly su živi, ali morat će dugo ostati u krevetu. Wego će vjerojatno idućih dana dojahati natrag u Tombstone. Još je stajao kad nam je rekao neka se ne zadržavamo u Tombstoneu nego odmah produžimo do korala O.K. Napomenuo je da će Doc Holliday znati što to znači. Eto, sve sam vam ispričao, džentlmeni.

Petorica odmetnika se pogledaše. Tada obližu suhe usne.

Šerif Behan se nakašlja i mirno reče:

– Sada prekinite tu igru i mirno odjašite kući. Billa Claibornea moram uhapsiti, jer mi je upravo javljeno da je ubio čovjeka. Odjašite, dakle, kući! Predaj mi svoj kolt, Bille, i podi sa mnom! Bit će ti pošteno suđeno.

– Iiidi dododovraga, Bebebe-hane! – promuca Claiborne.

– Da, nestani, Johnny – grubo će Frank McLowry.

Behan se polagano odmakne. U očima mu se odrazi strah. Mnogi bi se ljudi na njegovu mjestu uplašili.

Ali on pokuša još jednom.

– Odjašite iz grada, momci! Znaite da sam uvijek imao razumijevanja za vas, ali sada morate prestati!

– Idi do vraga, Behane! – za-reži Clanton. – Ako sretnoš Ear-pove, reci im da ih ovdje čekamo. Kaži im da želimo doznati jesu li dovoljno veliki da nam oduzmu oružje.

Behan je neko vrijeme promatrao revolveraše i pri tome nekoliko puta tegobno progutao slinu. Tada se okrene i ode.

Ispred zatvora zamijeti braću Earp, kako prilaze odmjerenim koracima. I Holliday je s njima. Nosi sačmaricu. Earpovi su sakrili oružje pod odjeću.

Behan im prepriječi put i poviče:

– Stanite! Sve je već završeno! Momci su odložili oružje. Ako vas idućih pola sata ne budu vidjeli, smirit će se, urazumiti i odjahati.

– Zašto niste uhapsili Claibornea, Behane? – hladno zapita Wyatt. – Prije jedva jedan sat ubio je čovjeka. Vaš pomoćnik mi je to ispričao i rekao da i vi znate.

– Claiborne je zacijelo pucao u samoobrani – zastenje Behan. – Uhapsit ću ga čim mine opasnost da bi zbog tog hapšenja mogao izbiti pakao.

– Maknite se s puta, gospodine Behane – reče Wyatt.

Prišao mu je tako blizu da je Behan morao skočiti u stranu kako mu ne bi nagazio na noge. Braća Earp i Doc Holliday mirno, odmjerenim koracima krenu dalje.

Četrnaest je sati i nekoliko minuta. Za jedva minutu počeo će slavna borba pokraj korala O.K. Prilaze, rame uz rame, ulazu u koral O.K. Wyatt je između braće, Doc korak iza njih.

Nedaleko ulaza još jednom zastanu. Wyatt reče:

– Nećeš ići sa mnom dalje, Doc!

– Ovaj put hoću – promrmlja Holliday. – Nekad sam imao prijatelja koji je išao u borbu. Pratio sam ga i prestrašio se. Prijatelj mi je rekao da je to njegova stvar i da moram ostati izvan toga. Kako sam se bojao, njegova me ponuda obradovala. Kad je moj prijatelj bio mrtav, prezro sam samoga

sebe. I tada sam postao takav kakav sam danas. Poslije sam našao novog prijatelja, Wyatte, i ovaj put ostajem kraj njega.

Načas zavlada muk. Čuje se samo disanje. Tada Wyatt klimne i promrmlja:

– Dobro, prijatelju! Idemo, daleko, zajedno.

Uđu u dvorište, pa skrenu udesno.

Zamijete revolveraše. Stoje ledima oslonjeni o sjeverni zid zgrade... tihi, okorjeli, odlučni i budni.

Tu je Billy Clanton, odjeven u crvenu košulju. Pored njega su Frank McLowry i njegov brat Tom, obojica opasna, odlučna da se bore. Odjeveni su u tamne košulje, šesiri su im daleko zabačeni, a otvorene ruke više im iznad drški oružja.

Pokraj njih, Ike Clanton lagano dršće od nestrpljivosti. Sasvim na desnom krilu stoji Bill Claiborne. Jedino on ima dva nisko spuštена kolta. Drsko se smiješi, iako je maločas ubio čovjeka koji je slučajno također bio mucavac.

Oni su spremni za borbu i bez Ringa, Curlyja i Huttona.

Četiri muškarca im se približe na gotovo deset koraka i zastanu. Virgil Earp, gradski šerif Tombstonea, polagano podigne ruku i reče:

– Moramo vas uhapsiti. Podignite ruke. Uzet ćemo vaše oružje!

To je znak za petoricu revolveraša.

Samo Clanton oklijeva, ali ostala četvorica kao po zapovijedi povuku oružje.

I poče krvavi okršaj revolverima. Navodno nije ispaljeno više od dvadeset metaka, a sve nije trajalo dulje od dvadeset sekundi.

Frank McLowry i Billy Clanton su prvi potegli oružje. Pucali su u

Wyatta, a, ali njihovi su meci samo okrznuili Wyattovu odjeću.

Tada Franka McLowryja pogodi Wyattov metak. Svinuo se poput džepnog noža i bio odbačen o zid.

Drugi metak federalnog šerifa raznio je desnicu Billyja Clantona.

Tom McLowry se u međuvremenu sakrio iza nekoliko privezanijh konja i počeo divlje pucati. Morgan je uzvratio pucnjavu i ranio jednog konja. Životinje su se naglo odmakle i pri tom potrgale užu kojim su bile vezane. Virgil Earp i Bill Claiborne istodobno izmijeniše metke. Ta je izmjena završila iznenadnim krikom i bijegom Billa Claibornea. Virgil nije pucao za njim, ali je mogao razaznati da je Bill pobjegao kroz vrata u sjevernom zidu koja je otvorio Behan.

U međuvremenu je Tom McLowry pogodio Morgana Earpa u vrat. A kad se Morgan srušio, Doc Holliday je napokon imao slobodno polje gađanja i jednim je nabojem sačmarice usmrtio Toma McLowryja, u trenutku kad je odmetnik opalio idući metak u Wyatta.

Ipak Tom nije odmah umro. I on je oteturao.

Ike Clanton sada skoči prema Wyattu, vičući:

– Nemojte me ubiti! Neću umrijeti!

Tada i on pobježe, kroz ista vrata kao i Bill Claiborne.

Ta vrata vode u radionicu fotografa. Iz nje, s gornjeg prozora, netko poče pucati.

Doc Holliday opali u taj prozor drugi naboj sačmarice, a onda je ispusti i podigne svoj kolt.

– Sada ćeš dobiti, Doc! – zadašće Frank McLowry.

Ali Holliday je brži. Pogodio je zlikovca, ali je i on ranjen u rame.

Frank McLowry htjede još jednom opaliti, ali se umiješa Morgan Earp i ubije ga.

Preostao je samo Clanton. Iako ranjen i silno krvari, i dalje se bori. Njegova bi hrabrost bila vrijedna bolje stvari.

Billy i dalje puca. Odnekud je smogao i drugi kolt. Njegov je metak pogodio Virgila Earpa. Možda bi ga slijedećim metkom i usmrtio da nije bilo Wyatta.

Borba kraj korala O.K. je završena.

Braća Frank i Tom McLowry su mrtvi. Mrtav je i Billy Clanton.

Ike Clanton i Bill Claiborne su kukavički pobjegli, i to kroz vrata koja im je otvorio šerif Behan i tako omogućio bijeg.

Virgil i Morgan Earp su ranjeni, Docu Hollidayu krvari rame. Dotrče građani. Prvi su stigli načelnik Clum i nekoliko članova građanske straže.

Dok su prenosili ranjenike u grad, svi su divlji kauboji koji su došli s braćom Clanton i Lowry iščekzli. Kako su stigli s raznih strana, tako su se i raspršili.

Međutim, svi znaju da bi događaji završili sasvim drugačije da su sudjelovali Curly, Ringo i Hutton.

Bitkom kraj korala O.K. dokrajčena je vlast zlikovaca u pokrajini Cochise. Njihove su vode mrtvi ili

ranjeni, pa se moraju kriti u osamljenim logorima.

Ovo je bila odlučujuća bitka. Pošto je novi guverner Arizone uskoro poslao u pokrajinu Cochise vojsku, a novi je šerif odlučno obavljao dužnost, u Tombstoneu su uskoro zavladao mir, red i zakon.

Braća Earp su – poput svakog službenika koji ubije čovjeka dok obavlja službenu dužnost – odgovarali pred porotom, koja je potvrdila da je njihov postupak bio opravdan.

Dva dana nakon bitke Wego se vratio u grad. Proveo je dva tjedna u krevetu, a treći se tjedan oženio.

Tada je prekonoc nestao sa svojom Jill iz grada.

Smoky, koji ih je vozio, pričao je da je sretno odvezao par u Tucson, odakle su namjeravali odjahati u Teksas.

Tada se trag Flintovih izgubio.

Postoji, međutim, legenda koja kaže da je mnogo godina poslije na veliki ranč pokraj rijeke Pecos dojahao visok čovjek odlučnih crta lica. Drugi, isto tako visok muškarac i njegova žena pozdravili su ga riječima:

– Sjašite, Wyatte! Često smo mislili o vama.

To je navodno rekla rančerova žena.

A rančeroze su riječi glasile:

– Radujem se, Wyatte!

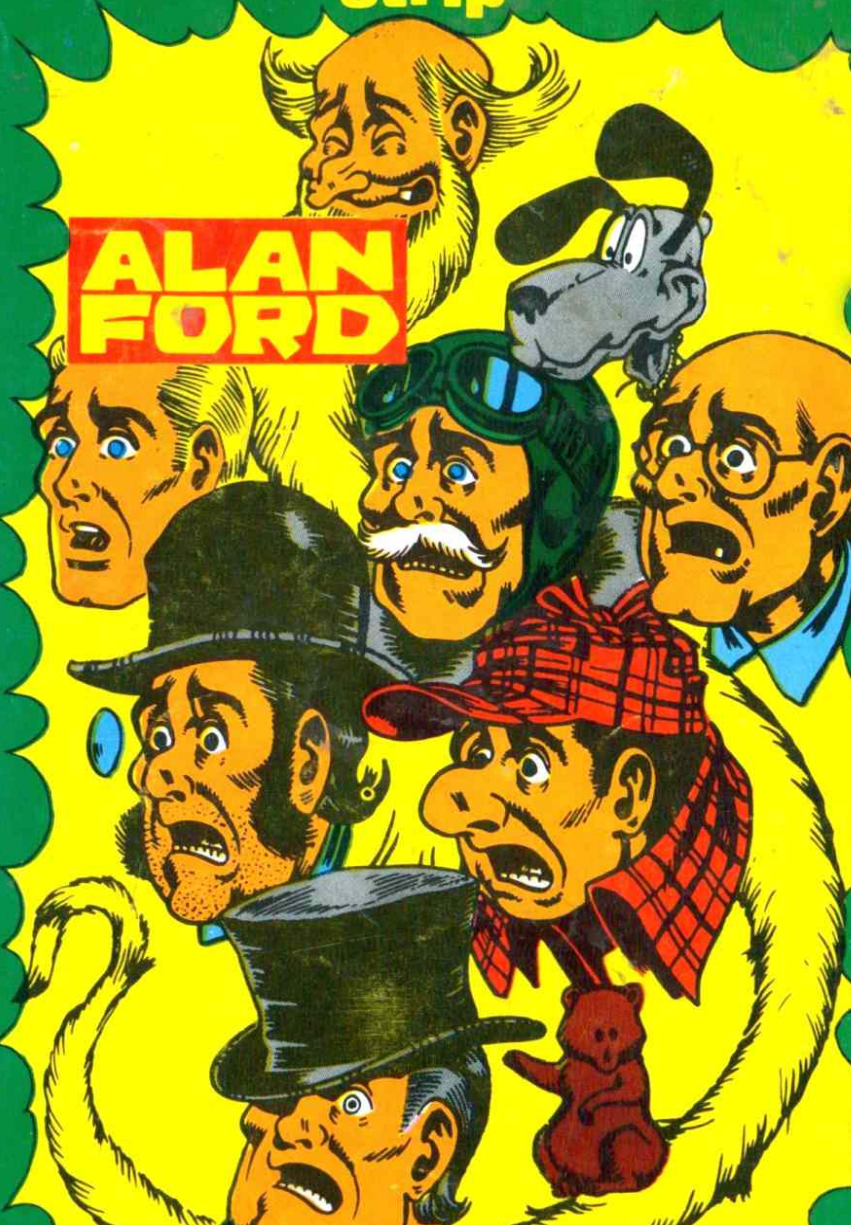
KRAJ

U pripremi

John F. Beck:
DO POSLJEDNJEG SINA

**humorističko – kriminalistički
strip**

**ALAN
FORD**

**SVAKIH 14 DANA I KOD VAŠEG
PRODAVAČA NOVINA**